

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

FAKULTA BIOMEDICÍNSKÉHO INŽENÝRSTVÍ

Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva

**ANALÝZA PŘIPRAVENOSTI PŘÍSLUŠNÍKŮ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
V OBLASTI SLUŽEBNÍ PŘÍPRAVY**

**ANALYSIS OF CZECH REPUBLIC POLICE MEMBERS PREPAREDNESS IN
AREA OF SERVICE TRAINING**

Diplomová práce

Studijní program: Ochrana obyvatelstva

Studijní obor: Civilní nouzové plánování

Autor práce: Bc. Filip Lásko

Vedoucí práce: PhDr., Mgr. Rebeka Ralbovská, Ph.D.

Kladno 2016

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Filip Lásko**
Studijní obor: Civilní nouzové plánování
Téma: **Analýza připravenosti příslušníků Policie České republiky v oblasti služební přípravy**
Téma anglicky: Analysis of Czech Republic police members preparedness in area of service training

Zásady pro vypracování:

Cílem práce bude zhodnocení současného legislativního rámce udávajícího vzdělávání Policistů ČR. V teoretické části se budeme zabývat právní stránkou vzdělávání Policistů České republiky a systémem jejich průběžného vzdělávání. Bude nastíněn systém vzdělávání v minulosti a současnosti se zhodnocením průběhu změn a jejich porovnání vůči dnešnímu stavu. Uvedeme historický vývoj legislativy v této oblasti. Praktická část bude věnována analýzám systému vzdělávání Policistů ČR a současnému legislativnímu rámci. Následně bude provedena komparace výsledků získaných ve vybraných krajích České republiky, jejich úspěšnost a uplatnění v praxi. Výsledkem budou obecná doporučení, které mohou sloužit k zlepšení zpracování legislativy týkající se vzdělávání policistů ČR.

Seznam odborné literatury:

- [1] UHLÍŘ, Lubomír, Dějiny evropských policejních sborů. Praha: Police history, Police history, 2007, ISBN 978-80-86477-40-4
- [2] ZOUBEK, Vladimír, Právověda a státověda. Úvod do právního a státovědního myšlení, Aleš Čeněk, 2010, ISBN 978-80-7380-239-4
- [3] HRAZDÍRA, Ivo a kol, Základy metodiky výcviku a taktiky služebních zákroků., ed. 2., : Vydavatelství Policejní akademie České republiky, 2006, ISBN 80-85981-25-4

Vedoucí: PhDr. Mgr. Dana Rebecka Ralbovská, Ph.D.
Konzultant: nrap. Mgr. Matěj Tejmar

Zadání platné do: 20.08.2017

.....
vedoucí katedry / pracoviště

l.s

.....
děkan

V Kladně dne 01.11.2015

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci s názvem **Analýza připravenosti příslušníků Policie České republiky v oblasti služební přípravy** vypracoval samostatně a použil k tomu úplný výčet citací použitých pramenů, které uvádím v seznamu přiloženém k diplomové práci.

Nemám závažný důvod proti užití tohoto školního díla ve smyslu § 60 Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon).

V Kladně 20. května 2016

Filip Lásko

PODĚKOVÁNÍ

Rád bych touto cestou poděkoval nrap. Mgr. Matějovi Tejmarovi za pomoc a odborné konzultace k mé diplomové práci a PhDr., Mgr. Rebecce Ralbovské, Ph.D. za odborné vedení mé diplomové práce. Zároveň bych chtěl také poděkovat všem policistům ze Středočeského, Jihočeského, Plzeňského, Ústeckého, Libereckého, Pardubického a Jihomoravského kraje, kteří mě i přes jejich vysokou pracovní zátěž, byli ochotní vypomáhat při tvorbě mé diplomové práce.

ABSTRAKT

Obsahem diplomové práce je problematika služební přípravy. Práce je zaměřena na zmapování legislativy udávající služební přípravu a zhodnocení její úrovně.

V teoretické části přineseme stručný náhled na vývoj pramenů práva a trestního práva, nastíníme systém vzdělávání policistů a shrneme vývoj služební přípravy. V empirické části práce jsou vymezeny cíle, hypotézy, je zde popsán výzkumný vzorek a metody. V empirické části práce je cílem zhodnocení legislativy udávající služební přípravu, konkrétně Závazný pokyn policejního prezidenta k provádění služební přípravy č. 4/2009 v rámci celého výzkumu a porovnání výsledků mezi kraji. Dalším cílem je porovnání úrovně služební přípravy v rámci krajů.

Zvolené cíle byly řešeny pomocí anonymního dotazníkového šetření, které probíhalo v Středočeském, Jihočeském, Plzeňském, Ústeckém, Libereckém, Pardubickém a Jihomoravském kraji. Dále pomocí účasti na provádění služební přípravy v každém z krajů a strukturovaného rozhovoru s instruktory.

Získaná data jsou zpracována ve formě grafů. V diskusi je provedena komparace námi zjištěných výsledků s výsledky jiných autorů. V závěru je shrnutí výsledků a cílů práce.

Hlavním výsledkem této práce bude zhodnocení úrovně služební přípravy a legislativy, která ji udává. Poukážeme na zjištěné nedostatky a pokusíme se navrhnout změny, které by mohly vést ke zlepšení.

Klíčová slova: Policie, služební příprava, závazný pokyn, vycvičenost

ABSTRACT

This content is an issue of service awareness. This thesis is focused on indicative legislation of service awareness mapping and evaluation of its level.

In the theoretical part we bring a brief view on justice streams development and criminal law. We outline the police education system and summarize service awareness development. Goals and hypotheses are defined in the thesis empirical part, scientific sample and methods are described here. In the empirical part of the thesis the goal is the evaluation of indicative legislation of service awareness, specifically the obligatory direction of the police president to perform service awareness no. 4/2009 within the whole research and comparison of results between districts. Another goal is the comparison of service awareness level within districts.

Selected goals were solved by an anonymous questionnaire examination, which proceeded in Středočeském, Jihočeském, Plzeňském, Ústeckém, Libereckém, Pardubickém and Jihomoravským district. Further by help of attending training in each of districts and structured interview with instructors.

Acquired data are processed in graph form. Comparison of our found results with results of other authors is performed in discussion. Summary of results and thesis goals are in conclusion.

Main result of this thesis will be evaluation of service awareness level and legislation, which denotes it. We will point out found deficiencies and try to design changes that could lead to improvement.

Keywords: Police, service awareness, obligatory direction, level of training

1 ÚVOD.....	9
2 HISTORICKÝ VÝVOJ PRÁVA.....	11
2.1 Egypt	11
2.2 Mezopotámie.....	12
2.3 Chetitě	12
2.4 Antické státy.....	13
2.4.1 Řecko	13
2.4.2 Římská říše	14
2.5 Kodifikace trestního práva v 18. a 19. století.....	16
2.6 Československý stát v letech 1918-1945	17
2.7 Československý stát v letech 1945-1989	18
3. SYSTÉM VZDĚLÁVÁNÍ POLICISTŮ	20
3.1 Charakteristika a cíle vzdělávání policistů.....	21
3.3 Druhy, obsah, forma a délka vzdělávání	22
4 SLUŽEBNÍ PŘÍPRAVA	26
4.1 Historie	26
4.1.1 Služební příprava po 2. světové válce – Sbor národní bezpečnosti	27
4.2 Služební příprava v České republice.....	27
5 CÍLE PRÁCE.....	33
6 METODIKA	34
6.1 Popis výzkumného šetření.....	34
6.2 Stanovení výzkumného vzorku	34
6.3 Výzkumný nástroj	35
6.4 Metoda analýzy dat	35
6.5 Stanovené hypotézy	35
7 PREZENTACE VÝSLEDKŮ VÝZKUMU	36
7.1 Výsledky všech získaných dotazníků z dotazníkového šetření.....	36
7.2 Výsledky dotazníkové šetření z jednotlivých krajů a jejich porovnání	46
7.3 Vyhodnocení cílů práce.....	58

7.4 Vyhodnocení hypotéz.....	59
8 DISKUSE.....	62
9 ZÁVĚR.....	87
10 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	89
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK.....	92
SEZNAM POUŽITÝCH GRAFŮ.....	93
SEZNAM POUŽITÝCH OBRÁZKŮ	95
SEZNAM PŘÍLOH.....	96

1 ÚVOD

Vzdělání neboli vycvičenost v oblasti služební přípravy lze v dnešní době považovat za velice stěžejní oblast u Policie České republiky. Situace ve světě se s každým dnem mění a bezpečnostní složky musí být neustále připraveny na tyto změny reagovat.

Při zpracovávání diplomové práce jsme vycházeli z mé bakalářské práce s názvem: Analýza vycvičenosti Policistů České republiky k používání donucovacích prostředků. V této práci jsme se zaměřovali na fyzickou úroveň (vycvičenost) policistů k používání donucovacích prostředků, způsobem jakým je výcvik prováděn a jaký má obsah. Již rámci tvorby bakalářské práce jsme měli možnost blíže se seznámit s legislativou - interní pokyn (Závazný pokyn Policejního prezidenta k provádění služební přípravy č.4/2009) udávající provádění služební přípravy. Po jejím prostudování jsem byl velice překvapen, jaké má z mého pohledu tento závazný pokyn nedostatky.

Tímto problémem byla ovlivněna i diplomová práce a z tohoto důvodu jsme se rozhodli zaměřit tuto práci na analýzu připravenosti policistů v oblasti služební přípravy.

Toto téma je mi velice blízké a mám k němu kladný vztah. Dlouhodobě se zajímám o bojové sporty, o Policii České republiky a v budoucnu bych rád sám pracoval u Policie České republiky.

V teoretické části práce stručně popíšeme vývoj pramenů práva a trestního práva od východních samovlád a antických států až po Československou socialistickou republiku. Tuto kapitolu sem zařazujeme kvůli poukázání na vývoj práva a trestního práva skrze historii a jak reagovalo na dění v dané době. V diskuzi poté srovnáme užití práva na současné dění v dnešní době a v historii. Dále bude popsán systém vzdělávání policistů a samotný vývoj služební přípravy.

Jak zajistit, aby tato práce měla co největší přínos a vypovídající hodnotu? Na základě této otázky jsme se rozhodli kontaktovat a požádat o výpomoc všechna Krajská ředitelství policie. Při tvorbě diplomové práce se nám podařilo získat souhlas s výpomocí od vedení následujících krajů: Středočeský, Jihočeský, Plzeňský, Ústecký, Liberecký, Pardubický a Jihomoravský. Výzkumné šetření probíhalo formou

anonymního dotazníkového šetření, účasti na provádění služební přípravy a strukturovaného rozhovoru s instruktory služební přípravy.

Obsahem praktické části je vyhodnocení všech dotazníků jako jednoho celku a vyhodnocení dotazníků z jednotlivých krajů a jejich porovnání.

Cílem práce je analýza současné legislativy udávající služební přípravu s uvedením případných změn ke zlepšení. Zhodnocení úrovně služební přípravy jako celku v rámci České republiky a v rámci jednotlivých krajů a jejich porovnání.

Nakonec uvádíme souhrn, podle mého názoru nedostatků a navrhuje změny, které by mohly sloužit ke zlepšení.

2 HISTORICKÝ VÝVOJ PRÁVA

2.1 Egypt

Již staří Egyptané měli psané zákony a zaznamenávali je na papyrusové či kožené svitky. Tyto svitky se uchovávaly v královském soudním archívu.

„V nejstarším období státního a právního života starého Egypta se používalo právo nepsané, obyčejové, které se vyvinulo především z prvobytně pospolných obyčejů. Právo psané se objevilo teprve později. O egyptském právu se dovídáme jednak z pramenů právnických, jednak z pramenů neprávnických.“ (Balík, Balík ml., 2005, s. 30)

• Trestní právo

Všechny památky týkající se právního řádu v Egyptě jasně ukazují, že již v nejstarší době, ze které se tyto doklady našly (počátek Staré říše – kolem r. 2700 př. n. l.), byl právní řád egyptské despotie dávno pevně ustanoven. Důležitost, užitečnost a božský původ „spravedlnosti“ jsou vynášeny v nejstarších naukách správného chování, které psali velmoži v podobě naučení svému nejstaršímu synovi. (Knollová, 2012)

„Trestej tvrdě a nápravu určuj s přísností – pak bude příkladem zabráněno špatnému činu.“ Toto je zachovaná formulace, která je pokladem staroegyptského trestního zákoníku. Potrestat, je tedy vždy potřeba exemplárně. Druhým hlavním rysem staroegyptského trestního práva je povinnost nahradit škodu způsobenou spáchaným činem. Viník může ukradenou hodnotu navrátit až stonásobně. Nahradit vzniklou škodu lze také nucenými pracemi. Odnětí svobody jako trest nebylo ve staroegyptském trestním právu známé, vězení sloužilo pouze jako prostředek k zadržení osoby než bude vynesena rozsudek.

Dochované památky o vývoji trestního práva poukazují, že jeho účelem a hlavním cílem bylo udržovat a posilovat despotický ekonomickospolečenský řád. Z tohoto hlediska se trestní právo spojovalo s přirozeným právem.

Podstata myšlenky přirozeného práva je, že jde o právo vrozené, objektivně dané od přírody, respektive od Boha. (Zoubek, 2010)

2.2 Mezopotámie

Podobně jako v Egyptě obyčej a obyčejové právo hrály dlouhou dobu ve společenském a právním životě Mezopotámie významnou roli. Na obyčejovém právu jsou založeny rovněž ranné písemné dokumenty hospodářského a právního rázu.

(Balík, Balík ml., 2005)

První písemné památky, které zasahují do obyčejového práva, máme dochovány z doby sumerských městských států. Jedním z nejvýznamnějších pramenů práva jsou tzv. Urukaginovy reformy, dalším významným a také známým pramenem práva je Chammurapiho zákoník. Chammurapiho zákoník je typický dokumentem otrokářské společnosti. Otroek je v této době brán pouze jako předmět a pouze ve zcela výjimečných případech a ve velmi omezené míře může být brán jako subjekt právních vztahů. Zákoník chrání jakýkoliv zásah do vlastnictví a to velice přísnými tresty, přičemž jsou tresty odstupňovány podle toho, je-li trestným činem poškozen majetek paláce, chrámový nebo soukromých osob.

• Trestní právo

Ve starších zákonech, především v zákonech Ur-Nammua a Bilalamy, je uplatňována zásada materiálního poškození pachatele trestného činu. V Chammurapiho zákoníku se tato zásada prolíná s principem odvety, která je mnohdy uváděna až do absurdních důsledků. Například useknutí ruky lékaři za nepovedenou operaci, atd. V Chammurapiho zákoníku je již uplatněna zásada individuální odpovědnosti pachatele trestného činu, i když je tato zásada několika předpisy porušena.

2.3 Chetitě

Nejdůležitějším pramenem práva jsou tzv. chetitské zákony, pocházející asi z 15. - 14. stol. p. n. l., které jsou sepsané na dvou tabulkách a které nejspíše vznikly odděleně a nepatřily ke stejné sbírce.

Velká většina předpisů chetitského práva se zabývá trestní problematikou, především ochranou osobní integrity, ochranou majetku a sexuálními delikty. Ostatní otázky ustupují zcela do pozadí.

Na rozdíl od některých zákonů semitských Akkadů, zejména zákonů Chammurapiho, které uplatňují v případě spáchání trestných činů zásadu odvety, vystupuje v chetitských zákonech do popředí otázka náhrady a odškodnění osoby, případně uvedení věci do původního stavu a otázky hmotné újmy oběti trestného činu.

- **Trestní právo**

Jak již bylo řečeno v protikladu k zákonům semitských Akkadů (Chammurapiho z.) je v chetitských zákonech v popředí zásada odškodnění poškozeného, uvedení věci do původního stavu, případně náhrada škody. Zatímco potrestání viníka stálo až na druhém místě a je v zákonech zpravidla vyjádřeno další hmotnou újmu, která postihuje pachatele trestného činu. (Knollová, 2012)

2.4 Antické státy

2.4.1 Řecko

Řekové vytvořili osobitý druh státu (polis) stát městský. Z hlediska vývoje státu a práva můžeme rozeznávat v Řecku tato období: Mykénské Řecko, Homérské Řecko, Rané Řecko, Klasické Řecko a Helénistický stát.

„Vedle Aristotelovy politiky (vynikajícího díla majícího co říci i dnešní době) je znalost práva řeckých obcí nedostatečná. Jako výjimku je snad možné uvést tzv. Gortynské zákony, vypracované na dvanácti kamenných kvádrech, obsahujících právo platné na ostrově Kréta v 5 stol. př. n. l. O spartském právu můžeme říci, že bylo převážně nepsané a velmi primitivní, jako byla hospodská základna, ze které vyrůstalo. Athénské právo bylo určitě na vyšší úrovni, mělo dobře propracované základní instituce věcných práv (vlastnické právo), obligačního práva (nájemní smlouvy, trhové smlouvy, hypotéky, atd.), dědičného práva (testamenty), ale i práva rodinného, trestního a trestního procesního“. (Spirit, 2014, s. 41)

- **Trestní právo**

Antické trestní právo si zachovalo i v době klasické některé přežitky rodového zřízení. Nejdůležitější bylo posuzování vraždy. Jestliže se příbuzní oběti s vrahem

nedohodli, a došlo-li k žalobě, čekal vraha trest z rukou státního kata za přítomnosti příbuzných. Jinak se trest smrti vykonával neveřejně.

Antické právo nedospělo k obecnému pojmu trestného činu, jímž by jej odlišovalo od činů, zakládajících pouze soukromé bezpráví. Také nevypracovalo rozřazení trestných činů na těžké a lehčí, ale bylo si tohoto rozdílu vědomo.

- **Řekové, jejich právo a osudy v pozdějších dobách**

Když se Římané v období let 146 – 30 př. n. l. zmocnili všech území, obývaných Řeky, zbavili je sice suverenity, nikoli však značné autonomie. Možnost Řeků vytvořit vlastní stát byla utlumena tíhou římského impéria. Řekové se ovšem v římské říši těšili lepšímu postavení než ostatní obyvatelé a roku 212 n. l. došli rovnoprávnosti s Římany. Tyto změny ovšem neznamenal konec řeckého práva. Naopak se ukázalo, že má odolnost. Teprve arabské dobytí v 7 stol. n. l. znamená konec tohoto stavu.

2.4.2 Římská říše

Zákon dvanácti desek byl údajně nejstarší zápis římského práva, který sloužil jako jakýsi kompromis mezi patricijí a plebejci, kteří požadovali písemné sepsání zvykového práva. Vytvořen byl v letech 450-449 př. n. l. Celkem bylo sepsáno 12 zákonů a vycházelo z nich nejen celé období římské republiky, ale navázali na ně i pozdější císaři a také za jejich vlády se jednalo o písemné zaznamenání obyčejových pravidel.

S postupným rozvojem se římská společnost štěpila na třídy a vyvíjela se ve vojenskou demokracii. To se již některé formy rodového zřízení mění a nabývají povahy právní. Právo této doby bylo stále ještě málo rozvinuté, úzce spjaté s náboženstvím a různou symbolikou, nebylo však již primitivní, prozrazovalo staletý vývoj a dospělo i k některým abstraktním formám. Právo tohoto období se muselo rychle a efektivně přizpůsobovat prudkému rozmachu římské říše a rychle se měnícím podmínkám života společnosti. Takovýto rychlý rozvoj se projevil v trestním právu energetickým policejním stíháním, rostoucí zločinnosti, určování dalších trestných činů, zřizování četných speciálních soudů mimořádných i řádných a důkladným propracováním soudního řízení. Největšího rozvoje dosáhlo právo soukromé, které se již definitivně oprostilo od náboženství a nerušeně se vyvíjelo dalších pět století, za

nichž vznikly všechny hlavní hodnoty římského práva. (Boatwright, Gargola, Talbert. 2012)

Dobou hlavního, opravdu tvůrčího rozmachu římského práva bylo posledních asi 150 let republiky, kdy nikoli novými zákony, nýbrž téměř výlučně činností právní vědy vznikla mohutná stavba římského práva, na níž pozdější doba doplňovala už jen podrobnosti.

Po zmatcích druhé velké krize otrokářského řádu, které přerušily do té doby nerušený vývoj práva, nastává doba tzv. práva vulgárního, které vycházelo z lidových představ o právu nikoli však z vědeckého pojetí. Stále to ještě bylo římské právo, ale zhrublé, pokažené a podstatně nižší úrovně, které nahrazovalo přesné právnícké myšlení zdravým rozumem. Ovšem namísto vnitřních hodnot usilovalo o vnější názornost, nechápalo ideovou výši klasického práva, ani jeho základní principy a instituce. Vulgární právo mělo ovšem také nějaké výhody, pružně se přizpůsobovalo potřebám běžného života, odstranilo některé strnulosti klasického práva, plně rozvinulo písemnou formu právních jednání, připustilo závažnost jakékoli smlouvy, přímé zastoupení svobodnými osobami, majetkovou způsobilost dětí, zjednodušilo celé úseky práva.

Římské právo vytvořené soustavným, déle než tisíciletým úsilím tradičně pěstované právní vědy, patří k nejvýznamnějším odkazům antiky modernímu světu. Ve své době a vcelku bylo jevem pokrokovým, přineslo mnoho nového a cenného, dospělo dokonce až k samé podstatě právních vztahů mezi lidmi, ba až k prvkům všelidským a hodnotám nadčasovým. Jen tak mohlo hluboce ovlivnit nejen další vývoj státu a práva, nýbrž i celé další dějiny evropské právní kultury.

• **Trestní právo**

Již na počátku raného otrokářského řádu nacházíme písemně doložené bezprávné činy, trestané smrtí. Příznačné je, že už toto nejstarší právo vyžaduje jako hlavní náležitost zlý úmysl pachatele, objevují se i kvalifikované trestné činy, v noční době nebo za odporu pachatele se zbraní v ruce. Stejně jako pachatel byl trestán každý, kdo mu úmyslně jakkoliv pomáhal.

Římské právo stále neznalo obecný pojem trestného činu, nýbrž jen omezený počet skupin trestných činností, jejichž skutkové podstaty byly postupně rozšiřovány. Až do poloviny 2. stol. př. n. l. zůstalo hmotné trestní právo v podstatě beze změn, k dosavadním typům trestné činnosti přistoupily jen další skutkové podstaty a začaly se stíhat některé mravnostní delikty, lichváření a další.

S nastupující krizí otrokářského řádu, intenzivního vykořisťování a zostřené třídního boje se objevila nová vlna zákonů, zavádějící nové trestné činy, zvláště politické povahy, zneužití úřední moci, присvojování si vyšší než ústavně uznané pravomoci, násilí proti magistrátům nebo senátu, zpronevěra veřejných peněz, vydírání magistrátů v provinciích, volební pletichy, zákeřná vražda, různé druhy falšování a další. K původně jedinému trestu smrti s náboženským efektem přistoupil časem v méně závažných případech trest peněžitý, pevná pokuta, později i pohyblivá částka podle okolností případu. Neustále přibývaly další skutkové podstaty uznávané civilním právem jako trestné. V případech, ve kterých se dříve poškozený domáhal soukromé pomsty, se nyní domáhá potrestání pachatele pokutou, jejíž výše se řídí stupněm urážky, nikoli výší škody, a může dosáhnout až čtyřnásobku hodnoty věci. Kromě pokuty se poškozený také mohl domáhat náhrady škody. Tento systém jasně nahrával bohatým lidem, zatímco chudí, kteří nemohli zaplatit, postihovaly tvrdé následky nezaplaceného dluhu. (www.iuridictum.pecina.cz)

Nejpronikavější trestně právní novotou pozdního otrokářského řádu bylo stíhání náboženských deliktů, poté co se křesťanství stalo státním náboženstvím.

2.5 Kodifikace trestního práva v 18. a 19. století

Trestní zákoníky postupně nahradily trestní normy, vyplývající pro šlechtu z Obnoveného zřízení zemského pro měšťany z Koldínovy kodifikace. Šlo o to sjednotit trestní právo v praxi.

„Prvním trestním zákoníkem, který platil na území českého státu, byl trestní zákoník Josefa I., Constitutio criminalis Josefina, který byl vydán v roce 1707, aby skrze prohlášení trestu zločinnosti v zrůst nepřišli a zločincové tudy k větším nepravostem posilnění nebyli“. (Knoll, Smržová, Zborníková., 2002, str. 104)

V roce 1768 vydala Marie Terezie nový trestní zákoník, Hrdelní řád Marie Terezie s univerzální a výlučnou platností pro celé Rakousko (Terezína). K jeho vydání ji vedla skutečnost, že v téměř každé její dědičné zemi platilo jiné trestní právo. Zákoník byl zastaralý a nepřiměřený společenskému vývoji.

V roce 1787 byl Josefem II. vydán *„Všeobecný zákoník o zločinech a jejich trestech“* (Josefina II.). Platil pro celé soustátí, tedy i pro Uhry. Na rozdíl od přechozích

úprav se jednalo o velmi moderní zákoník, který přinesl zásadní obrat ve vývoji našeho trestního práva.

Zatímco Tereziána vychází z presumpce viny, Josefina II. se opírá o zásadu presumpce nevinny a zavádí zásadu, že nikdo nesmí být odsouzen za jednání, které není výslovně zákonem prohlášeno za trestné a že může být pachateli uložen jen takový trest, jaký za daný trestní čin ukládá zákon. Již zde jsou jasně uvedeny přitěžující a polehčující okolnosti, stanoveny podmínky zániku trestnosti a výslovně je zde uvedena trestnost pokusu. Trest má mít výchovný aspekt a jeho smyslem je ochrana společnosti. Při jeho ukládání se vychází z přiměřenosti mezi společenskou nebezpečností činu a přísností trestu.

Dne 27. 5. 1852 byl přijat nový trestní zákon č. 117/1852 ř. z. „Zákon trestní o zločinech, přečinech a přestupcích“. Jde o novelizaci zákona z roku 1803, objevují se v něm nové trestné činy, které přinesl zvláště hospodářský rozvoj. Tento zákon byl postupně doplňován různými patenty. S porážkou absolutismu byly od roku 1862 postupně zastaralé negativní rysy trestního řízení revidovány.

2.6 Československý stát v letech 1918-1945

Samostatná Československá republika vyprodukovala za dvě desetiletí své samostatné existence veliké množství právních předpisů. Svědčí o tom mohutné svazky „Sbírků zákonů a nařízení“ z tohoto období. V některých dobách se vydávaly nové zákony a jiné právní normy až příliš často, a to většinou z iniciativy vlády. Nebylo to však nové právo, co z této rozsáhlé zákonodárné činnosti plynulo.

• Trestní právo

Taktéž v trestním právu bylo zapotřebí překlenout určité mezery, které způsobila změna státní formy. Na ochranu republikánské formy státu nebylo již možno používat normy, které chránily monarchistický režim. Brzy po vytvoření nového státu byly tedy vzkrášeny zákonodárné práce i v této oblasti. (Malý a kol., 1997)

Ministerstvo spravedlnosti bylo iniciátorem zpracování prozatímního návrhu obecné části trestního zákoníku, který byl vypracován v roce 1921 a publikován pod názvem Prozatímní návrh obecné části trestního zákona. Práce na přípravě zvláštní části trestního zákona byly započaty ihned po diskusi o osnově obecné části a byly skončeny

až v roce 1924. V roce 1926 byl publikován návrh trestního zákona pod názvem Přípravné osnovy trestního zákona o zločinech a přečinech a zákona přestupkového. Ovšem k celkové kodifikaci trestního práva nedošlo. Konec třicátých let přinesl poslední pokusy dovést kodifikační práce v Československu k nějakým závěrům, ovšem marně.

2.7 Československý stát v letech 1945-1989

Jedním z nejdůležitějších úkolů, které čekaly znovuobnovený stát, bylo zavedení nového právního řádu. K tomuto účelu byla vyhlášena tzv. právníká dvouletka, která je z dnešního pohledu považována za programový nespojitý zásah do právního vývoje. Týkala se změn v dosud platných kodexech, otázek personálních, kdy v jejím rámci docházelo k personálním čistkám, změnám ve výchově právníků atd. Právníká dvouletka vykázala jako svůj úspěch vydání základních norem v průběhu roku 1948 a 1950. Podkladovým materiálem kodifikací z tohoto období byly materiály sovětské provenience shromažďované narychlo, často velice chaoticky, rychle a nepřiliš odborně. Překládané a vsunované do často už zkoncipovaných textů. (Kuklík a kol., 2011)

Rok 1989 je také významný pro vývoj policie. Po sametové revoluci v roce 1989 zaniká Sbor národní bezpečnosti a úkoly veřejné bezpečnosti nyní přebírá nově vzniklá Policie České republiky. V této době nastává reorganizace všech odvětví policie a její rozvoj, kdy určité útvary zanikají, ale také jich velká řada vzniká. (Uhlíř, 2007)

• Trestní právo

„Změny v trestním právu hmotném bezprostředně po roce 1948 byly zaměřeny na ochranu lidově demokratické republiky. Nová úprava nesla výrazně represivní prvky a byla v ní promítnuta teorie o neustále se zostřujícím boji“. (Gřivna, 2009, s. 580)

Dne 12. 7. 1950 byly národním shromážděním přijaty osnovy čtyř trestněprávních předpisů a to: trestního zákona, trestního řádu, trestního zákona správního a trestního řádu správního, které byly vypracovány podle sovětské doktríny. (Knoll, Smržová, Zborníková., 2002)

Tyto předpisy stále trpěly množstvím závažných nedostatků. V souvislosti se změnou politické situace byla přijata novela trestního zákona v roce 1956, která sice určité množství chyb odstranila, ale zásadní změny nepřinesla. V roce 1961 byl vydán

nový trestní zákon. Dále byl přijat zákon o přečinech, který vytvářel kategorie soudně trestaných deliktů, přečinů. Také zde proběhl první pokus o nápravu nezákonností, který byl učiněn zákonem o soudní rehabilitaci č. 82/1968 Sb., ve znění z. č. 70/1970 Sb.

3. SYSTÉM VZDĚLÁVÁNÍ POLICISTŮ

Obor vzdělání je „ucelená část vzdělání, již se dosahuje stupně vzdělání a která poskytuje kvalifikaci pro výkon povolání, nebo studijní obor, který je součástí studijního programu vysoké školy.“ (Předpis č. 361/2003 Sb., § 19.)

Zaměření vzdělání můžeme definovat jako studium „určené k doplnění odborných vědomostí a dovedností potřebných pro výkon služebních činností, nebo v programech celoživotního vzdělávání orientovaných na výkon služby.“ (Předpis č. 361/2003 Sb., § 19.)

Systém vzdělávání policistů je v současné době nastaven tak, aby garantoval záruku odborné kvalifikace příslušníků policie ČR po celou dobu trvání služebního poměru. Toto je zahrnuto v konceptu celoživotního vzdělávání, který vydalo ministerstvo vnitra ČR, ve kterém je přesně definováno, jak je zajištěn systém vzdělávání policistů ve vztahu k funkci, kterou daný policista zastává, tak i ve vztahu k jeho kariéernímu růstu. Cílem je zajistit profesionální, nestranné a spolehlivé služby, které přispívají ke spokojenosti občanů a k zvýšení prestiže, uznání a důvěry policie. Toho lze dosáhnout při dostatečné vzdělanosti policistů, která je základem pro řádné plnění služebních povinností a dobrého jména jednotlivců a celého bezpečnostního sboru.

Zákon č. 361/2003 Sb. přinesl celou řadu pozitivních ale i negativních změn pro policejní sbor. Vzdělávání je v tomto zákonu zmíněno spíše okrajově, ale jedná se o určitý posun oproti předchozí právní úpravě. Díky některým paragrafům je částečně narušena komplexnost kariéerního řádu policistů a motivace k jejich profesnímu růstu, dalšímu odbornému vzdělávání a celoživotnímu učení.

• Zajištění vzdělání

Garantem vzdělávání policistů je ministerstvo vnitra, které nejenže plní funkci zřizovatele škol, ve kterých probíhá vzdělávání policistů, ale rovněž prostřednictvím vyhlášek a interních aktů řízení upravuje a stanoví jejich rozsah a obsah. Ministerstvo vnitra dále zajišťuje i vzdělávání pedagogů, podílejících se na vzdělávání policistů ve školských zařízeních. Aby se vyloučila neznalost pedagogických pracovníků, kteří se podílí na vzdělávání policistů v souvislosti s jejich teoretickými poznatky, které musí

být převedeny do přímého výkonu služby, jsou tito pracovníci pravidelně zařazováni na studijních pobytech základních útvarů policie k přímému výkonu služby.

3.1 Charakteristika a cíle vzdělávání policistů

Jak ve své práci uvádí (Staněk, 2014), který vychází z Koncepce celoživotního vzdělávání příslušníků policie České republiky.

Práce příslušníka policejních sborů musí být vždy především službou pro veřejnost, jež je primárně založena na proklientském přístupu. Policista musí být profesionálem a musí disponovat vysoce vyvinutým etickým cítěním a odbornými kompetencemi získanými během vzdělávacího procesu. (MV ČR, 2008)

Koncepce celoživotního vzdělávání příslušníků policie ČR se určuje na základě cílů, kterých má být vzděláváním dosaženo. Vzdělávání a jeho cíle jsou nastaveny na základě profilu absolventa. Tyto cíle jsou definovány ve vzdělávacím programu. Jedná se o získání vědomostí, které jsou nezbytné pro zastávání služebního místa.

Klíčové požadavky na policistu tedy jsou:

- způsobilost k samostatné služební činnosti v rámci rozhodovacích pravomocí;
- chování v souladu se služební etikou a s respektem k lidským právům;
- komunikace odpovídající povaze svěřených služebních úkolů;
- šetrné a spolehlivé využití svěřené techniky (automobil, informační technologie, a další);
- zvládnutí stresové situace při služebních zákrocích. (MV ČR, 2008)

Policejní vzdělávání lze rozdělit do dvou základních úrovní:

a) na vstupní vzdělávání, tedy základní odbornou přípravu nového člena policejního sboru - úvodní zaškolení, a další;

b) celoživotní vzdělávání, které je zaměřeno na profesní profilaci konkrétního příslušníka sboru.

Noví policisté, kteří úspěšně složí přijímací testy a služební slib, budou patřit k policejním složkám (pořádková, dopravní, nebo cizinecká policie). Po přijetí do služebního poměru jsou povinni absolvovat základní odbornou přípravu a dále budou během své kariéry u policie absolvovat celou řadu školení.

3.3 Druhy, obsah, forma a délka vzdělávání

Náplň, časová náročnost i forma studia jsou determinovány cíli, jež má být daným vzděláváním získáno. (MV ČR, 2008)

Jak opět ve své práci uvádí (Staněk, 2014), který vychází z Rámcového vzdělávacího programu – ZOP. Druhy, obsah, forma a délka vzdělávání „jsou stanoveny tak, aby byly naplněny požadavky určené charakteristikou absolventa příslušného vzdělávacího programu. Charakteristika absolventa či profil definuje rozsah znalostí, dovedností, návyků a postojů, kterých má být v konkrétním vzdělávacím programu dosaženo a které jsou nezbytné pro danou služební pozici“. (MV ČR ZOP, 2008, str. 34)

- **Studium k získání stupně a oboru vzdělávání**

V § 19 služebního zákona je uvedeno, že policejní příslušník musí pro služební místo, na které je ustanoven, dosahovat patřičné úrovně a zaměření vzdělání, ovšem pouze za předpokladu, pokud je to k výkonu na daném služebním místě nezbytně nutné. (Předpis č. 361/2003 Sb., § 19)

Jestli však policista patřičného stupně a zaměření vzdělání nedosahuje, měl by mít možnost si toto vzdělání v rámci některých z rezortních škol doplnit a měl by být v tomto úsilí podporován svými nadřízenými.

- **Studium k získání zaměření vzdělání**

Tento typ studia je určen policejním příslušníkům k doplnění jejich specifických znalostí a dovedností potřebných pro výkon jejich služebních aktivit. Studium je zajišťováno zpravidla specializačními kurzy v rámci tzv. celoživotního vzdělávání.

- **Studium k získání dalšího odborného požadavku**

Termín „další odborný požadavek“ označuje potřebu užšího vymezení odborné způsobilosti pro konkrétní služební místo.

- **Studium v rámci specializační přípravy**

Policista získává v rámci této kategorie vzdělání, způsobilost nutnou pro vykonávanou odbornou služební aktivitu, jež sice nevyplývá z popisu pracovní

náplně služební pozice, ale tato aktivita je důležitá pro specifické plnění požadavků sboru.

- **Další odborná příprava**

Nezbytné je také udržovat a prohlubovat kvalifikaci pro výkon zastávaného služebního místa. Další odborná příprava zajišťuje všem policistům zvyšování kvalifikace ve formě různých školení, odborných stáží, seminářů, instrukčně-metodických zaměstnání, studijních pobytů a také samostudia. Další odbornou přípravu lze rozdělit do těchto oblastí: (MV ČR, 2008)

- **Všeobecná odborná příprava**

Umožňuje prohloubení kompetencí policejních příslušníků, které jsou využitelné pro zvládnutí služebních procesů vyplývajících z příslušného zákona bez ohledu na služební zařazení policisty. Všeobecná odborná příprava má každého policistu vybavit minimem znalostí, vědomostí a dovedností, které potřebuje pro výkon služby. Je určena k upevňování, rozšiřování a prohlubování kompetencí policistů, potřebných pro plnění služebních úkolů. Jedná se o vstupní vzdělávání, které je pro policistu povinné. Absolvuje se zpravidla bezprostředně po přijetí do služebního poměru.

- **Služební tělesná, střelecká a taktická příprava**

Je příprava k využití služebních zbraní, taktika koordinovaných služebních zákroků, použití donucovacích prostředků a zbraní, apod. Hlavní náplní je získání praktických dovedností, které může policista uplatňovat v přímém výkonu služby.

- **Odborná příprava ve vztahu k případům**

Je zaměřena na vyhodnocování a získávání poznatků z předešlých vytipovaných případů, kdy pomocí vyhodnocení předchozích případů získává policista specifické způsobilosti, zkušenosti a poznatky potřebné pro budoucí nasazení a také s cílem poukázat na případné problémy.

- **Odborná příprava ve vztahu k zastávanému služebnímu místu**

Tento typ přípravy cílí na upevnění, prohlubování a zvyšování potřebných dovedností pro výkon na konkrétní zastávané služební pozici.

○ **Integrovaný systém přípravy policistů ve výkonu služby**

Smyslem systému je začlenit dílčí policejní znalosti, návyky a zvládat předpokládané situace při policejní službě. Výcvik je určen zejména pro policisty v přímém výkonu služby, týká se tedy převážně příslušníků pořádkové policie. Velký prostor je věnován komunikaci a zvládnutí rizikových situací v oblasti obecné bezpečnosti (psychologie davu, právní, technické a taktické aspekty různých policejních zásahů).

• **Vzdělávání policejních manažerů**

Pro policejní manažery je důležité především umět adekvátně jednat, řídit a motivovat své podřízené ve specifických policejních aktivitách. Specializované kurzy pro nižší a střední manažery jsou uskutečňovány zpravidla v krajských policejních vzdělávacích střediscích. Kurzy pro vyšší management jsou pak pořádány zejména Policejní akademií v Praze.

• **Instruktoři služební přípravy**

Dalším prvkem vzdělávacího systému jsou instruktoři služební přípravy. Na útvarech s územně vymezenou působností, kterými jsou jednotlivé územní odbory policie, jsou zřízeny pozice „*instruktor služební přípravy*“, což jsou interní lektoři v rámci územních odborů Policie ČR. Náplní práce těchto instruktorů je pokračování a rozvíjení další odborné přípravy policistů v místě jejich služby v souladu s aktuálními potřebami pro výkon pracovních činností.

Mezi základní aktivity instruktorů patří:

- organizace, řízení a vyhodnocování služební tělesné, střelecké a taktické přípravy policejních příslušníků,
- kontinuální vyhodnocování prověrek kondiční zdatnosti, střelecké přípravy a dalších důležitých činností potřebných pro výkon činnosti,
- organizování služebních sportovních přeborů, zpracovávání dílčích plánů výcviku a prověrek policistů,
- zpracovávání dílčích interních aktů a směrnic souvisejících s výkonem služební činnosti. (ZPPP č. 4/2009)

Instruktoři služební přípravy tedy mají na starosti výuku a výcvik policistů v odborných a doplňkových specifických kurzech v rámci programu celoživotního zvyšování odborné připravenosti policistů k výkonu služby.

4 SLUŽEBNÍ PŘÍPRAVA

4.1 Historie

Vznikající struktury školství a výcviku četnictva převzaly po roce 1918 systém organizace školení a výcviku podle armádního vzoru. Dokud nebylo vytvořeno úplné legislativní prostředí nového školícího systému, což trvalo zhruba dva roky, museli noví uchazeči vycházet z praxe a také ze zkušeností získaných při přímém výkonu ve službě. Hlavním cílem vzdělávání bylo, aby byla všem příslušníkům poskytnuta taková úroveň přípravy, která jim umožní bez problémů plnit veškeré úkoly bezpečnostní služby. Byly vytvářeny školy se speciální bezpečnostní výukou a pořádány specializační kurzy. Každý nově přijatý četník musel absolvovat základní nástupní školení. Aby postoupil do vyššího stupně, tak musel získat výběrové předpoklady.

Celý výukový a výcvikový proces byl důkladně sledován a poté následně pečlivě vyhodnocován učitelským a instruktorským sborem, příslušnými veliteli a úředníky státní správy. (Pešek, roč. 1997)

Struktura vzdělávání a výcviku se vyznačovala detailně propracovanou strukturou školského systému. Význam vzdělání byl zdůrazněn v instrukci pro četnické školy, kde se v §1 uvádí: *„Nezbytným předpokladem pro správné a úspěšné konání četnické služby jest náležitý teoretický výcvik, jehož účelem je jednak získati vědomosti odborné a zdokonaliti a prohloubiti všeobecné vzdělání, jednak též docíliti nezbytného stupně fyzické zdatnosti a vypěstovati morální vlastnosti, jimiž má četnictvo vynikati.“*

• Četnické školy

V rámci výcviku a vzdělávání byly zřizovány jednotlivé typy četnických škol, které poskytovaly různé úrovně vzdělávání a výcviku.

Četnické školy se dělily, jak ve své práci uvádí (Tiefenbach, 2011), který vychází z Věstníku četnictva č. 11 z roku 1928 na:

- Škola pro výcvik četníků na zkoušku
- Škola pro výcvik velitelů stanic
- Škola pro výcvik výkonných důstojníků.

4.1.1 Služební příprava po 2. světové válce – Sbor národní bezpečnosti

Pro základní výcvik a výkon služby platily dlouhou dobu původní předpisy pro četnictvo a policii. K organizačním změnám došlo, až přijetím zákona o národní bezpečnosti v roce 1947. (Vojáček, 1997)

Pro nově přijaté členy sboru byla od konce července do začátku listopadu zřizována výcviková střediska. Doba výcviku byla stanovena na šest měsíců. Pozornost byla, také věnována i jazykovému vzdělávání příslušníků SNB. Od roku 1946 se pravidelně konaly kurzy ruského jazyka. V poválečných letech bylo odborné vzdělávání získáváno převážně ve výcvikových střediscích. Postupně byly zřizovány další školy a kurzy, které již nebyly jen pro čekatele, ale i pro odborné profese, důstojnický sbor apod. Průběžné proškolení a zdokonalování bylo zajištěno všemožnými kurzy. Další formou vzdělávání byla zdokonalovací školení a výcvik, které probíhaly v rámci služebních srazů. Od druhé poloviny roku 1945 byly pořádány ministerstvem národní obrany krátkodobé kurzy pro důstojníky.

4.2 Služební příprava v České republice

Další součástí vzdělávacího systému Policie české republiky je samotná služební příprava prováděná na úrovni jednotlivých krajských ředitelství nebo útvech s celorepublikovou působností. Její organizace a provádění je stanovena Závazným pokynem policejního prezidenta č.4/2009 (ZPPP č.4/2009). V uvedeném závazném pokynu je stanoven rozsah, cíl, obsah, zabezpečení, organizace, plánování a samotné provádění služební přípravy. Vedení služební přípravy je zajištěno instruktory služební přípravy školních policejních středisek krajských ředitelství policie nebo instruktory služební přípravy útvarů policie s celorepublikovou působností.

„Služební příprava je příprava určená k soustavnému získávání, udržování a prohlubování odborné způsobilosti potřebné pro výkon služby a zastávaného služebního místa“. (ZPPP č. 4/2009)

Služební příprava podle ZPPP č.4/2009 obsahuje:

- *výcvik profesní manipulace a použití zbraně (střelecká příprava),*

- *výcvik v používání donucovacích prostředků,*
- *taktickou přípravu,*
- *kondiční přípravu,*
- *další druhy služební přípravy podle potřeb jednotlivých útvarů policie. (ZPPP č. 4/2009)*

„Cílem služební přípravy je osvojení, udržení a prohloubení základních znalostí, schopností a praktických dovedností potřebných pro kvalitní a bezpečný výkon služby“. (ZPPP č. 4/2009)

Cíle služební přípravy se liší podle jednotlivých skupin služební přípravy, které jsou uvedeny v příloze k závaznému pokynu. Policisté jsou podle této přílohy a rozhodnutí krajského ředitele policie zařazeni do jednotlivých skupin podle jejich služebního zařazení (celkem jsou 4 skupiny).

„Základním kritériem pro zařazení služebního místa do příslušné skupiny je převažující charakter činnosti při plnění služebních úkolů, zejména míra nebezpečnosti vyplývající ze služebních zákroků a úkonů a pravděpodobnosti provádění služebních zákroků proti pachatelům trestné činnosti a přestupků“. (Příloha č. 3 k ZPPP č. 4/2009)

- **Charakteristika jednotlivých skupin**

Do skupiny 1 se zařazují služební místa policistů

- určených k provádění zákroků proti nebezpečným pachatelům organizované trestné činnosti a pachatelům zvláště závažných úmyslných trestných činů,*
- speciální pořádkové jednotky krajského ředitelství policie určených k provádění zákroků pod jednotným velením k zajištění a obnově veřejného pořádku a bezpečnosti,*
- určených k přímé osobní ochraně chráněných osob,*
- určených k zajišťování doprovodu letadel. (Příloha č. 3 k ZPPP č. 4/2009)*

Laicky můžeme říci, že do 1 skupiny spadají zásahové jednotky a speciální pořádkové jednotky.

Cíle služební přípravy u skupiny 1 jsou:

a) přípravy k použití služební zbraně - střelecké přípravy

získání, udržování a prohlubování vrcholných teoretických znalostí a praktických dovedností při manipulaci a zacházení se všemi přidělenými služebními zbraněmi v souladu s právním předpisem,

b) nácviku používání donucovacích prostředků (včetně profesní sebeobrany)

získání, udržování a prohlubování vrcholných znalostí a dovedností v oblasti racionální obrany a útoku, včetně použití přidělených donucovacích prostředků,

c) nácviku taktických dovedností

zvládnutí maximálně rizikových situací ohrožujících život a zdraví při služebním zákroku proti nebezpečnému pachateli a schopnost volit optimální postup k dosažení stanoveného cíle takového zákroku,

d) specializované služební přípravy

příprava v oblastech speciálních činností souvisejících s výkonem služby policistů zařazených v této skupině – např. práce ve výškách a nad volnou hloubkou, pyrotechnická příprava, spojovací příprava, základy ženijní přípravy,

e) kondiční přípravy

udržování fyzických předpokladů na úrovni výkonnostního sportu. (Příloha č. 1 k ZPPP č. 4/2009)

Do skupiny 2 se zařazují zejména služební místa

a) policistů, kteří vykonávají základní policejní činnosti v oblasti dohledu nad veřejným pořádkem a bezpečností, dopravou, režimem ochrany státní hranice, vstupem a pobytem cizinců na území České republiky a v oblasti doprovodů a ozbrojených eskort, jejichž služební náplň přímo souvisí s prováděním služebních zákroků proti pachatelům trestné činnosti,

b) policistů, kteří plní úkoly v oblasti ochrany objektů a bezpečnosti chráněných osob,

c) instruktorů,

d) policistů vykonávajících operativně pátrací činnost. (Příloha č. 3 k ZPPP č. 4/2009)

Do této skupiny spadají policisté služby pořádkové policie (policisté, které vidíme v ulicích) a dopravní policie. Druhou skupinu tvoří tzv. páteř policie, jelikož sem, spadá nejpočetnější pořádková policie.

Cílem služební přípravy u skupiny 2 je v rámci

a) přípravy k použití služební zbraně - střelecké přípravy

získání, udržování a prohlubování nadprůměrných teoretických znalostí a praktických dovedností při manipulaci a zacházení se všemi přidělenými služebními zbraněmi v souladu s právním předpisem,

b) nácviku používání donucovacích prostředků (včetně profesní sebeobrany)

získání, udržování a prohlubování nadprůměrných znalostí a dovedností v oblasti racionální obrany a útoku, včetně použití přidělených donucovacích prostředků,

c) nácviku taktických dovedností,

zvládnutí rizikových situací ohrožujících život a zdraví při služebním zákroku proti pachatelům trestné činnosti a přestupků a schopnost volit optimální postup k dosažení stanoveného cíle takového zákroku,

d) kondiční přípravy,

udržování fyzických předpokladů na úrovni kondiční (nad úroveň průměrné populace).

(Příloha č. 1 k ZPPP č. 4/2009)

Do skupiny 3 se zařazují zejména služební místa

policistů, kteří vykonávají základní policejní činnosti v oblasti dohledu nad veřejným pořádkem a bezpečností, dopravou, režimem ochrany státní hranice, vstupem a pobytem cizinců na území České republiky a v oblasti odhalování, dokumentace a vyšetřování trestné činnosti, jejichž služební náplní může být také provádění služebních zákroků proti pachatelům trestné činnosti a přestupků. (Příloha č. 3 k ZPPP č. 4/2009)

Do této skupiny můžeme zařadit službu kriminální policie a vyšetřování. Spadá sem většina kriminalistů.

Cílem služební přípravy u skupiny 3 je v rámci

a) přípravy k použití služební zbraně - střelecké přípravy

získání, udržování a prohlubování teoretických znalostí a praktických dovedností garantujících bezpečnou manipulaci a zacházení s přidělenými služebními zbraněmi a schopnost jejich použití v souladu s právním předpisem1),

b) nácviku základních taktických dovedností

1. zvládnutí základních pravidel a postupů při kontaktu s pachatelem v situacích vyžadujících služební zákrok, včetně možnosti využití vhodných donucovacích prostředků,
2. zvládnutí základních pravidel a postupů při plnění povinností policisty v souladu s právním předpisem²⁾,

c) kondiční přípravy

udržování fyzických předpokladů na úrovni rekreační (na úrovni průměrné populace). (Příloha č. 1 k ZPPP č. 4/2009)

Do skupiny 4 se zařazují služební místa

- a) policistů, kteří vykonávají základní policejní činnosti v oblasti odhalování, dokumentace a vyšetřování trestné činnosti, jejichž součástí není provádění služebních zákroků proti pachatelům trestné činnosti a přestupků,
- b) policistů, u kterých převážnou část služební náplně tvoří administrativní činnost, poskytování technického, materiálního, informačního nebo jiného zabezpečení pro výkon služby,
- c) vedoucích policistů, není – li součástí jejich činnosti přímý výkon služby. (Příloha č. 3 k ZPPP č. 4/2009)

Sem spadají policisté, kteří provádí převážně administrativní pomoc a do přímého výkonu služby se téměř nedostanou.

Cílem služební přípravy u skupiny 4 je v rámci

- a) přípravy k použití služební zbraně - střelecké přípravy získání, udržování a prohlubování teoretických znalostí a praktických dovedností garantujících bezpečnou manipulaci a zacházení s přidělenými služebními zbraněmi a schopnost jejich použití v souladu s právním předpisem¹⁾,
- b) nácviku základních taktických dovedností zvládnutí základních pravidel a postupů při plnění povinností policisty v souladu s právním předpisem. (Příloha č. 1 k ZPPP č. 4/2009)

Jak již bylo popsáno výše v rámci služební přípravy, máme celkem 4 skupiny. Rozdělení do skupin je dáno ZPPP č. 4/2009 přesně přílohou č. 3 k tomuto závaznému pokynu. Není to naprosto jednoznačné rozdělení, každé krajské ředitelství si může

rozdělení v rámci svých pravomocí upravit. Z textu nám vyplývá, že první skupina je tou nejnáročnější skupinou a tomu také, pak odpovídají cíle pro jednotlivé skupiny.

Většina praktické části této práce je zaměřena na analýzu tohoto závazného pokynu, který bude dále podrobně rozebrán.

5 CÍLE PRÁCE

Cílem teoretické části diplomové práce je zmapování a utřídění dosavadních poznatků z oblasti vývoje práva od samých počátků práva až po současnost a reagování práva na dění v určité době. Je zmapován také vývoj policejního práva respektive trestního práva, jeho průběžné změny skrze historii a reakce na určité dění. Stručně si popíšeme systém vzdělávání policistů a vývoj služební přípravy.

V praktické části je hlavním cílem potvrzení či vyvrácení naformulovaných hypotéz a to pomocí analýzy výsledků nestandardizovaného dotazníkového šetření, které bylo realizováno ve vybraných krajích v ČR, vyhodnocení dotazníkového šetření jako jednoho celku a v rámci jednotlivých krajů.

Dalším cílem v praktické části bude zhodnocení vycvičenosti policistů ČR v různých krajích s jejich následným porovnáním na základě účastí služební přípravy k používání donucovacích prostředků policistů ve 2 výcvikové skupině.

Posledním cílem je utřídění a zhodnocení všech získaných výsledků z dotazníkového šetření, z účastí na provádění služební přípravy a rozhovoru s instruktory služební přípravy s jejich následným převedením na současnou legislativu udávající služební přípravu a její zhodnocení s uvedením chyb a návrhů ke zlepšení.

Cíle práce:

- přinést stručný náhled na vývoj pramenů práva a trestního práva
- shrnout vývoj služební přípravy
- potvrzení či vyvrácení naformulovaných hypotéz
- vyhodnocení všech dotazníků získaných v rámci dotazníkového šetření
- porovnání výsledků dotazníkového šetření v rámci krajů
- porovnání úrovně služební přípravy v rámci krajů na základě účastí na cvičení a rozhovoru s instruktory
- zhodnocení současné legislativy udávající služební přípravu

6 METODIKA

6.1 Popis výzkumného šetření

Pro potřeby diplomové práce jsme zvolili sběr dat pomocí nestandardizovaného anonymního dotazníku převážně v tištěné podobě. Sběr informací probíhal v Středočeském, Plzeňském, Ústeckém, Libereckém, Pardubickém, Jihočeském a Jihomoravském kraji. V každém kraji byla distribuce dotazníků různá. Tuto metodu jsme zvolili z důvodu možnosti oslovení co největšího možného počtu respondentů.

Další šetření v rámci diplomové práce bylo prováděno metodou pozorování. V každém kraji se autor diplomové práce účastnil minimálně jednoho cvičení služební přípravy k používání donucovacích prostředků.

V závěru cvičení byl proveden strukturovaný rozhovor s každým instruktorem navštíveného cvičení. Instruktorem byly pokládány 3 volné otázky.

Dne 7. 1. 2016 byl rozeslán e-mail po všech Krajských ředitelství policie ČR s žádostí o výpomoc při tvorbě diplomové práce. Pověření příslušníci PČR v jednotlivých krajích nám postupně odpovídali a postupně jsme se domlouvali na spolupráci, každému kraji byly dotazníky doručeny v rozdílné formě a čase.

Dotazníkové šetření bylo zahájeno 30. 1. 2016. a ukončeno bylo 30. 4. 2016.

6.2 Stanovení výzkumného vzorku

Výzkum byl zaměřen na všechny policisty, kteří v těchto určitých krajích spadají do 2 výcvikové skupiny.

Jak již bylo zmíněno výše, výzkum probíhal v 7 krajích ČR. Metodu distribuce si volil určený příslušník PČR, se kterým jsme jednali ohledně dotazníkového šetření. Z Jihočeského kraje jsme získali 44 odpovědí což je 10,6% z celkového počtu respondentů. Z Jihomoravského kraje jsme získali 136 odpovědí což je 32,6% z celkového počtu respondentů. Z Libereckého kraje jsme získali 50 odpovědí což je 12% z celkového počtu respondentů. Z Pardubického kraje jsme získali 21 odpovědí což je 5% z celkového počtu respondentů. Z Plzeňského kraje jsme získali 29 odpovědí což je 7% z celkového počtu respondentů. Ze Středočeského kraje jsme získali 100

odpovědí což je 24% z celkového počtu respondentů. A z Ústeckého kraje jsme získali 37 odpovědí což je 8,8% z celkového počtu respondentů. Celkem se tedy našeho výzkumného šetření pomocí dotazníků účastnilo 417 respondentů.

6.3 Výzkumný nástroj

Pro potřeby naplnění výzkumného cíle byl vytvořen anonymní nestandardizovaný dotazník, který obsahoval celkem 16 otázek a lze ho rozdělit do 4 částí. V první části zjišťujeme anamnestické informace jako je pohlaví respondentů, délka služební praxe a další. Druhá část dotazníku je zaměřená na otázku ohledně služební přípravy obecně. Třetí část se zaměřuje na vzdělávání policistů. A čtvrtá část dotazníku je zaměřena na otázky ohledně Závazného pokynu policejního prezidenta k provádění služební přípravy č. 4/2009.

6.4 Metoda analýzy dat

Analýza získaných dat byla provedena zadáním každého dotazníku do předem připraveného dotazníku pro příslušný kraj na serveru Google.

6.5 Stanovené hypotézy

Hypotéza 1 *Předpokládáme, že více jak 50% respondentům nevyhovuje stávající systém vzdělávání policistů.*

Hypotéza 2 *Předpokládáme, že více jak 50% respondentům nebude připadat rozdělení do skupin podle Závazného pokynu optimální.*

Hypotéza 3 *Předpokládáme, že více jak 50% respondentům bude připadat frekvence výcviků podle Závazného pokynu dostatečná.*

Hypotéza 4 *Předpokládáme, že více jak 75% respondentům nebudou připadat přidělené hodiny podle Závazného pokynu dostatečné.*

Hypotéza 5 *Předpokládáme, že více jak 50% respondentů odpoví, že se u nich nekonají проверки ze služební přípravy.*

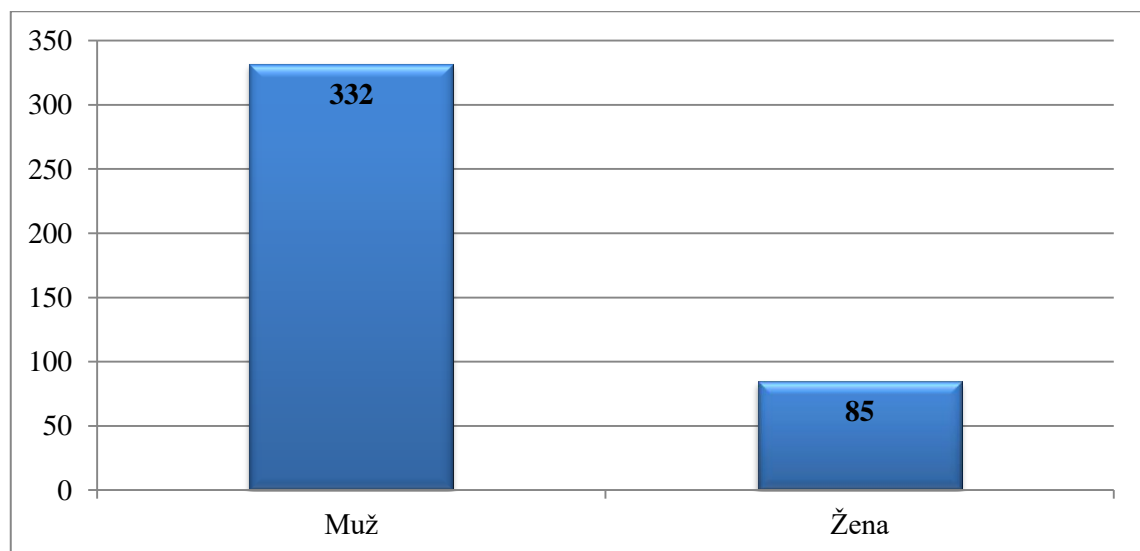
7 PREZENTACE VÝSLEDKŮ VÝZKUMU

7.1 Výsledky všech získaných dotazníků z dotazníkového šetření

Otázky 1-4 se věnovaly osobě respondenta a zjišťovaly obecné informace. Tyto otázky měly za úkol zjistit pohlaví respondenta, jeho věk, nejvyšší dosažené vzdělání a délku služební praxe.

Otázka č. 1 **Pohlaví.**

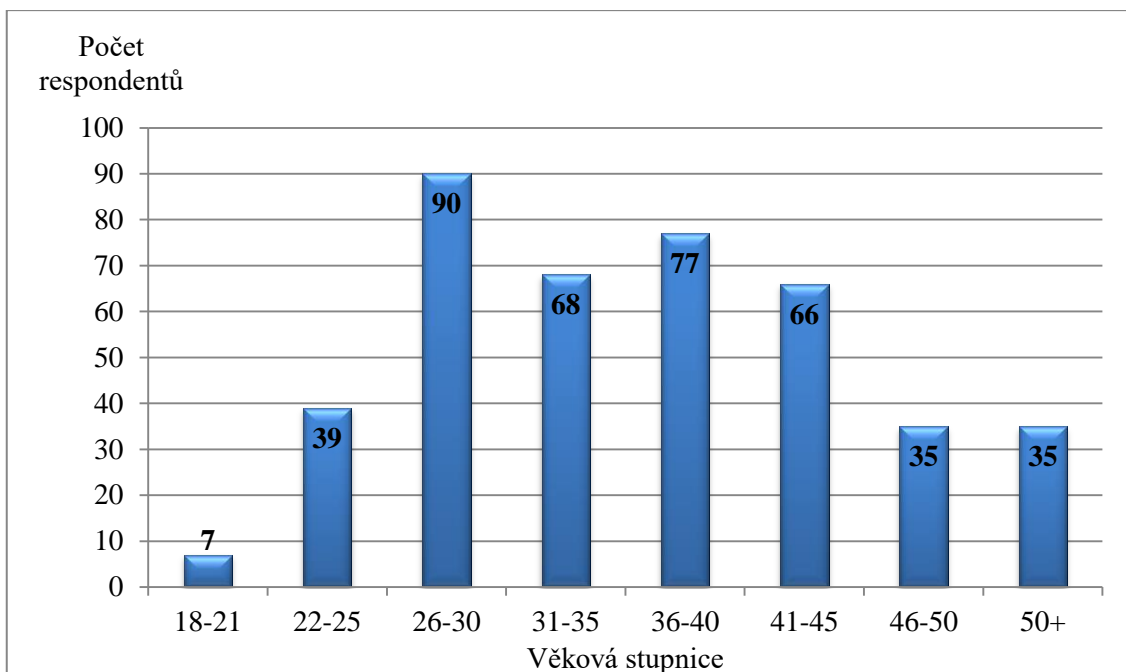
- a) Muž
- b) Žena

Graf 1 Pohlaví respondentů

Otázka č. 2 **Věk?**

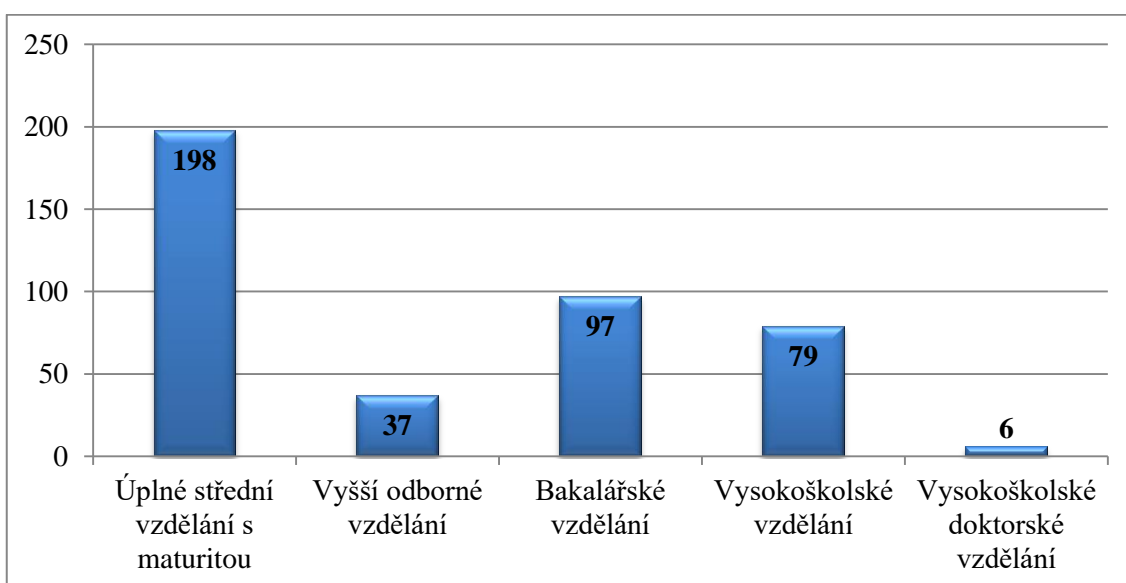
- a) 18-21
- b) 22-25
- c) 26-30
- d) 31-35
- e) 36-40
- f) 41-45
- g) 46-50
- h) 50+

Graf 2 Věk respondentů

Otázka č. 3 Nejvyšší dosažené vzdělání?

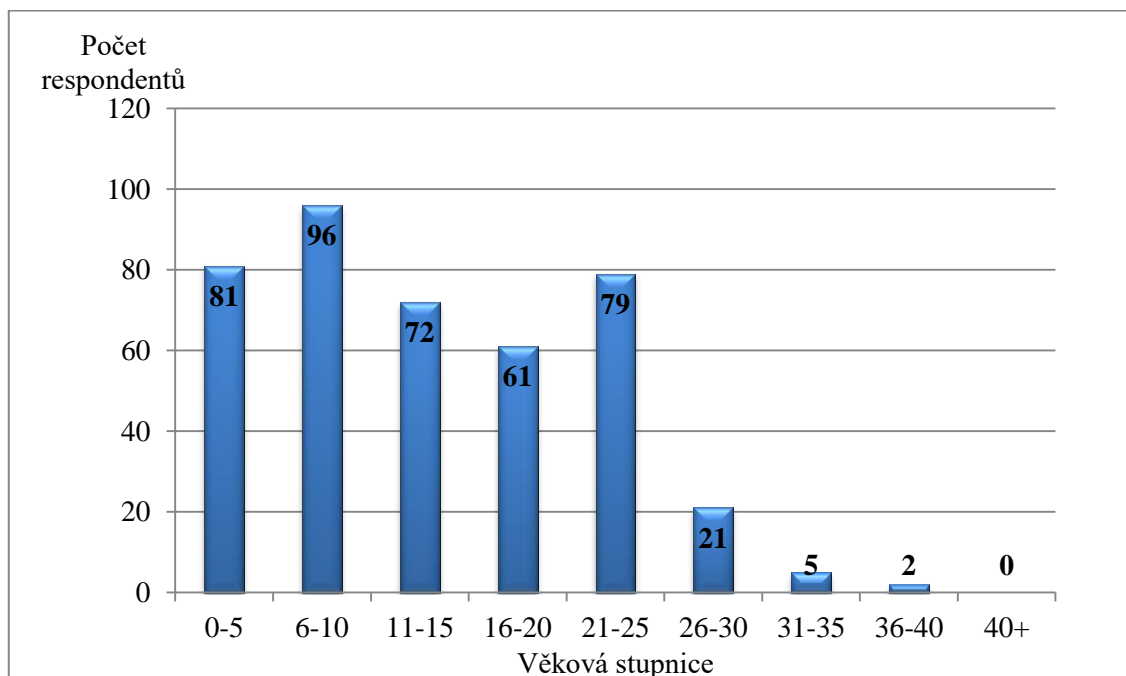
- a) úplné střední vzdělání s maturitou
- b) vyšší odborné vzdělání
- c) bakalářské vzdělání
- d) vysokoškolské vzdělání
- e) vysokoškolské doktorské vzdělání

Graf 3 Nejvyšší dosažené vzdělání

Otázka č. 4 **Délka služební praxe (v letech).**

- a) 0-5
- b) 6-10
- c) 11-15
- d) 16-20
- e) 21-25
- f) 26-30
- g) 31-35
- h) 36-40
- i) 40+

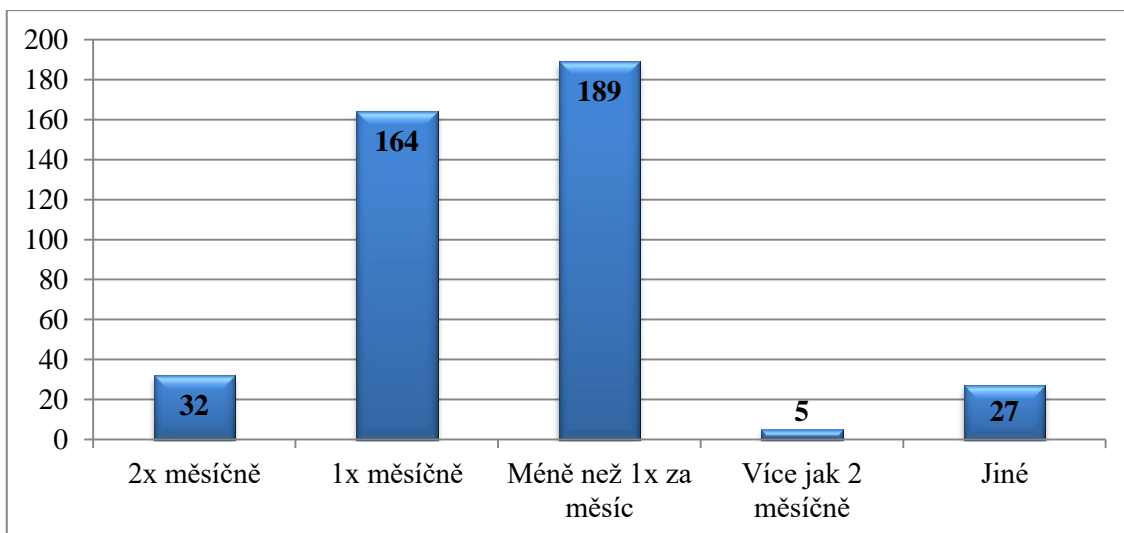

Graf 4 Délka služební praxe (v letech)

Otázka č. 5 se zaměřovala na služební přípravu obecně a to na její frekvenci.

Otázka č. 5 **Jak často u Vás probíhá služební příprava?**

- a) 2x měsíčně
- b) 1x měsíčně
- c) Méně než 1x za měsíc
- d) Více jak 2x měsíčně (napište jak často _____)

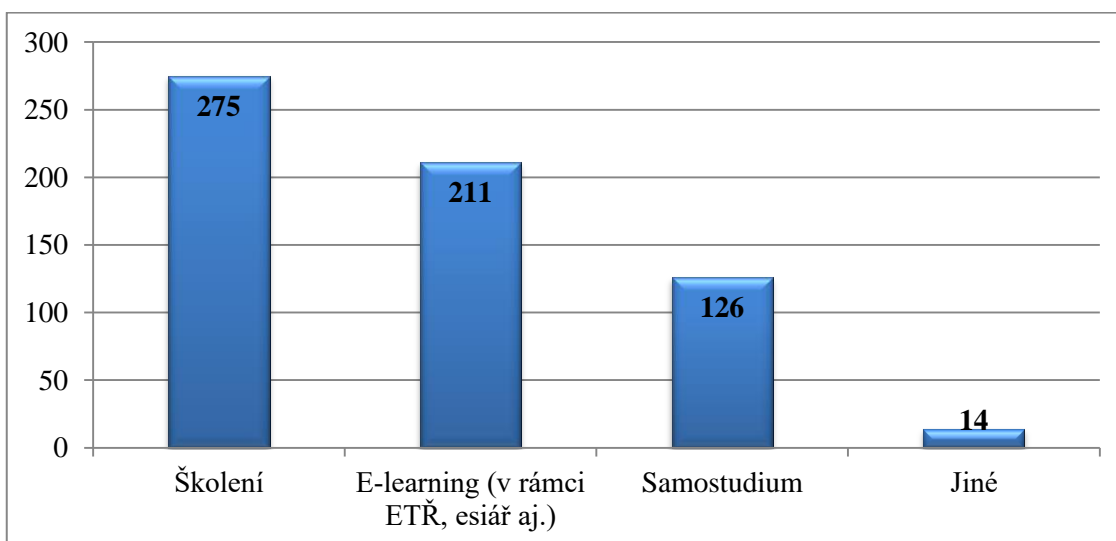

Graf 5 Frekvence provádění služební přípravy

Otázky 6, 7 a 16 se zaměřovaly na informace ohledně systému vzdělávání policie. Tyto otázky měly za úkol zjistit, jak probíhá vzdělávání policistů, zda policistům vyhovuje stávající systém vzdělávání a jestli by uvítali změnu stávajícího systému vzdělávání.

Otázka č. 6 Jaký je u Vás systém vzdělávání (jak u Vás probíhá vzdělávání policistů)?

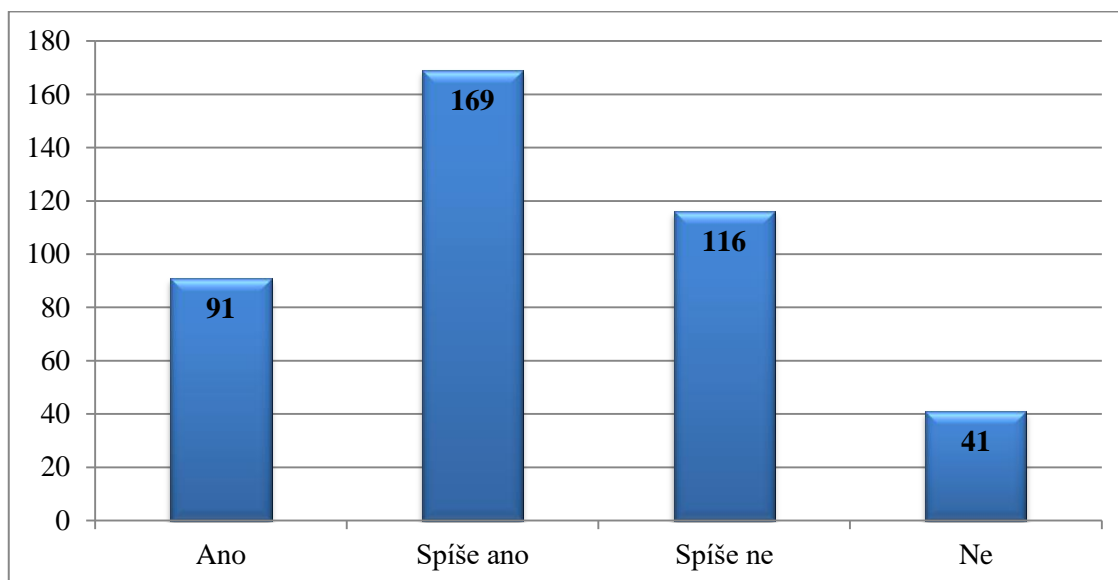
- a) školení
- b) e-learning (v rámci ETŘ, esiář aj.)
- c) samostudium
- d) jiné _____

Graf 6 Systém vzdělávání policistů

Otázka č. 7 Vyhovuje vám stávající systém vzdělávání policistů?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne

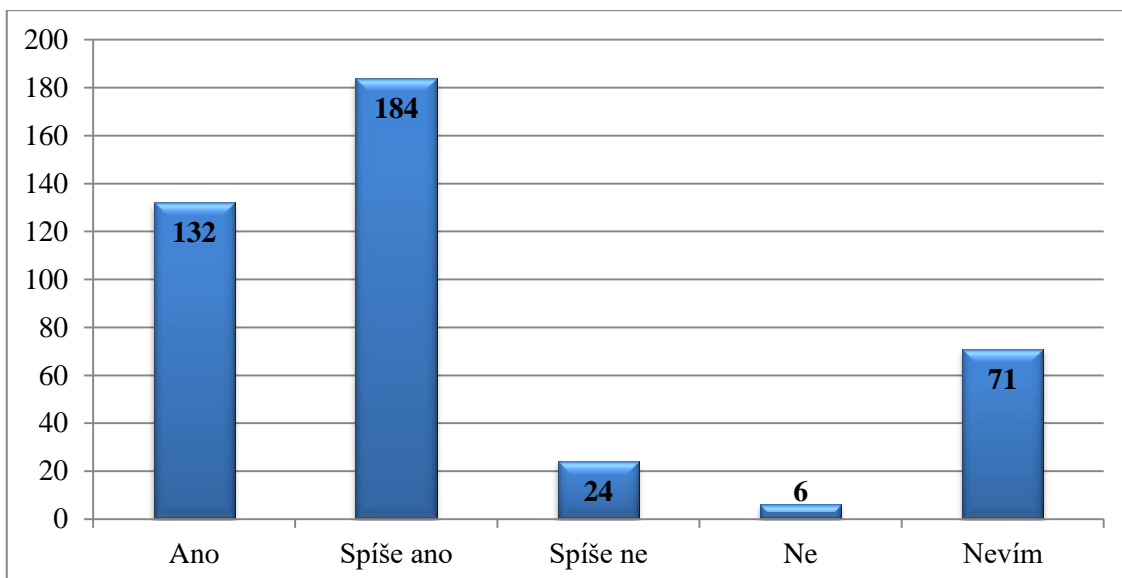

Graf 7 Spokojenost respondentů se stávajícím systémem vzdělávání

Otázky 8-15 se zaměřují na služební přípravu. Jsou přímo směřovány na ZPPP č. 4/2009. Tyto otázky měly za úkol zjistit, co si respondenti myslí o služební přípravě a Závazném pokynu. Otázky zkoumají, jestli si respondenti myslí, zda je tento pokyn zpracovaný v srozumitelné podobě, zda se podle něj řídí, jak vnímají rozdělení do skupin, frekvenci tréninků, přidělené hodiny, zda u nich probíhají проверки, zda je probíraný obsah dostatečný a zdali jsou cíle služební přípravy splňovány.

Otázka č. 8 Je tento pokyn zpracovaný v dobré srozumitelné podobě.

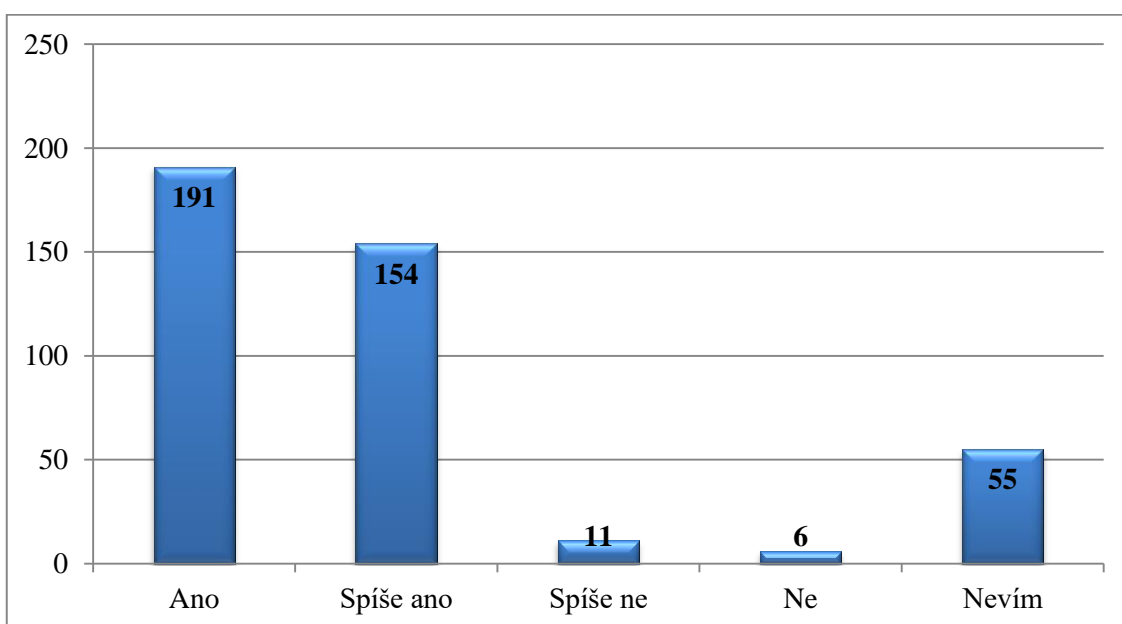
- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne
- e) Nevím

Graf 8 Srozumitelnost ZPPP č. 4/2009

Otázka č. 9 Řídíte se podle tohoto pokynu?

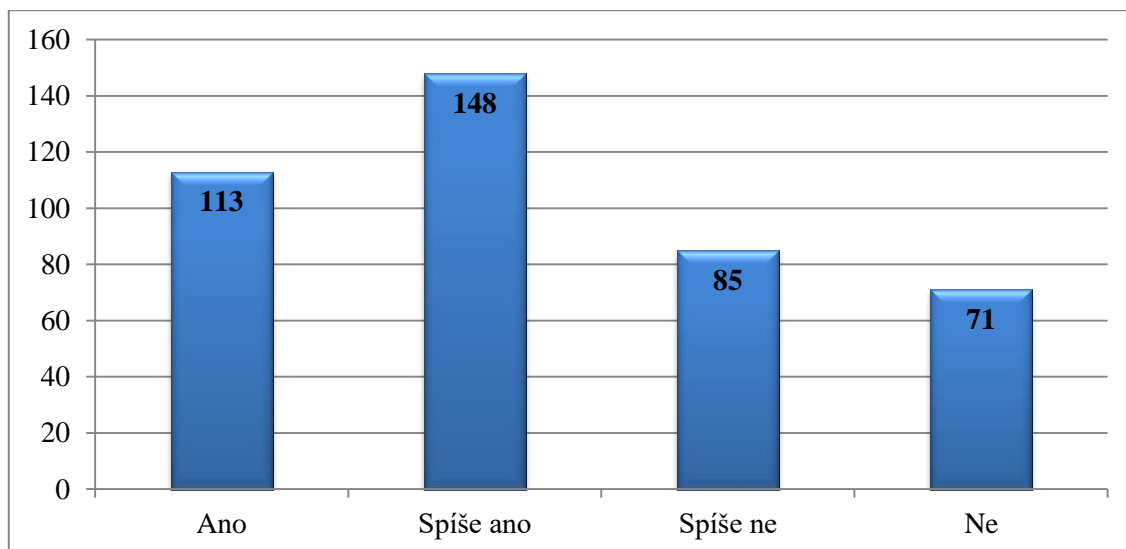
- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne
- e) Nevím

Graf 9 Dodržování ZPPP č.4/2009 respondenty

Otázka č. 10 **Připadá vám rozdělení do skupin optimální?**

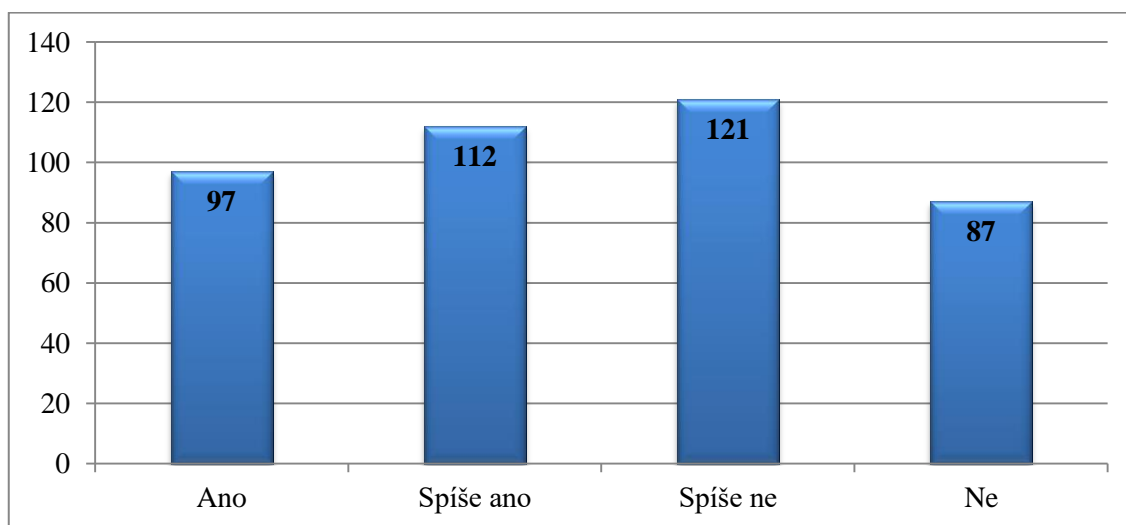
- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne

Graf 10 Optimálnost rozdělení do skupin dle názoru respondentů

Otázka č. 11 **Myslíte si, že frekvence výcviků uvedená v tomto pokynu je pro příslušné skupiny dostatečná?**

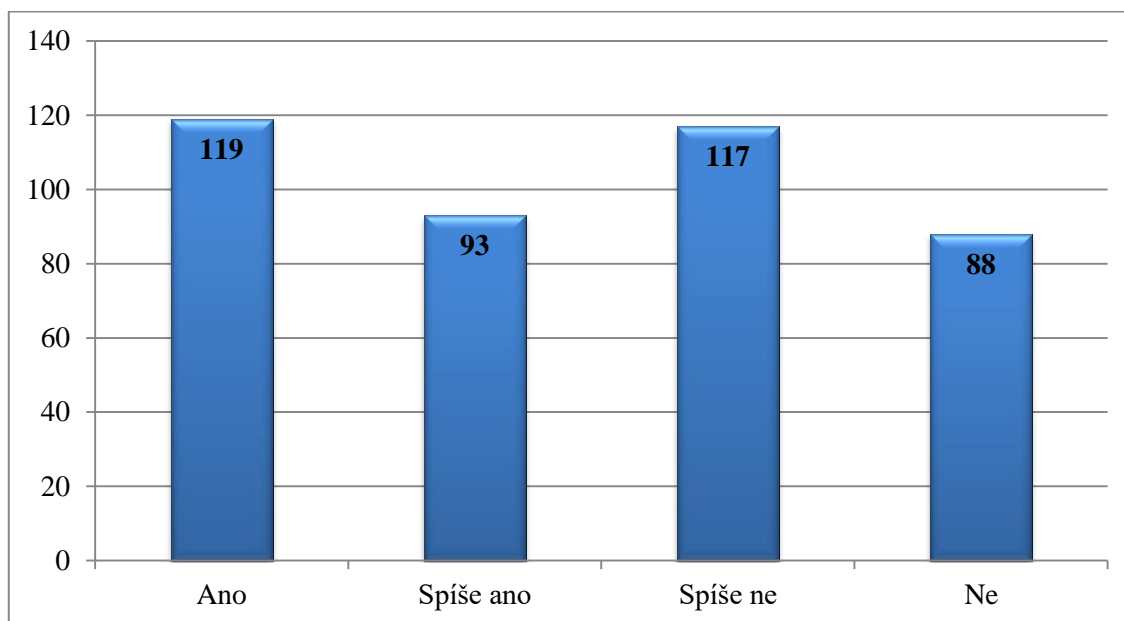
- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne

Graf 11 Dostatečnost frekvence výcviku uvedená v ZPPP č. 4/2009 dle respondentů

Otázka č. 12 Případají vám přidělené hodiny dostatečné?

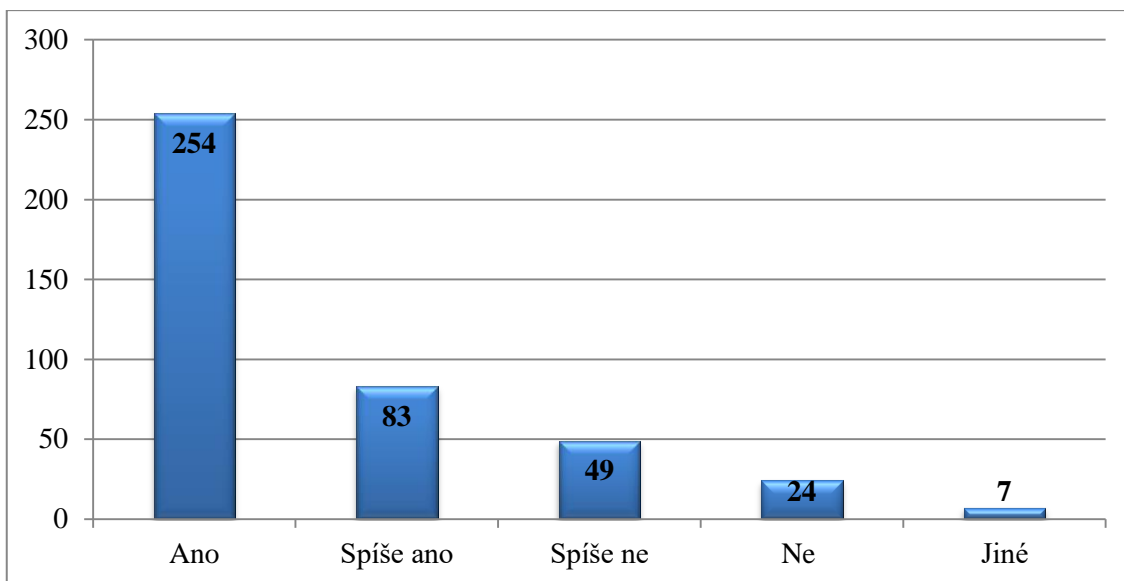
- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne

Graf 12 Dostatečnost přidělených hodin výcviku dle ZPPP č. 4/2009 dle názoru respondentů

Otázka č. 13 Probíhají u Vás prověrky služební přípravy (k používání DP, fyzická způsobilost, taktika, střelby)? K odpovědi ano by u Vás měly probíhat prověrky ze všech těchto oblastí. V případě, že nějaká část chybí, uzpůsobte tomu odpověď a prosím rozveďte, jaké prověrky chybí (nebo pouze jaké se u Vás provádějí).

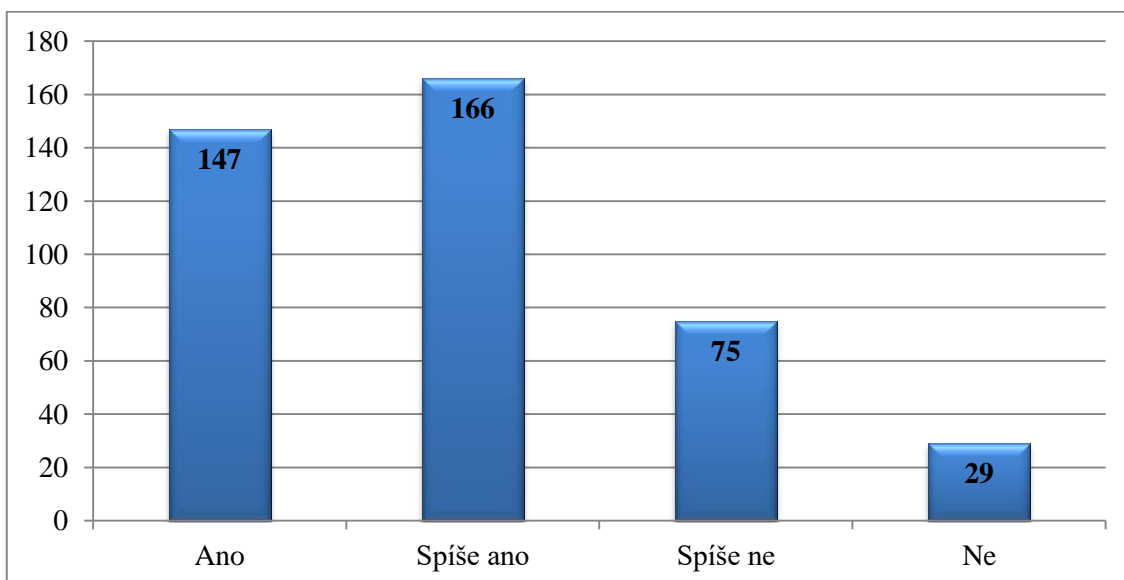
- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne
- e) _____

Graf 13 Realizace prověrek služební přípravy respondentů

Otázka č. 14 **Myslíte si, že je probíraný obsah v rámci služební přípravy dostatečný?**

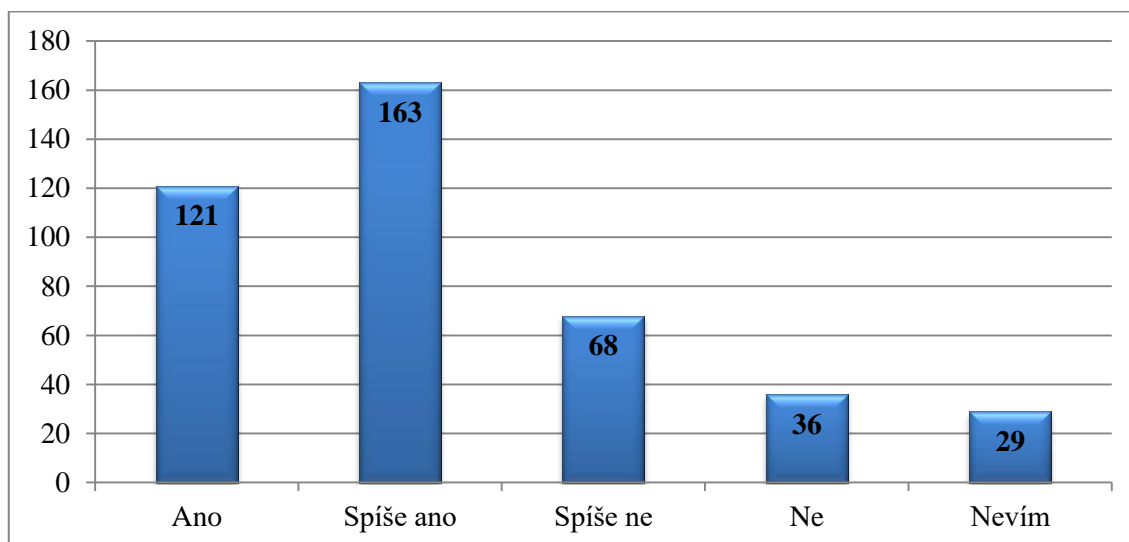
- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne

Graf 14 Názor na dostatečnost obsahu služební přípravy dle respondentů

Otázka č. 15 **Myslíte, že jsou cíle služební přípravy splňovány?**

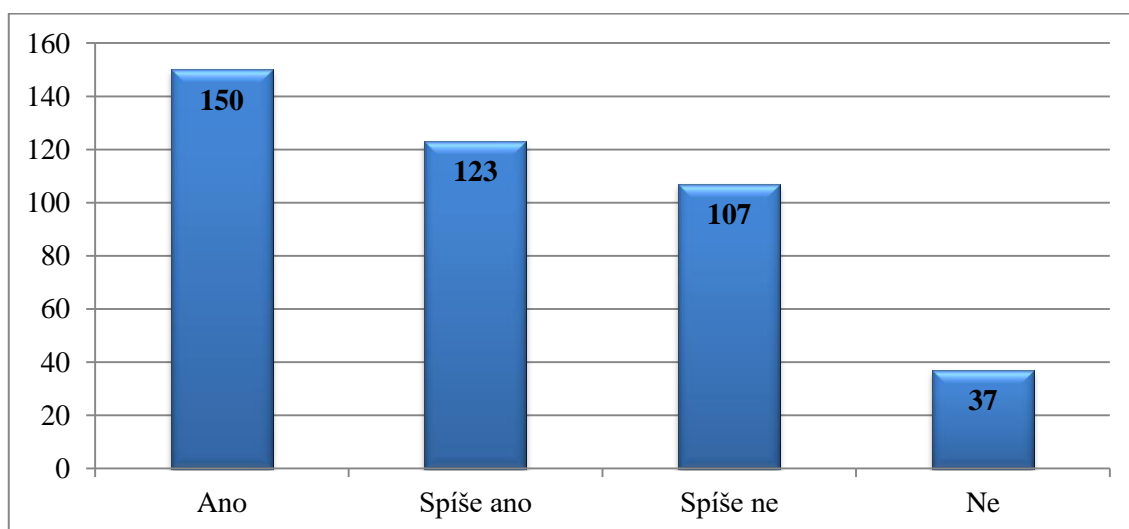
- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne
- e) Nevím

Graf 15 *Naplnění cílů služební přípravy dle respondentů*

Otázka č. 16 **Uvítali byste změnu stávajícího systému vzdělávání policistů?**

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne

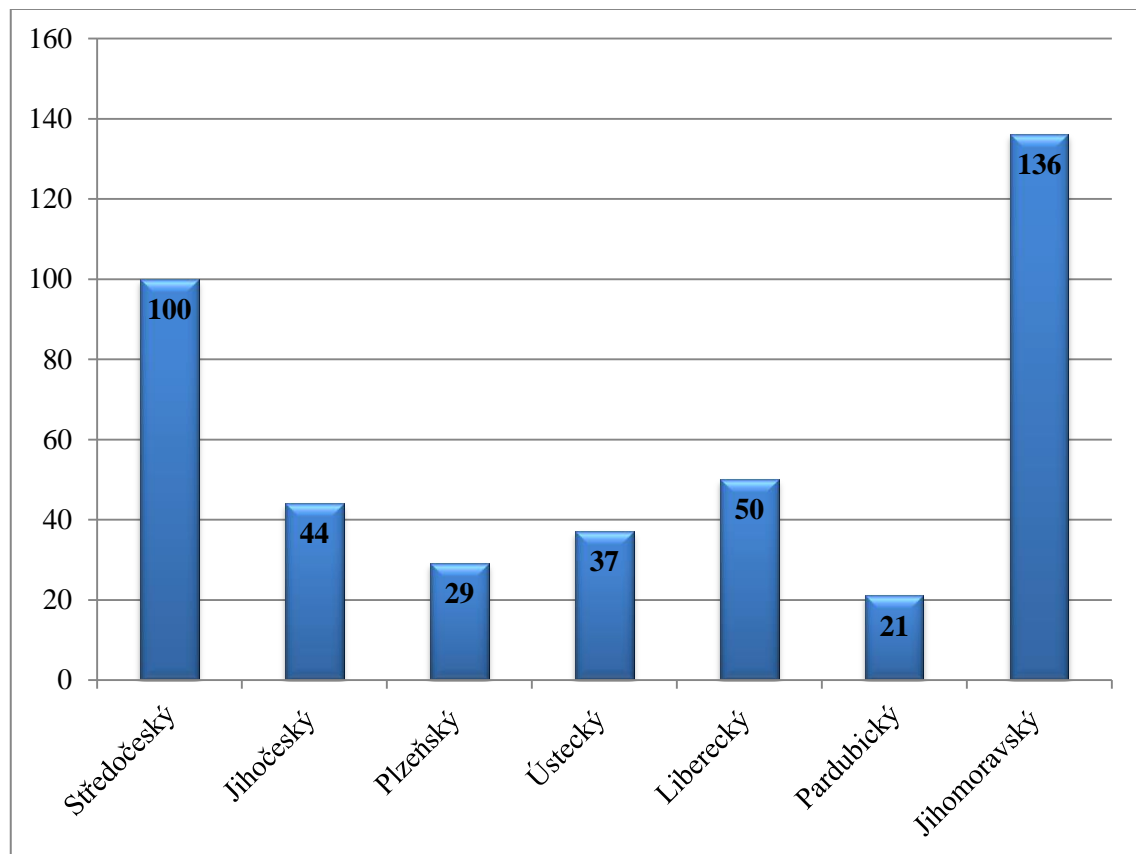

Graf 16 *Názor respondentů na změnu stávajícího systému vzdělávání policistů*

7.2 Výsledky dotazníkové šetření z jednotlivých krajů a jejich porovnání

V této kapitole budeme vyhodnocovat výsledky z dotazníkového šetření z jednotlivých krajů a pomocí vizuálního zobrazení grafů je budeme předběžně porovnávat. Detailnější porovnání výsledků rozebereme v diskusi. Z důvodů velkého množství dat budou určité otázky upraveny, bude se jednat o úpravu věkových stupnic, kde například rozmezí 0-5 a 6-10 změníme na rozmezí 0-10.

Celkem se našeho dotazníkového šetření zúčastnilo 417 respondentů. Graf 17 nám ukazuje počty respondentů za jednotlivé kraje.

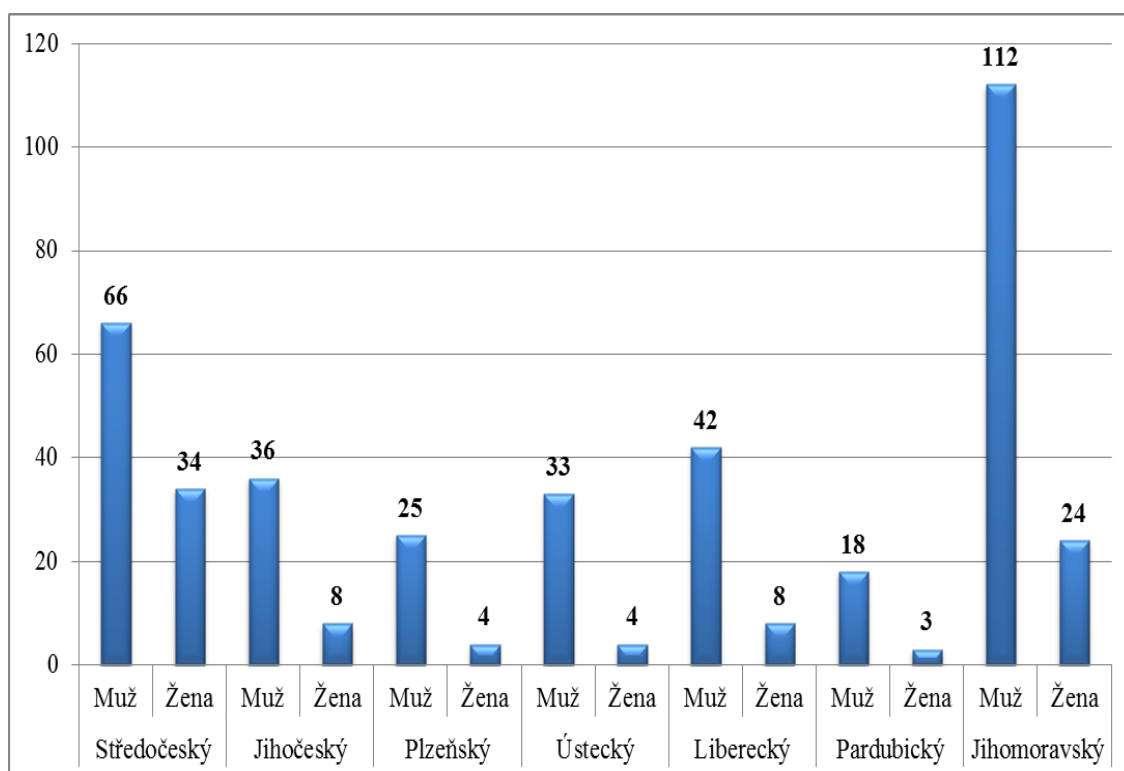

Graf 17 Počet respondentů z jednotlivých krajů

Otázky 1-4 se věnovaly osobě respondenta a zjišťovaly obecné informace. Tyto otázky měly za úkol zjistit pohlaví respondenta, jeho věk, nejvyšší dosažené vzdělání a délku služební praxe.

Otázka č. 1 Pohlaví.

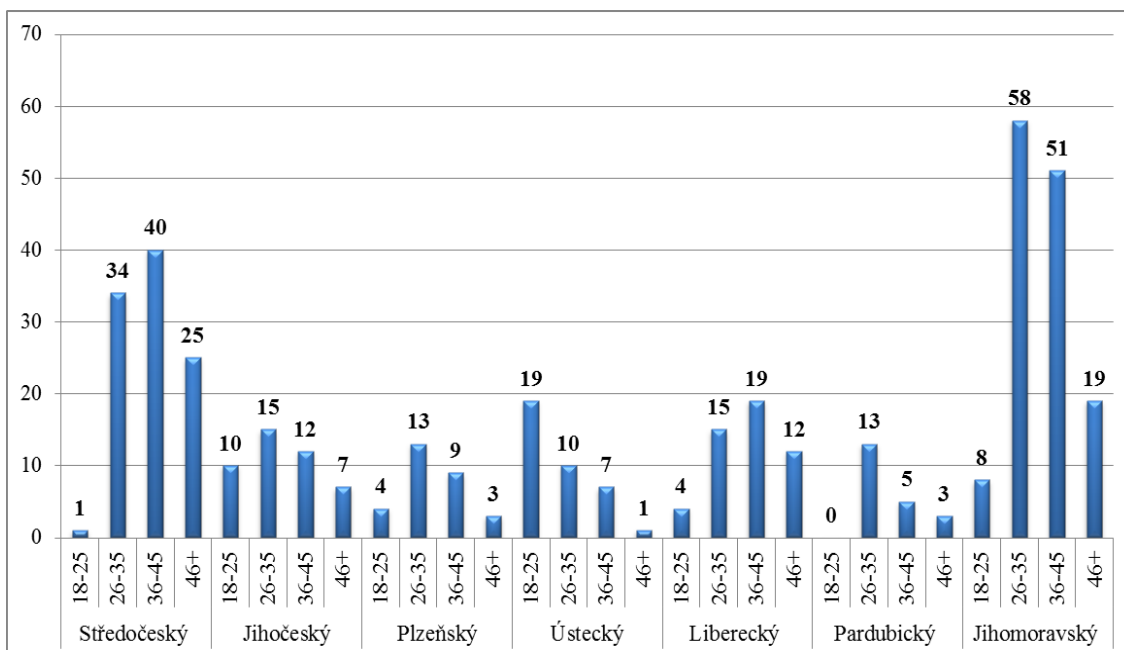
- a) Muž
- b) Žena

Graf 18 Pohlaví respondentů v jednotlivých krajích

Otázka č. 2 **Věk?** V této otázce oproti dřívějšímu vyhodnocení upravíme věkovou stupnici, jak již bylo zmíněno výše.

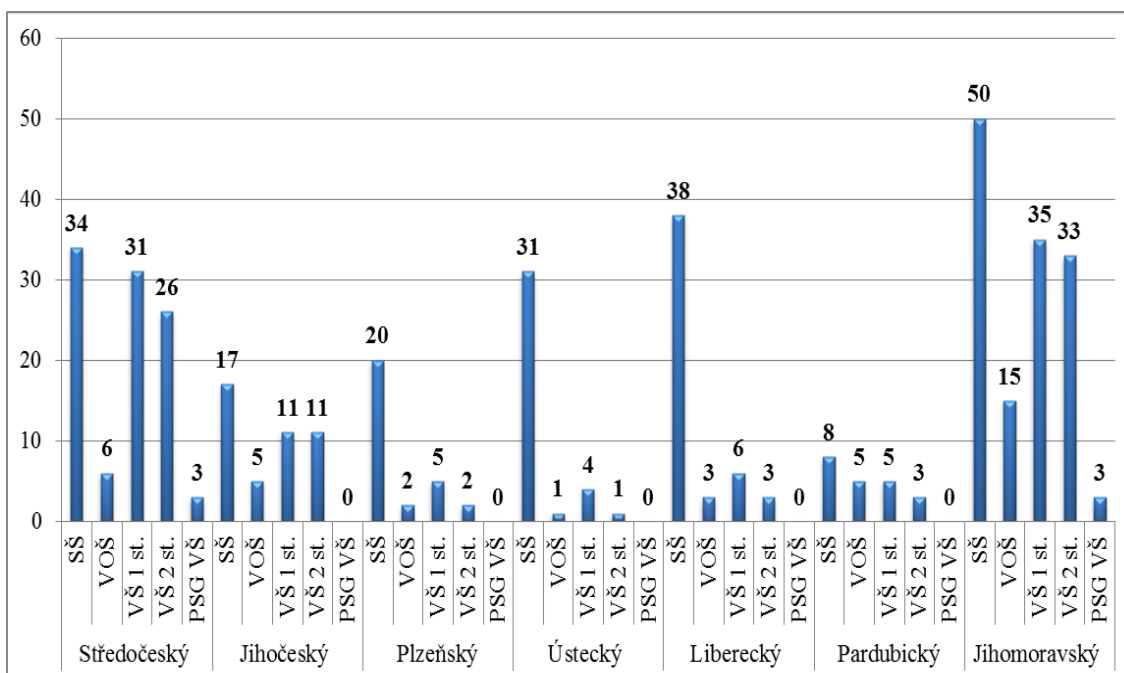
- a) 18-25
- b) 26-35
- c) 36-45
- d) 46+

Graf 19 Věk respondentů v jednotlivých krajích

Otázka č. 3 Nejvyšší dosažené vzdělání?

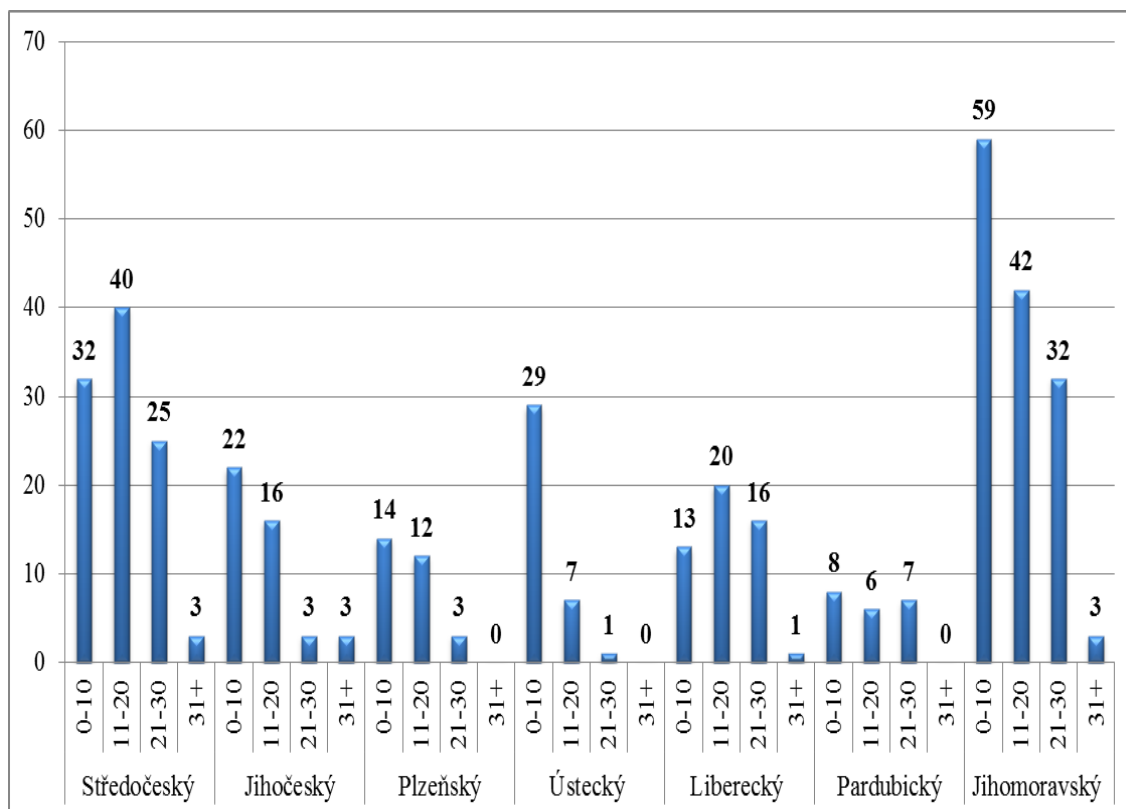
- úplné střední vzdělání s maturitou (SŠ)
- vyšší odborné vzdělání (VOŠ)
- bakalářské vzdělání (VŠ 1 st.)
- vysokoškolské vzdělání (VŠ 2 st.)
- vysokoškolské doktorské vzdělání (PSG VŠ)

Graf 20 Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů v jednotlivých krajích

Otázka č. 4 **Délka služební praxe (v letech)**. V této otázce taktéž oproti dřívějšímu vyhodnocení upravíme stupnici.

- a) 0-10
- b) 11-20
- c) 21-30
- d) 31+

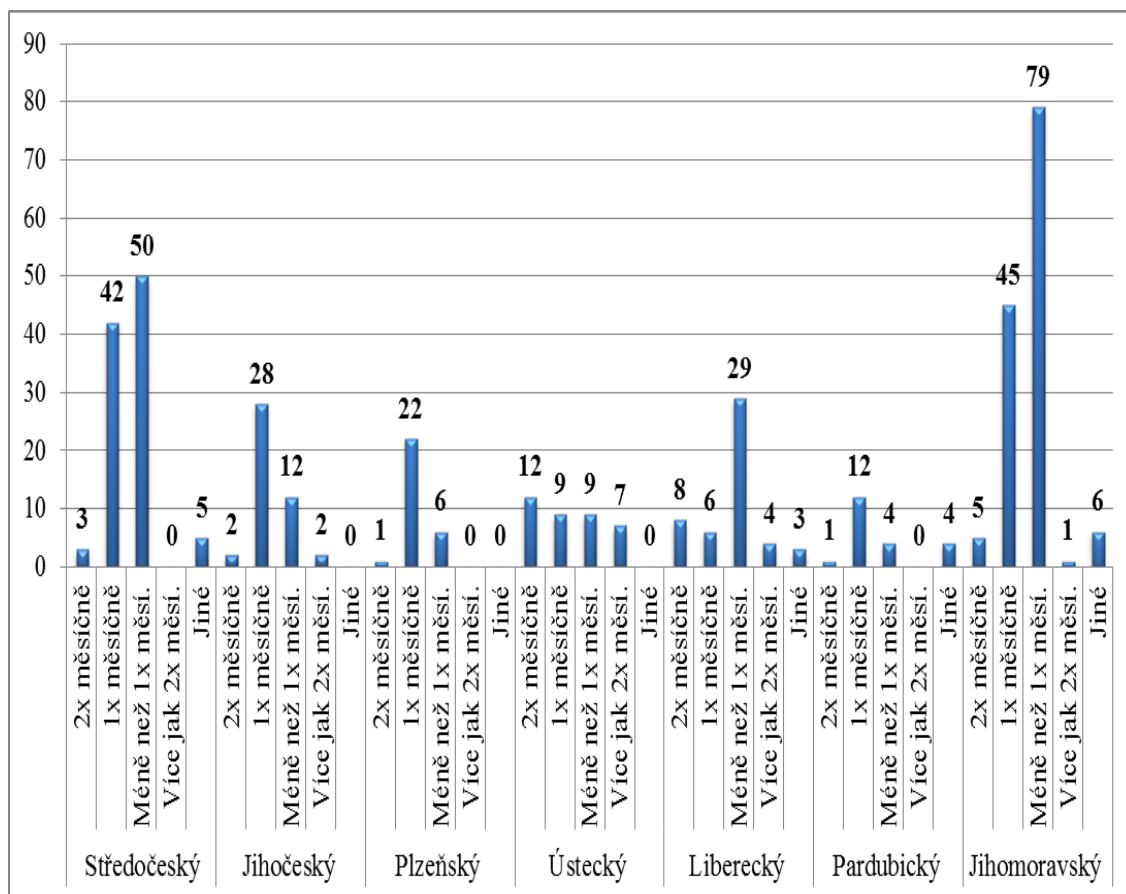

Graf 21 Délka služebního poměru respondentů v jednotlivých krajích

Otázka č. 5 se zaměřovala na služební přípravu obecně a to na její frekvenci.

Otázka č. 5 **Jak často u Vás probíhá služební příprava?**

- a) 2x měsíčně
- b) 1x měsíčně
- c) Méně než 1x za měsíc
- d) Více jak 2x měsíčně (napište jak často _____)

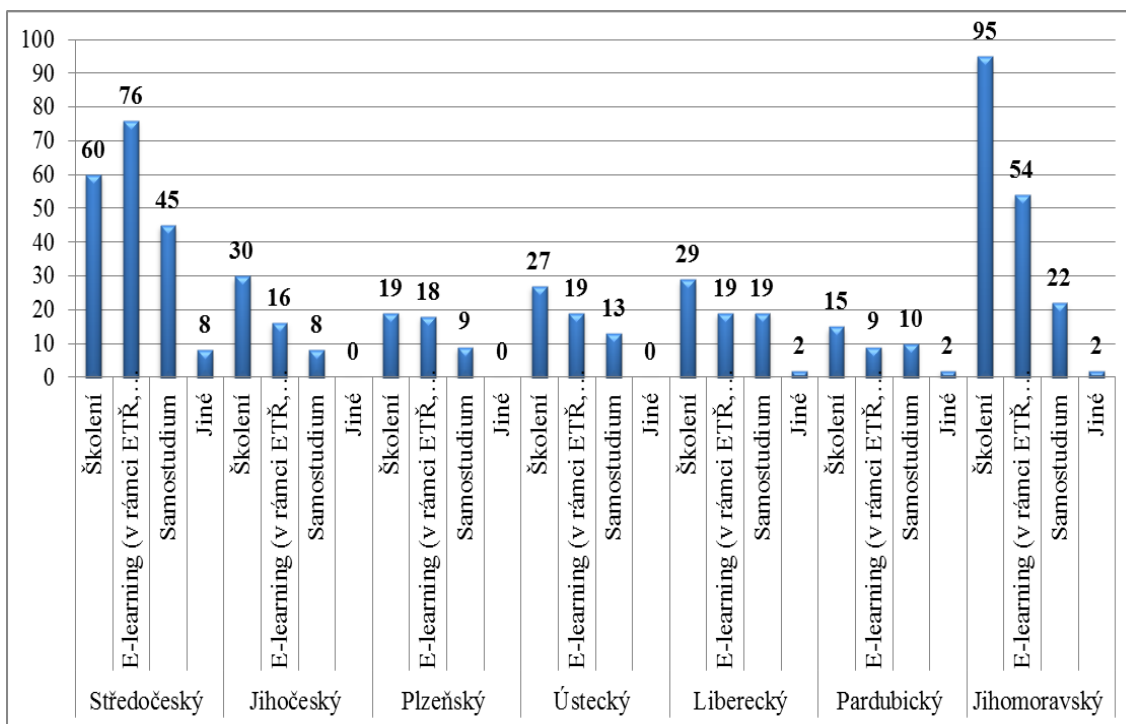

Graf 22 Frekvence služební přípravy v jednotlivých krajích

Otázky 6, 7 a 16 se zaměřovaly na informace ohledně systému vzdělávání policie. Tyto otázky měly za úkol zjistit, jak probíhá vzdělávání policistů, zda policistům vyhovuje stávající systém vzdělávání a jestli by uvítali změnu stávajícího systému vzdělávání.

Otázka č. 6 Jaký je u Vás v kraji systém vzdělávání (jak u Vás probíhá vzdělávání policistů)?

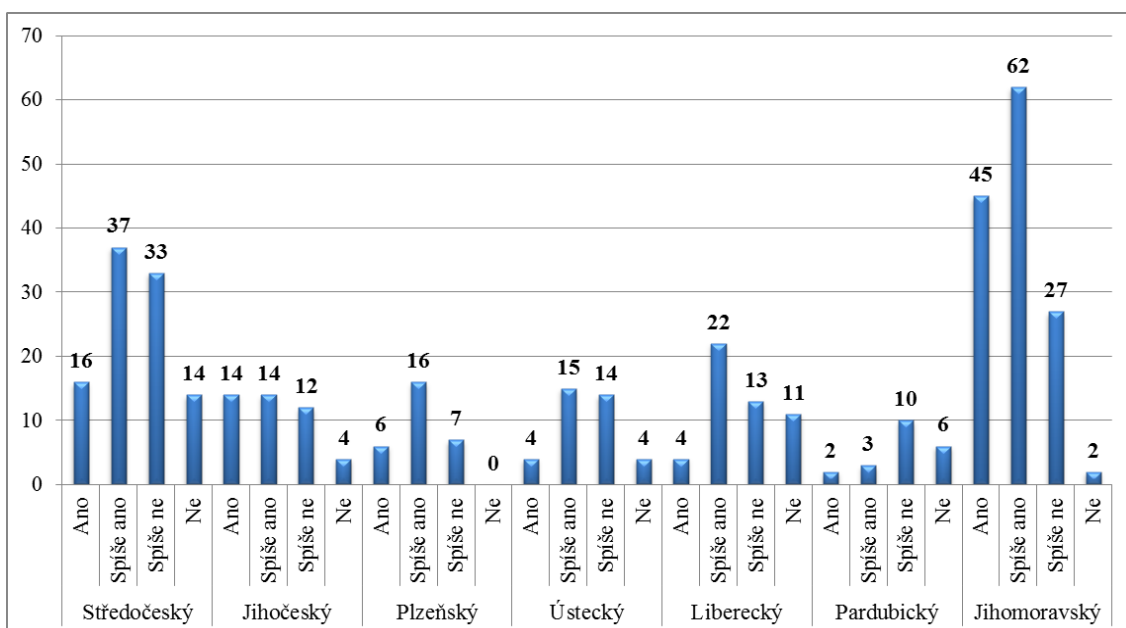
- školení
- e-learning (v rámci ETRĚ, esiář aj.)
- samostudium
- jiné _____

Graf 23 Systém vzdělávání policistů v jednotlivých krajích

Otázka č. 7 Vyhovuje vám stávající systém vzdělávání policistů?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne

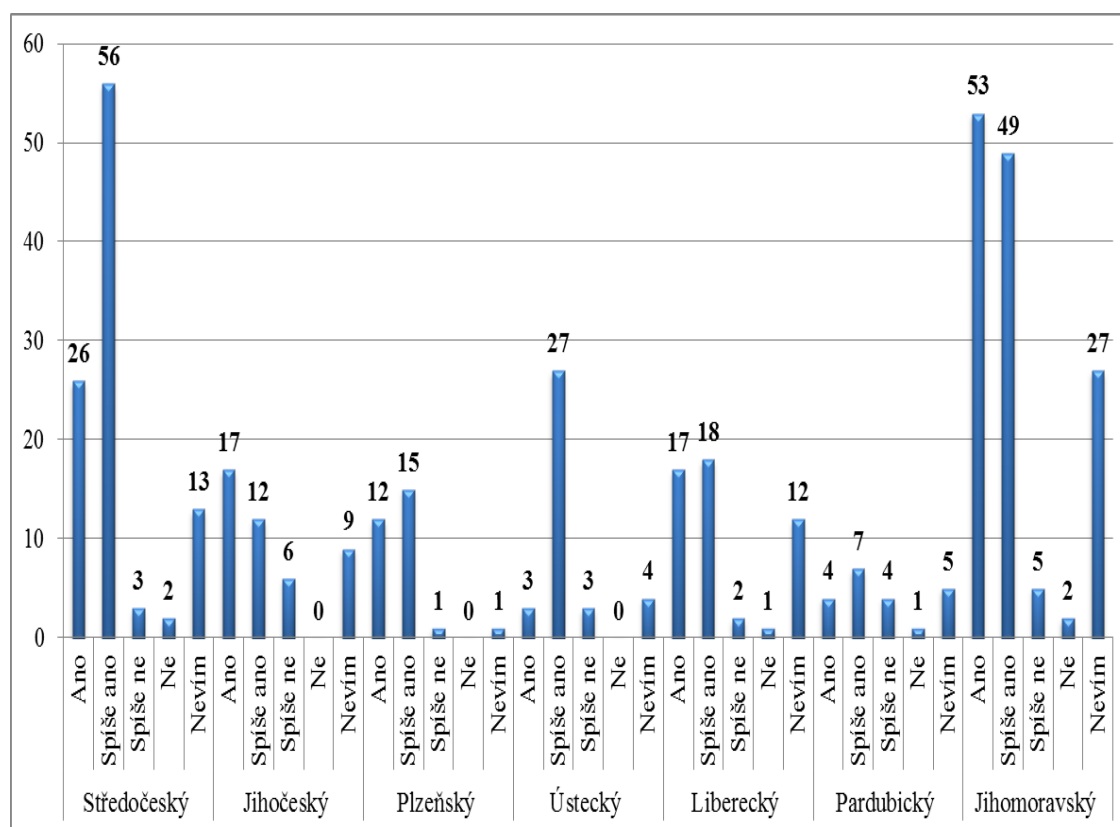

Graf 24 Spokojenost respondentů se stávajícím systémem vzdělávání v jednotlivých krajích

Otázky 8-15 se zaměřují na služební přípravu. Jsou přímo směřovány na ZPPP č. 4/2009. Tyto otázky měly za úkol zjistit, co si respondenti myslí o služební přípravě a Závazném pokynu. Otázky zkoumají, jestli si respondenti myslí, zda je tento pokyn zpracovaný v srozumitelné podobě, zda se podle něj řídí, jak vnímají rozdělení do skupin, frekvenci tréninků, přidělené hodiny, zda u nich probíhají prověrky, zda je probíraný obsah dostatečný a zdali jsou cíle služební přípravy splňovány.

Otázka č. 8 Je tento pokyn zpracovaný v dobré srozumitelné podobě?

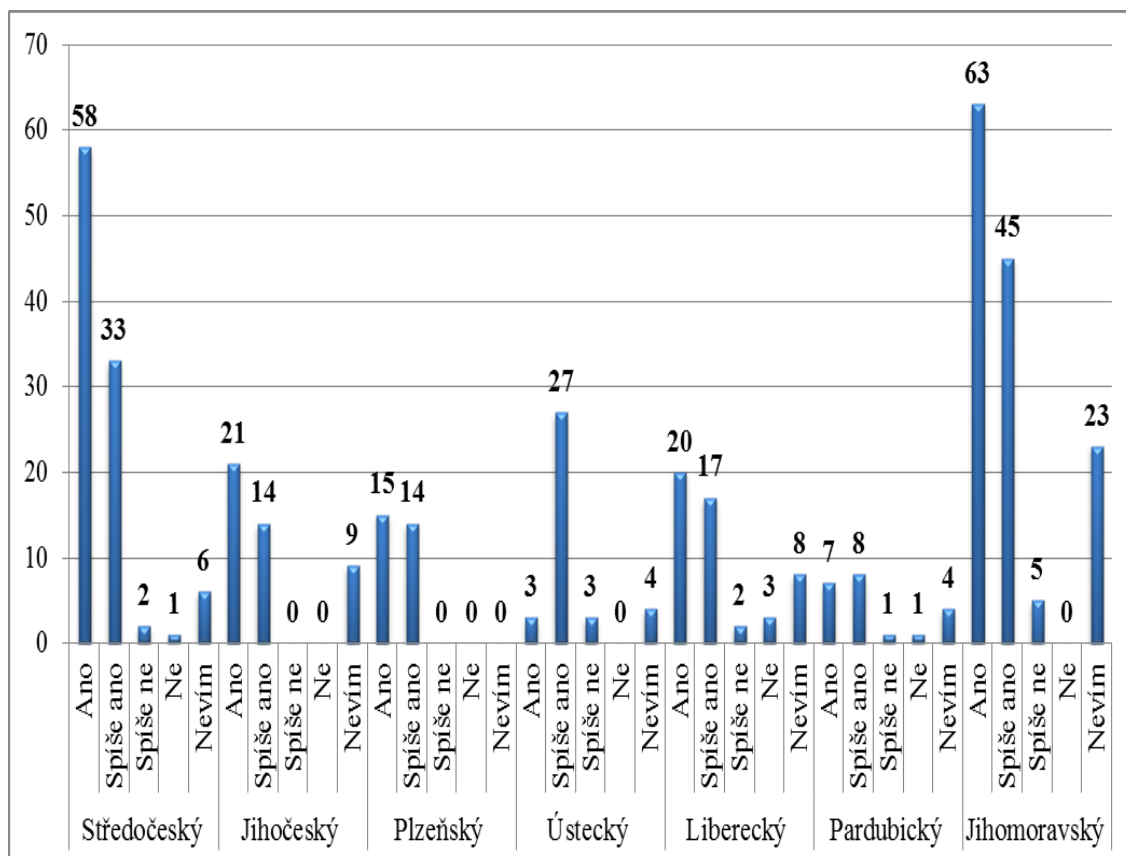
- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne
- e) Nevím

Graf 25 Srozumitelnost ZPPP č. 4/2009 dle respondentů v jednotlivých krajích

Otázka č. 9 **Řídíte se podle tohoto pokynu?**

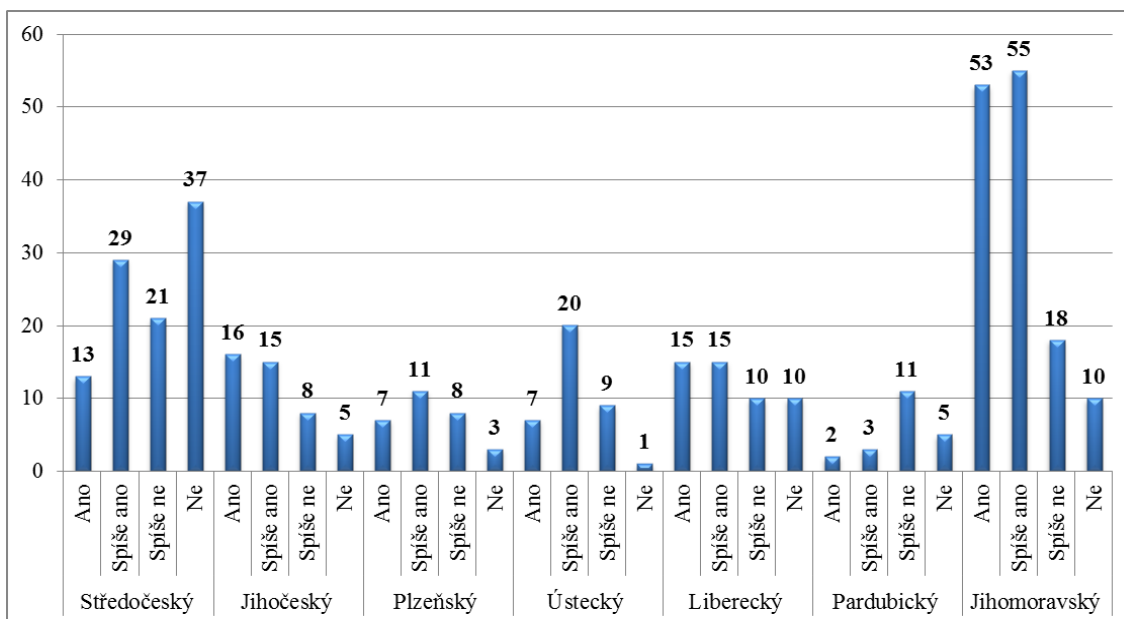
- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne
- e) Nevím

Graf 26 Dodržování ZPPP č.4/2009 respondenty v jednotlivých krajích

Otázka č. 10 **Připadá vám rozdělení do skupin optimální?**

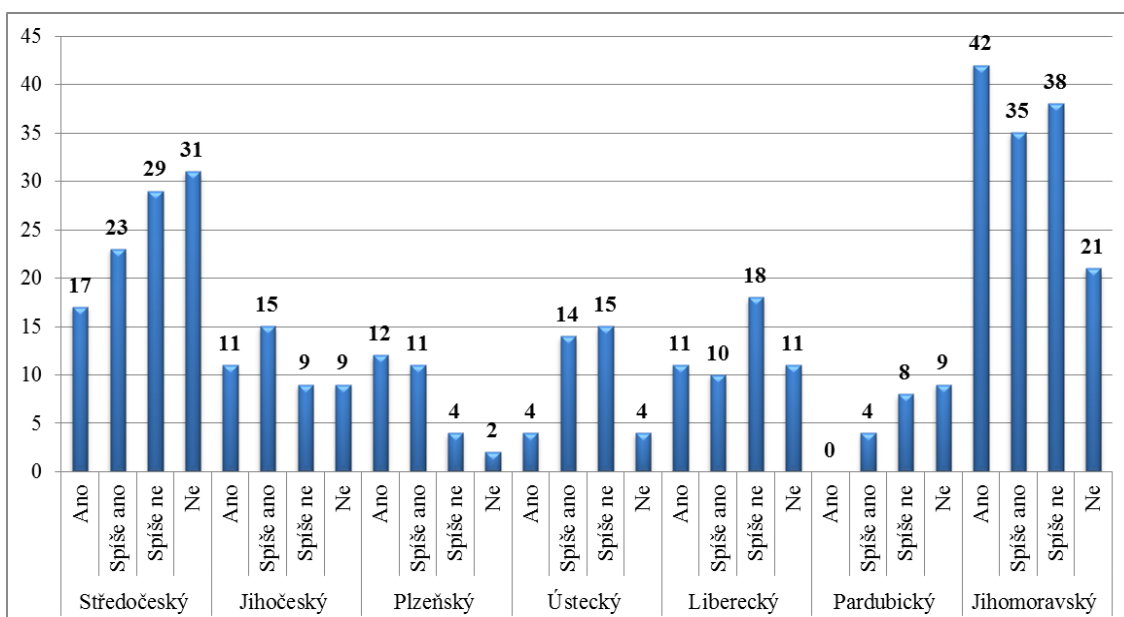
- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne

Graf 27 Optimálnost rozdělení do skupin dle názoru respondentů v jednotlivých krajích

Otázka č. 11 **Myslíte si, že frekvence výcviků uvedená v tomto pokynu je pro příslušné skupiny dostatečná?**

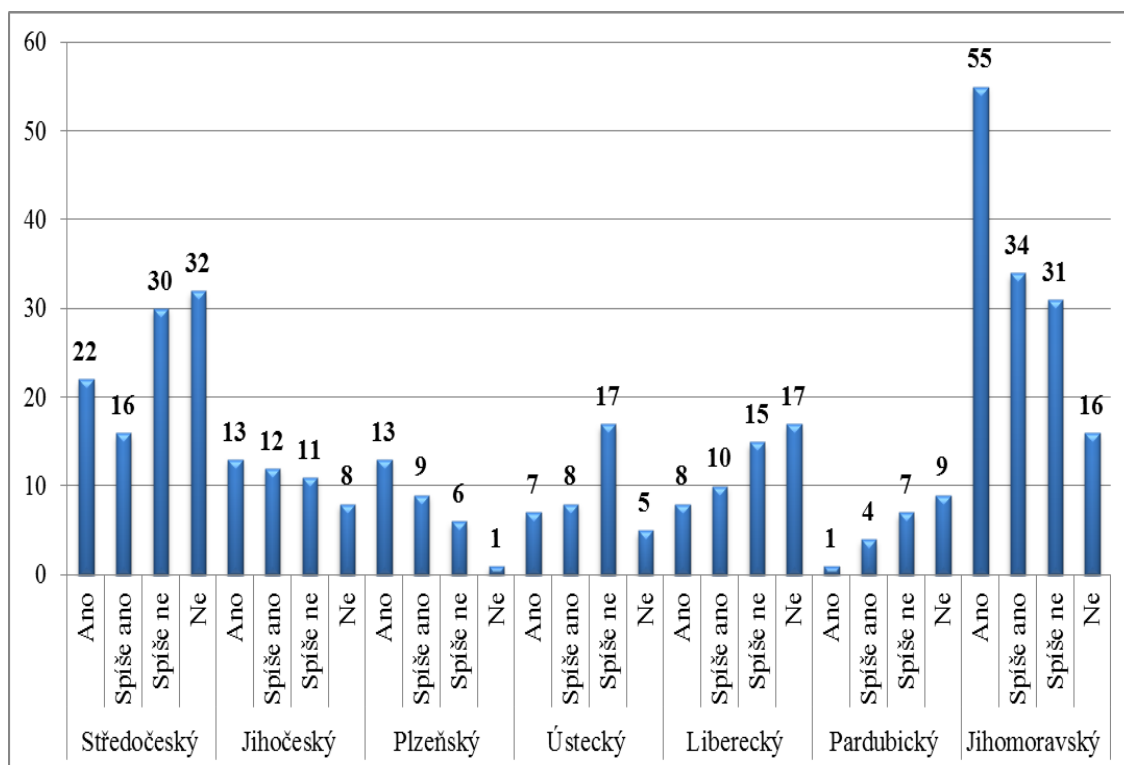
- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne

Graf 28 Dostatečnost frekvence výcviku uvedená v ZPPP č. 4/2009 dle respondentů v jednotlivých krajích

Otázka č. 12 **Připadají vám přidělené hodiny dostatečné?**

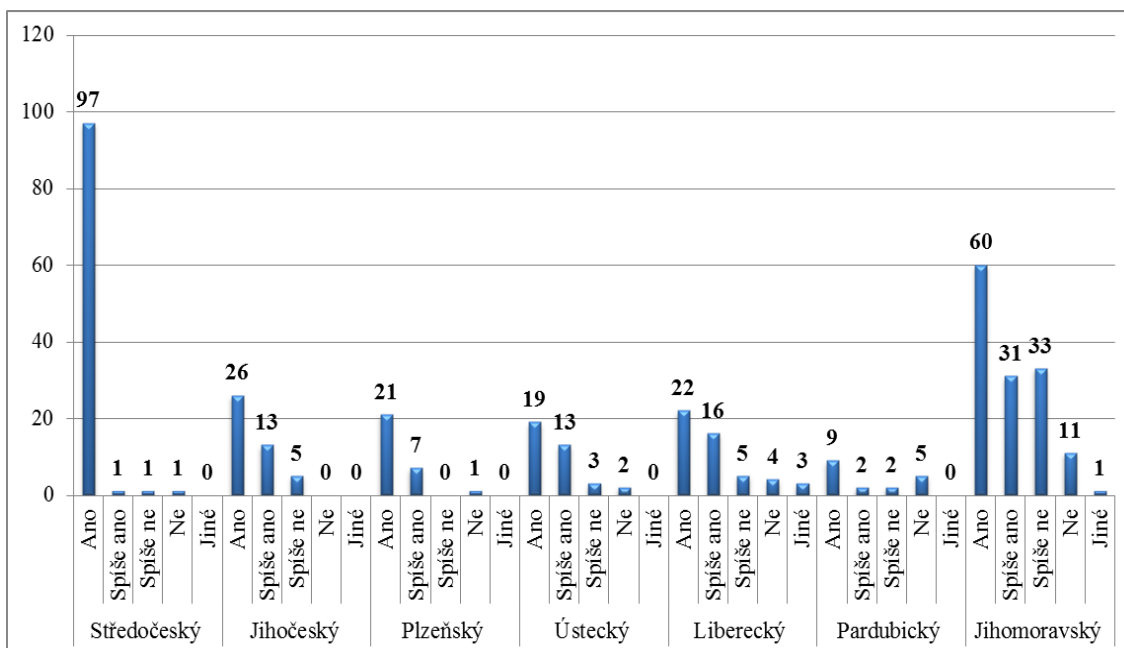
- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne

Graf 29 Dostatečnost přidělených hodin výcviku dle ZPPP č. 4/2009 dle názoru respondentů v jednotlivých krajích

Otázka č. 13 **Probíhají u Vás prověrky služební přípravy (k používání DP, fyzická způsobilost, taktika, střelby)? K odpovědi ano by u Vás měly probíhat prověrky ze všech těchto oblastí. V případě, že nějaká část chybí, uzpůsobte tomu odpověď a prosím rozveďte, jaké prověrky chybí (nebo pouze jaké se u Vás provádějí).**

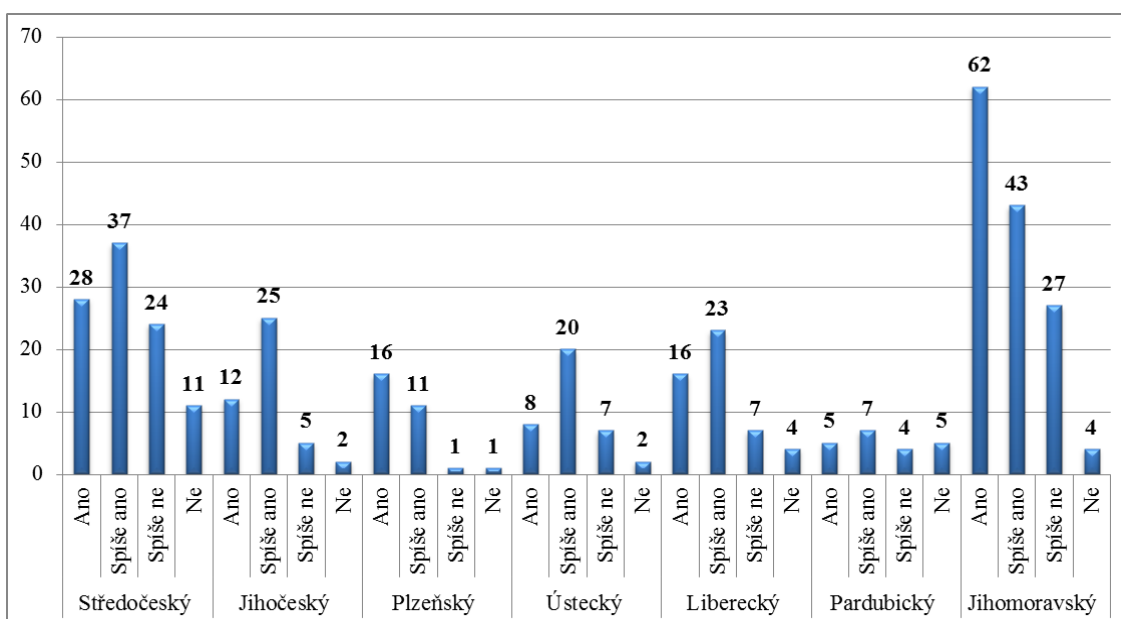
- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne
- e) _____

Graf 30 Realizace prověrek služební přípravy respondentů v jednotlivých krajích

Otázka č. 14 **Myslíte si, že je probíraný obsah v rámci služební přípravy dostatečný?**

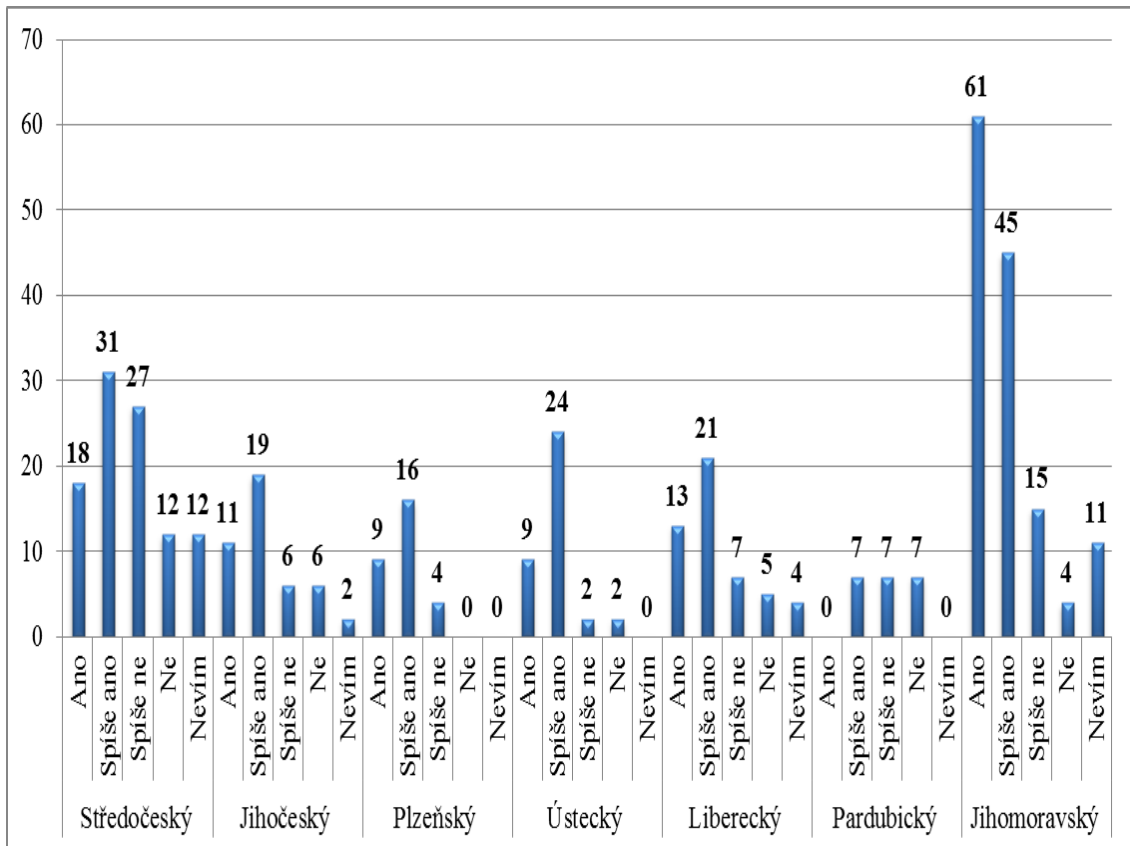
- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne

Graf 31 Názor na dostatečnost obsahu služební přípravy dle respondentů v jednotlivých krajích

Otázka č. 15 **Myslíte, že jsou cíle služební přípravy splňovány?**

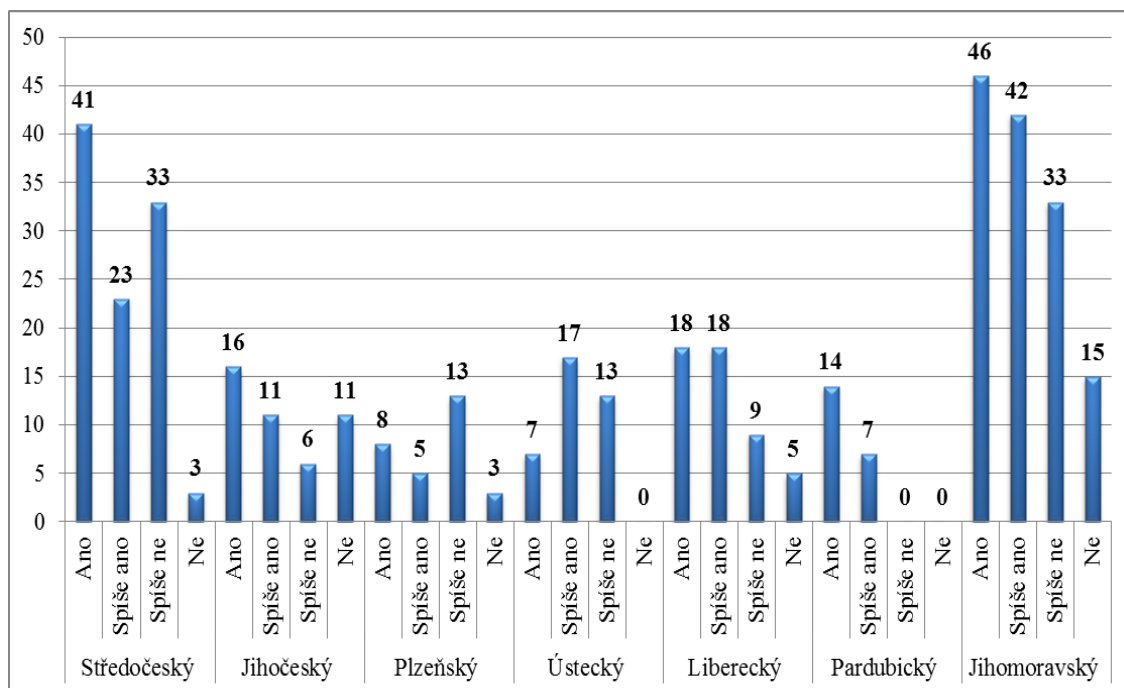
- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne
- e) Nevím

Graf 32 *Naplnění cílů služební přípravy dle respondentů v jednotlivých krajích*

Otázka č. 16 **Uvítali byste změnu stávajícího systému vzdělávání policistů?**

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne

Graf 33 *Názor respondentů na změnu stávajícího systému vzdělávání policistů v jednotlivých krajích*

7.3 Vyhodnocení cílů práce.

V diplomové práci jsme si stanovili několik cílů. Prvním cílem bylo přinést stručný náhled na vývoj pramenů práva a trestního práva. V teoretické části jsme popsali vývoj pramenů práva a trestního práva od samotných kolébek civilizace až po Československou socialistickou republiku. Jsou zde popsány reakce vývoje práva s ohledem na dění v určité době a podařilo se nám kompaktně obsáhnout zadaný cíl.

Druhým cílem naší práce bylo shrnout vývoj služební přípravy. Jako civilní osoba jsem se v rámci mých možností snažil dohledat co nejvíce materiálů k této problematice. V teoretické části je stručně popsána historie vývoje služební přípravy a služební příprava v ČR. Systém služební přípravy v ČR byl analyzován pomocí dotazníkového šetření a déle bude rozebírán v diskusi. Tímto se nám podařilo obsáhnout zadaný cíl.

Třetí cíl pojednával o potvrzení či vyvrácení naformulovaných hypotéz. V práci jsme vytvořili 5 hypotéz, které jsme na základě vyhodnocení anonymního dotazníků vyhodnotili. Dané hypotézy se nám potvrdily či vyvrátily.

Čtvrtým cílem bylo vyhodnocení všech dotazníků získaných v rámci dotazníkového šetření. Toto vyhodnocení jsme provedli v kapitole „7.1 Výsledky všech získaných dotazníků z dotazníkového šetření“.

Pátým cílem naší práce bylo porovnání výsledků dotazníkového šetření v rámci krajů. Toto vyhodnocení jsme provedli v kapitole „7.2 Výsledky dotazníkové šetření z jednotlivých krajů a jejich porovnání“. Tento cíl bude podrobněji prozkoumán v diskusi.

Šestým cílem naší práce bylo porovnání úrovně služební přípravy v rámci krajů na základě účasti na výcviku a rozhovoru s instruktory. Tento cíl bude opět podrobně rozebrán v diskusi.

Sedmým cílem bylo zhodnocení současné legislativy udávající služební přípravu. Tento cíl je taktéž rozebrán v diskusi.

7.4 Vyhodnocení hypotéz

Hypotéza 1 *Předpokládáme, že více jak 50% respondentům nevyhovuje stávající systém vzdělávání.*

S Hypotézou 1 souvisela otázka číslo 7.

V otázce číslo 7 jsme zjišťovali, zda respondentům vyhovuje stávající systém vzdělávání policistů, 91 respondentů (21,8%) odpovědělo ano, 169 respondentů (40,5%) odpovědělo spíše ano, 116 respondentů (27,8%) odpovědělo spíše ne a 41 respondentů (9,8%) odpovědělo ne.

Na základě vyhodnocení výsledků lze konstatovat, že se nám Hypotéza 1 nepotvrdila.

Hypotéza 2 *Předpokládáme, že více jak 75% respondentům nebude připadat rozdělení do skupin podle Závazného pokynu optimální.*

S Hypotézou 2 souvisela otázka číslo 10.

V otázce číslo 10 jsme zjišťovali, zda respondentům připadá rozdělení do skupin optimální. 113 respondentů (27,1%) odpovědělo ano, 148 respondentů (35,5%)

odpovědělo spíše ano, 85 respondentů (20,4%) odpovědělo spíše ne a 71 respondentů (17%) odpovědělo ne.

Na základě vyhodnocení výsledků lze konstatovat, že se nám Hypotéza 2 nepotvrdila.

Hypotéza 3 *Předpokládáme, že více jak 50% respondentům bude připadat frekvence výcviků podle Závazného pokynu dostatečná.*

S Hypotézou 3 souvisela otázka číslo 5 a 11.

V otázce číslo 5 jsme zjišťovali, jaká je frekvence výcviků u respondentů, 32 respondentů (7,7%) odpovědělo, že se u nich konají výcviky 2x měsíčně, 164 respondentů (39,3%) odpovědělo 1x měsíčně, 189 respondentů (45,3%) odpovědělo méně než 1x za měsíc, 5 respondentů (1,2%) odpovědělo více jak 2x měsíčně a 27 respondentů (6,5%) odpovědělo jiné.

V otázce číslo 11 jsme zjišťovali, zda si respondenti myslí, že frekvence výcviků uvedená v ZPPP č.4/2009 je pro příslušné skupiny dostatečná, 97 respondentů (23,3%) odpovědělo ano, 112 respondentů (26,8) odpovědělo spíše ano, 121 respondentů (29%) odpovědělo spíše ne a 87 respondentů (20,9) odpovědělo ne.

Na základě vyhodnocení výsledků lze konstatovat, že se nám Hypotéza 3 potvrdila.

Hypotéza 4 *Předpokládáme, že více jak 75% respondentům nebudou připadat přidělené hodiny podle Závazného pokynu dostatečné.*

S Hypotézou 4 souvisela otázka číslo 12.

V otázce číslo 12 jsme zjišťovali, zda respondentům připadají přidělené hodiny dostatečné, 119 respondentů (28,5%) odpovědělo ano, 93 respondentů (22,3%) odpovědělo spíše ano, 117 respondentů (28,1%) odpovědělo spíše ne a 88 respondentů (21,1%) odpovědělo ne.

Na základě vyhodnocení výsledků lze konstatovat, že se nám Hypotéza 4 nepotvrdila.

Hypotéza 5 *Předpokládáme, že více jak 50% respondentů odpoví, že se u nich nekonají prověrky ze služební přípravy.*

S Hypotézou 5 souvisela otázka číslo 13.

V otázce číslo 13 jsme zjišťovali, zda probíhají prověrky služební přípravy (k používání DP, fyzická způsobilost, taktika, střelby). U této otázky byla odpověď takřka jednoznačná 254 respondentů (60,9%) odpovědělo ano, 83 respondentů (19,9%) odpovědělo spíše ano, 49 respondentů (11,8%) odpovědělo spíše ne, 24 respondentů (5,8%) odpovědělo ne a 7 respondentů (1,7%) uvedlo jako odpověď Jiné.

Na základě vyhodnocení výsledků lze konstatovat, že se nám Hypotéza 5 nepotvrdila.

8 DISKUSE

V empirické části práce jsme se zaměřili na zjištění, jaký mají policisté názor a znalosti o legislativě udávající služební přípravu. Z tohoto důvodu jsme pro potřebu diplomové práce sestavili anonymní dotazník, který byl distribuován v rámci krajů, které s námi spolupracovali. Dále jsme zjišťovali jaká je úroveň služební přípravy. K hodnocení tohoto parametru se autor diplomové v každém kraji účastnil výcviku služební přípravy k používání donucovacích prostředků. Jako poslední součást empirické části práce byl autorem prováděn strukturovaný rozhovor s instruktory služební přípravy, který sloužil k získání základních informací o kompetencích instruktora, zjištění způsobu vedení výcviku a jak vnímají současnou situaci ohledně úrovně služební přípravy. Toto šetření bylo zaměřeno na 2. výcvikovou skupinu, kterou převážně tvoří policisté služby pořádkové policie. Tyto policisty vidáme v ulicích a tvoří nejpočetnější složku policie. Z našeho pohledu je u této skupiny služební příprava velice důležitá, ba jedna z nejdůležitějších činností, kterou by měli policisté zvládat.

Jak již bylo zmíněno, šetření bylo zaměřeno na policisty, kteří jsou zařazení ve 2 výcvikové skupině. Dotazníkového šetření se zúčastnilo 417 respondentů. V první řadě je potřeba zmínit, že policisty nemůžeme nijak donutit, aby nám dotazníky vyplnili. Policisté jsou už takto velice vytížení a plně chápeme, že každý další požadavek jim přiděluje zbytečné starosti. Proto bychom chtěli rádi znovu poděkovat všem respondentům, kteří se zúčastnili dotazníkového šetření.

Dotazník, který jsme pro potřeby diplomové práce vypracovali, můžeme rozdělit na 4 části. První část je zaměřená na zjištění anamnestických údajů o respondentovi, jako je pohlaví, věk, nejvyšší dosažené vzdělání a délka služební praxe. Druhá část se věnovala služební přípravě a zjišťovala, jak často probíhá služební příprava. Třetí část byla zaměřená na vzdělávání policistů, tyto otázky zjišťovaly jaký je systém vzdělávání u respondentů, zda jim stávající systém vzdělávání vyhovuje a zdali by uvítali změnu stávajícího systému vzdělávání policistů. Čtvrtá a poslední část se zaměřovala na otázky přímo směřované na ZPPP č.4/2009, kde jsme se respondentů ptali, zda je tento pokyn zpracovaný v dobré srozumitelné podobě, zda se podle něj řídí, jestli jim připadá rozdělení do skupin optimální, zda je frekvence tréninků uvedená v tomto pokynu pro příslušné skupiny dostatečná, zda jsou přidělené hodiny dostatečné, jestli u nich

probíhají prověrky ze služební přípravy, zda si myslí, že je probíraný obsah dostatečný a zdali jsou cíle služební přípravy splňovány.

Další zmíněnou a z našeho pohledu velice důležitou částí výzkumného šetření byla účast výcviku v rámci provádění služební přípravy. V rámci přítomnosti na cvičení nás zajímali následující aspekty: technické vybavení, prostory, ve kterých výcvik probíhal a dostupnost prostředků pomocných pro trénink jako jsou lapy, boxerské rukavice, prostředky pro různé míčové hry a cviky, chrániče na teleskopické obušky atd. Další hodnotící kritérium směřovalo přímo na instruktora. Hodnotícím kritériem byl způsob vedení tréninku, přístup k cvičícím, jak ovládá techniky, které prezentuje atd. Dále to byla úroveň cvičení neboli technik, zde jsme hodnotili cvičící policisty, jakou mají úroveň prováděných technik. Samozřejmě každý policista je na trochu rozdílné úrovni, ovšem hodnocení vyplývalo od všech cvičících, kteří byli na výcviku. Jako další kritérium bylo hodnocení probíraného obsahu. Na několika krajích jsme měli možnost nahlédnout od osnov obsahu služební přípravy a téměř vždy jsme na toto téma narazili při rozhovoru s instruktory. Hodnotili jsme celkově obsah v rámci služební přípravy a obsah, který byl probíraný přímo na daném výcviku. Pokud se prováděly údery a kopy, tak jsme hodnotili jaké údery a kopy se prováděly v jakých formách, jakým způsobem atd. Předposledním obecným hodnotícím kritériem byla disciplína nebo také motivace. Zde jsme převážně hodnotili, jak jsou policisté motivovaní k výcviku, jaký k němu mají přístup, zda jsou zodpovědní a je na nich vidět chuť se něco naučit nebo k tomu přistupují ležérním způsobem, jakou mají disciplínu a poslouchají instruktora nebo mají tendence dělat jiné věci během výcviku. Posledním hodnotícím kritériem byla náročnost výcviku. Zde jsme hodnotili fyzickou náročnost výcviku, jestli jsou do tréninku zařazeny různé úpolové hry, posilování atd. Toto jsou základní obecná kritéria, která jsme v rámci účasti na výcviku hodnotili. Toho hodnocení pochází pouze z našeho osobního názoru a nelze tím stanovit hodnocení pro celý kraj, je to vždy pouze naše ohodnocení daného výcviku.

Dále jsme si poznamenávali samotný průběh výcviku od rozcvičky až po ukončení. Po celou dobu jsme sledovali cvičící policisty a instruktora, což nám už vyplývá z hodnotících kritérií a dělali jsme si o nich poznámky. Provedená analýza a získané výsledky budou dále lépe rozebrány v rámci hodnocení služební přípravy v jednotlivých krajích a jejich porovnání.

Jako poslední výzkumný nástroj jsme použili strukturovaný rozhovor s instruktory služební přípravy. Instruktorem jsme pokládali 3 volné otázky:

1. Jaké jste dělali, nebo stále děláte bojové sporty?
2. Jak vedete výcvik, na co kladete důraz, zařazujete kombinace do výcviku a zapojujete osobní zkušenosti do výcviku?
3. Jak vnímáte současnou situaci ohledně úrovně služební přípravy?

První otázka měla za úkol zjistit kompetence instruktorů k vedení výcviků služební přípravy a konkrétně jaké a jak dlouho dělali určité bojové sporty. Druhou otázkou jsme zjišťovali, jakým způsobem vede výcvik, jak přistupuje k rozdílným výcvikům (zpravidla se s každým výcvikem mění skupiny cvičících). Zda a případně jak zapracovává nabyté zkušenosti do výcviku atd. Poslední otázka zjišťovala názor instruktorů na služební přípravu. Získané výsledky budou opět lépe rozebrány v rámci hodnocení služební přípravy v jednotlivých krajích.

V diplomové práci jsme rozpracovali hypotézu, která obsahovala tvrzení, že více jak 50% respondentům nevyhovuje stávající systém vzdělávání policistů. Tato hypotéza se nám nepotvrdila. Se systémem vzdělávání souhlasí 21,8% respondentů a 40,5% respondentů s ním spíše souhlasí, což znamená, že 62,3% z celkového počtu dotazovaných respondentů vyhovuje stávající systém vzdělávání. Tuto problematiku popisuje i Zábranský (2008), který v kvantitativním výzkumu na otázku, zda by respondenti chtěli zachovat současný systém vzdělávání u Policie České republiky, si většina přála změnu stávajícího systému vzdělávání u Policie České republiky. Jeho výzkumu se účastnilo 102 respondentů, z toho si 2% respondentů přálo zachovat systém vzdělávání u PČR, 17% odpovědělo spíše ano, 36 % respondentů spíše ne, 12% ne a 33% respondentů odpovědělo, že neví. V Zábranského diplomové práci se respondenti také vyjadřovali k otázce: *Jakým způsobem by se měl změnit systém vzdělávání u PČR a proč?* Na tuto otázku respondenti uvedli následující odpovědi:

- delší doba nástupní policejní školy,
- pravidelné opakovací kursy,
- vysokoškolské vzdělání nutné pouze u managementu,
- zvýšit počet odborných vyšších a vysokých škol,
- uznávat odbornou praxi jako určitý druh vzdělání,
- více jazykových kurzů,
- zvýšit ohodnocení vzdělanějších pracovníků...

Hauerland (2011) se ve své diplomové práci zaměřil na podobný problém. Ve svém kvantitativním výzkumu, kterého se zúčastnilo 67 respondentů, zjistil, že respondenti hodnotí současný systém policejního školství, jako vyhovující. Přesněji 14% respondentů odpovědělo, že je vyhovující, 30% respondentů odpovědělo, že je částečně vyhovující, 16% respondentů odpovědělo, že je nevyhovující a 40% respondentů nedokázalo posoudit tento problém.

Další hypotéza, která zněla, že více jak 75% respondentům nebude připadat rozdělení do skupin podle ZPPP č. 4/2009 optimální, se nám nepotvrdila. Na otázku, zda respondentům připadá rozdělení do skupin optimální, odpovědělo 27,1% respondentů ano, 35,5% respondentů spíše ano, 20,4% respondentů spíše ne a 17% respondentů ne. Tudiž 62,6% respondentů v zásadě souhlasí s rozdělením do skupin. Tento problém zkoumal také Hrubý (2009) ve svém kvantitativním výzkumu, kterého se zúčastnilo 86 respondentů. V rámci svého výzkumu zjistil, že 63% respondentů nesouhlasí se současným zařazením služebních míst do skupin služební přípravy. Velice zajímavé informace jsme se také dozvěděli v rámci rozhovoru s instruktory. Většina instruktorů z našeho výzkumu považuje rozdělení do skupin za nevhodné. Za veliký problém to považují instruktoři v Jihomoravském kraji. Jihomoravský kraj je také občas kritizován ostatními kraji, že má méně policistů zařazených ve 2. výcvikové skupině. Toto rozřazení si může upravit ředitel krajského ředitelství. Vedení Jihomoravského kraje má pro toto rozřazení velmi rozumný důvod. Policisté zařazení ve 2. výcvikové skupině, musí ze služební přípravy dosti zvládat, nebo by alespoň měli. Pokud by se řídili striktně podle ZPPP č.4/2009 tak by měli ve 2. skupině tolik policistů, že by s nimi nebylo reálné provádět efektivní výcvik. ZPPP č.4/2009 má určité meze, ale je tam zachována myšlenka, která umožňuje s určitými věcmi v rámci nějakého rozmezí manipulovat a to se Jihomoravskému kraji z našeho pohledu celkem daří. V souhrnu Jihomoravský kraj má méně policistů ve 2. skupině z toho důvodu, aby s nimi mohli na výcviku řádně cvičit a předat jim co nejvíce informací a zkušeností.

Dále jsme se v práci zabývali potvrzením či vyvrácením hypotézy, že více jak 50% respondentům bude připadat frekvence výcviků podle ZPPP č. 4/2009 dostatečná. Na tuto hypotézu nám 23,3% respondentů odpovědělo ano, 26,8% respondentů odpovědělo spíše ano, 29% respondentů odpovědělo spíše ne a 20,9% odpovědělo ne. Vidíme, že tu prakticky není žádný rozdíl, proto si tuto hypotézu znázorníme v počtu respondentů, kde 209 respondentů v zásadě souhlasí s frekvencí tréninků a 208 respondentů s ní v zásadě nesouhlasí. Na základě výsledků můžeme tedy konstatovat, že

se nám tato hypotéza potvrdila. Podobný problém zkoumal i Boško (2014) ve svém kvantitativním výzkumu. Zaměřoval se na zásahové jednotky a zpracovával výsledky získané od 30 respondentů z Jihomoravského, Královehradeckého a Ústeckého kraje, měl po 10 respondentech z každého kraje. I když je náš výzkum zaměřený na policisty ve 2. výcvikové skupině a Boško se zaměřuje na zásahové jednotky, což je první výcviková skupina, přesto se pokusíme provést určité srovnání. Slouží nám to také k lepšímu zhodnocení Závazného pokynu. Když zde můžeme uvést názory policistů spadající do jiné skupiny. Policisté zařazení v první skupině mají minimální rozsah služební přípravy v rozsahu 48 pracovních dnů, respektive 360 hodin, střelby minimálně 12x za rok v objemu minimálně 600 vystřelených nábojů na policistu a 36x za rok nácvik k používání donucovacích prostředků a taktických dovedností. Kondiční přípravu zařazují tam, kde to umožňují podmínky. Oproti tomu 2. výcviková skupina provádí služební přípravu v optimálním rozsahu 16 pracovních dnů, respektive 120 hodin, střelby 8x ročně v objemu minimálně 400 vystřelených nábojů na policistu a nácvik donucovacích prostředků a základy taktických dovedností minimálně 8x za rok. Kondiční příprava se opět provádí tam kde, je to možné. Pro úplný přehled 3. skupina má poloviční požadavky než 2. skupina a 4. skupina má opět poloviční požadavky než 3. skupina s výjimkou, že stačí 50 vystřelených nábojů na policistu. Můžeme zde vidět, že největší rozdíl je mezi první a druhou skupinou. Boško (2014) zjistil, že v Jihomoravském kraji cvičí převážně 1x za měsíc, takto odpovědělo 6 respondentů, 2 respondenti odpověděli 1x týdně a poslední 2 respondenti, že 2x týdně. V královehradeckém kraji 5 respondentů odpovědělo, že u nich výcvik probíhá 2x týdně a dalších 5 respondentů odpovědělo, že 3x týdně. Ústecký kraj měl shodné odpovědi s Jihomoravským krajem. Ze závazného pokynu vyplývá, že by 1 skupina měla mít 4,5x častěji výcvik k používání donucovacích prostředků což nám, ale z uvedených výzkumů nevyplývá. Podle Boška (2014) pokud shrneme všechny výsledky tak 40% respondentů má výcvik 1x měsíčně, 13,3% respondentů má výcvik 1x týdně, 30% respondentů má výcvik 2x týdně a 16,7% respondentů má výcvik 3x týdně. V našem výzkumu má 7,7% respondentů výcvik 2x měsíčně, 39,3% respondentů má výcvik 1x měsíčně a 45,3% respondentů má výcvik méně než 1x za měsíc. Vidíme, že zde nedochází k výrazným rozdílům ve frekvenci tréninku jak by mělo. Podobnou problematikou se zabíral také Wittmann (2015) ve svém kvantitativním výzkumu. Jeho výzkumu se zúčastnilo 60 respondentů. Opět to byly členové zásahových jednotek. Jeho výzkumu se účastnili policisté z Ústeckého a Středočeského kraje a Prahy. V rámci svého výzkumu se

respondentů ptal kolik hodin věnují sebeobraně v zaměstnání týdně. Pro tuto otázku měl stanovenou stupnici: 0-2 hod, 2-4 hod a více než 4 hod. V Ústeckém kraji odpovědělo 9 respondentů 0-2 hod, 7 respondentů 2-4 hod a 4 respondenti odpověděli více než 4 hod. Ve Středočeském kraji 9 respondentů odpovědělo 0-2 hod, 3 respondenti 2-4 hod a 8 respondentů více než 4 hod. V Praze odpovědělo 9 respondentů 0-2 hod, 7 respondentů 2-4 hod a 4 respondenti více než 4 hod. V celkovém součtu 45% respondentů věnuje výcviku 0-2 hod týdně, 28,3% respondentů věnuje výcviku 2-4 hod týdně a 26,7% respondentů věnuje výcviku více jak 4 hod týdně. Pokud porovnáme výsledky z výzkumů od Boška (2014) a Wittmanna (2015) dostane se nám rozdílných výsledků. Podle Boška (2014) 40% respondentů má výcvik pouze 1x za měsíc, zde vůbec nemůžeme mluvit o nějaké časové dotaci za týden a druhá nejpočetnější skupina a to 30% respondentů má výcvik 2x týdně, zde se již bude jednat o určitou časovou dotaci za týden.

V předposlední hypotéze, kterou jsme se zabývali, uvádíme tvrzení, že více jak 75% respondentům nebudou připadat přidělené hodiny podle závažného pokynu dostatečné. Na základě analýzy výsledků můžeme konstatovat, že 28,5% respondentů odpovědělo, že ano, 22,3% respondentů odpovědělo spíše ano, 28,1% respondentů odpovědělo spíše a 21,1% respondentů odpovědělo ne. Tato hypotéza se nám nepotvrdila. Z našeho výzkumu vyplývá, že zhruba 50% respondentů je spokojeno s časovou dotací. Podobný problém opět řešil Boško (2014), který se ptal policistů, jestli jsou spokojení s časovou dotací, která je u jejich útvaru věnována výcviku sebeobrany. Pro tuto otázku měl vypracované odpovědi: příliš vysoká, vysoká, dostatečná, nedostatečná, zcela nedostatečná. Respondenti z Jihomoravského kraje 8x odpověděli nedostatečná a 2x zcela nedostatečná. Respondenti z Královehradeckého kraje 3x odpověděli vysoká a 7x dostatečná. A respondenti z Ústeckého kraje 1x odpověděli vysoká, 5x dostatečná, 3 nedostatečná a 1x zcela nedostatečná. Z celkového součtu 13,3% respondentů hodnotilo časovou dotaci jako vysokou, 40% respondentů ji hodnotilo jako dostatečnou, 36,7% ji hodnotilo jako nedostatečnou a 10% respondentů ji hodnotilo jako zcela nedostatečnou. Další otázku, kterou měl Boško (2014) ve svém výzkumu navazovala na již výše uvedenou. V následující otázce se respondentů ptal, jakou časovou dotaci by na výcvik sebeobrany sami navrhli, na stupnici: o mnoho navýšit, mírně navýšit, ponechat, mírně snížit, o mnoho snížit, zcela zrušit. Všichni respondenti se pohybovali v možnostech o mnoho navýšit, mírně navýšit, nebo ponechat. Respondenti z Jihomoravského kraje odpověděli 6x o mnoho navýšit a 4x

mírně navýšit. Z Královehradeckého kraje respondenti odpověděli 1x mírně navýšit a 9x ponechat. A z Ústeckého kraje 3x o mnoho navýšit, 5x mírně navýšit a 2x ponechat. V celkovém součtu by 30% respondentů o mnoho navýšilo časovou dotaci, 33,3% by ji mírně navýšilo a 36,7% by ji ponechalo. Vidíme, že i policisté zařazení v 1 výcvikové skupině vnímají časovou dotaci jako nedostatečnou. Příklad způsobu využívání časové dotace a s tím spojených problémů rozebereme později. Problému s časovou dotací se také věnoval Wittmann (2015), který v rámci svého výzkumu položil respondentům otázku: *Máte pocit, že je výcvik sebeobrany v zaměstnání dostatečný a věnuje se mu dostatek výcvikového času?* Při této otázce vycházel z předpokladu, že jsou 2 hodiny týdně považovány za minimum. V Ústeckém kraji považuje 6 respondentů časovou dotaci za dostatečnou a 14 respondentů ji považuje za nedostatečnou. Ve Středočeském kraji ji 10 respondentů považuje za dostatečnou a 10 za nedostatečnou. V Praze časovou dotaci považuje 15 respondentů za dostatečnou a 5 za nedostatečnou. Pokud si opět tyto odpovědi shrneme, vyjde nám, že 51,7% respondentů považuje časovou dotaci za dostatečnou a 48,3% respondentů ji považuje za nedostatečnou.

Poslední hypotéza, kterou jsme se zabývali, zní, že více jak 50% respondentů uvede odpověď, že se u nich nekonají prověrky ze služební přípravy. Odpovědi u otázky spojené s touto hypotézou nás velice překvapily s ohledem na přesné znění otázky. V našem výzkumu 60,9% respondentů odpovědělo, že se u nich konají prověrky, 19,9% respondentů odpovědělo spíše ano, 11,8% respondentů odpovědělo spíše ne, 5,8% odpovědělo, že se u nich prověrky nekonají a 1,7% respondentů uvedlo odpověď jiné. Na toto téma jsme také narazili při rozhovoru s instruktory, kteří potvrdili, že se prověrky konají pouze ze střelby a píše se písemný test z použití donucovacích prostředků. Z tohoto důvodu nás odpovědi respondentů velice překvapily, podle znění otázky, na odpověď ano musejí probíhat prověrky z donucovacích prostředků, taktiky, střelby a z fyzické přípravy, ale tyto všechny prověrky téměř nikde neprobíhají. Prověrky z donucovacích prostředků a fyzické prověrky byly plošně v roce 2009 zrušeny Policejním prezídiem Ministerstva vnitra pro 2, 3 a 4 skupinu služební přípravy. Tuto problematiku rozebírá Pavlů (2010), který pomocí kvalitativního výzkumu telefonicky dotazoval instruktory služební přípravy a na tomto základě uvedl jako respondenty víceméně všechny příslušníky policie, což dělalo 28 962 respondentů. Jedna z otázek kterou ve svém výzkumu řešil, byly fyzické prověrky. Podle jeho výzkumu provádí fyzické prověrky pouze 30% respondentů, což je dle mínění autora výzkumu zapříčiněno snahou jednotlivých krajských ředitelství policie. Totiž ředitel

krajského ředitelství policie může ve svém kraji vyhlásit provádění fyzických a dalších prověrek, i když nejsou povinné.

Podobným problémem se zabýval i Tiefenbach (2011), který měl v rámci svého kvantitativního výzkumu 39 respondentů. Jelikož jsou dnes pouze střelby jedinou povinnou prověrkou, zaměřil se na přiměřenost prověrek střeleckých dovedností pro výkon služby. Na základě jeho výzkumu si 72% respondentů myslí, že prověrky neprověřují dostatečně dovednosti, které by měl policista zvládat pro výkon služby. Podle respondentů v jeho výzkumu jsou střelecké prověrky příliš zaměřené na mířené střelby a chybí pohybově-taktické a komunikační dovednosti.

V kapitole 7.2 jsme vyhodnocovali výsledky dotazníkového šetření získaných z jednotlivých krajů. Jak již bylo uvedeno výše, počty dotazníků z jednotlivých krajů se nám výrazně lišily. Největší počty dotazníků se nám vrátily z Jihomoravského kraje a to 32,6% respondentů z celkového počtu a ze Středočeského kraje 24% respondentů z celkového počtu. Ostatní kraje se pohybovali v rozmezí 21-50 respondentů, což odpovídá rozmezí 5% až 10,6% respondentů. Nyní si více rozebereme otázky pokládané v rámci dotazníkového šetření a porovnáme mezi sebou mínění respondentů z jednotlivých krajů.

V otázce č. 1 jsme se respondentů dotazovali na jejich pohlaví. Vzhledem k tomu, že jsme náš výzkum směřovali na 2. výcvikovou skupinu. Tak jsme předpokládali, že většinu respondentů budou tvořit muži, což můžeme vidět v grafu 18.

Pomocí otázky č. 2 jsme zjišťovali věk respondentů. S výjimkou Ústeckého kraje tvoří nejpočetnější skupiny respondenti v rozmezí věku 26-35 a 36-45 let, v Ústeckém kraji to je rozmezí 18-25 let, což můžeme vidět v grafu 19. Pokud se občan České republiky hlásí k policii, může nastoupit právě k pořádkové, dopravní nebo cizinecké policii. Z tohoto důvodu se bude u pořádkové policii nacházet hodně mladých policistů, kteří mají pro výkon této funkce velice dobré předpoklady. Je zde potřeba mít fyzickou výkonnost a psychickou odolnost, podle ZPPP č. 4/2009 by měli policisté ve 2. skupině mít kondiční a fyzické předpoklady nad běžnou úrovní průměrné populace. S mladými policisty se dá také velice a efektivně provádět služební příprava. Sem budeme především řadit policisty do 25let věku, ovšem lze sem také velice dobře zařadit skupinu respondentů ve věku 26-35 let, protože ve věku 26 až 30 let jsme na vrcholu své fyzické zdatnosti, kterou jsme po určitou dobu dále schopni udržovat. Skupina respondentů 36-45 let to už je skupina, která má hodně zkušeností z praxe výkonu služby, ale fyzicky jsou již za vrcholem a jejich výkonnost postupně padá.

Nejsme obeznámeni, jakým způsobem se k sobě formují jednotlivé hlídky, ale jako logický krok bychom viděli to, že by byla snaha mladé policisty přiřazovat k těm starším, od kterých by se mohli učit a získávat zkušenosti. Při hlídce by mladý policista, kdyby to bylo potřeba, zastupoval převážně fyzickou stránku. Zkušení policisté se již nebudou muset tolik namáhat a mladší kolegové získají cenné zkušenosti.

Pomocí otázky č. 3 jsme zjišťovali nejvyšší dosažené vzdělání respondentů. Podle očekávání největší složku tvořili respondenti se středoškolským vzděláním s maturitou. I v této skupině se najde dosti velký počet vysokoškolsky vzdělaných respondentů, můžeme to vidět v grafu 20.

Pomocí otázky č. 4 jsme zjišťovali délku služebního poměru respondentů. Tato otázka z jisté části navazuje na otázku s věkem respondenta. Z důvodu lepší přehlednosti jsme v grafu 21 upravili stupnici. Velikou skupinu nám tvoří respondenti s praxí 0-5 let, což jsou zpravidla nově přijatí policisté, dále pak s praxí 6-10 let, to jsou již zkušení policisté s praxí a s praxí nad 10 let můžeme pomalu nazývat odborníky ve své profesi. Výsledky z jednotlivých krajů jsou si dosti podobné, vyhodnocené výsledky můžeme vidět v grafu 21.

Pomocí otázky č. 5 jsme zjišťovali, jak často v jednotlivých krajích probíhá služební příprava. Zde se nám naplnil náš předpoklad, že výcviky budou probíhat 1x měsíčně nebo méně. V tomto tvrzení se nám shodují všechny kraje. V Ústeckém kraji odpovědělo hodně respondentů, že se u nich koná výcvik 2x měsíčně. Stále nám, ale převládají již zmíněné skupiny. Ze Středočeského kraje jsme se z několika odpovědí dozvěděli, že výcvik probíhá pouze 5x ročně, 1x ročně, ale také 3x měsíčně nebo 3x týdně. V Jihočeském kraji nám 2 respondenti odpověděli, že u nich výcvik probíhá 1x týdně. Dalšími zajímavými odpověďmi z Ústeckého kraje jsou, že 5 respondentů uvedlo, že u nich probíhá výcvik 4x měsíčně a 2 respondenti uvedli 3x měsíčně. Na základě vyhodnocení výsledků můžeme říci, že Ústecký kraj má největší frekvenci provádění služební přípravy. V Libereckém kraji nám 3 respondenti uvedli, že u nich probíhá výcvik pouze 4x, 2x nebo 1x ročně. Ovšem v Libereckém kraji nám dotazníky vyplnilo i pár respondentů, kteří spadají do 3. výcvikové skupiny. V Pardubickém kraji 2 respondenti uvedli frekvenci výcviku 4x ročně, 1 respondent 1x ročně a 1 respondent nikdy. V Jihomoravském kraji také 6 respondentů uvedlo jinou odpověď, 5 respondentů uvedlo, že cvičí 3x ročně a 1 respondent 1x ročně. Vidíme, že v případě takovýchto odpovědí se v každém kraji jedná o minimální počet respondentů. Jak již bylo uvedeno v případě Libereckého kraje, je možné, že se mezi výsledky vloudil nějaký dotazník od

respondenta z 3. výcvikové skupiny, vzhledem k anonymitě dotazníků nejsme schopni odhalit takovéto chyby. Pokud takováto skutečnost opravdu nastala, jedná se o minimální počet respondentů. Ovšem pokud takováto chyba nenastala, ukazuje nám to zajímavé výsledky.

Pomocí otázky č. 6 jsme zjišťovali, jaký je systém vzdělávání v jednotlivých krajích. U této otázky bylo možné označit více odpovědí. Všechny kraje se shodují, že vzdělávání pobíhá v rámci školeních a E-learningu, můžeme to vidět v grafu 23.

Pomocí otázky č. 7 jsme zjišťovali, zda respondentům vyhovuje systém vzdělávání policistů v jednotlivých krajích. V každém kraji až na Pardubický více jak 50% respondentům vyhovuje stávající systém vzdělávání. S touto problematikou také souvisela otázka č. 16, která zjišťovala, zda by respondenti uvítali změnu stávajícího systému vzdělávání. V otázkách s možnostmi ano, spíše ano, spíše a ne vždy budeme sčítat odpovědi ano a spíše ano a odpovědi ne a spíše ne. Součet odpovědi ano a spíše ano budeme prezentovat, že respondenti s tímto tvrzení souhlasí nebo víceméně souhlasí a naopak. Předpokládali jsme, že pokud u otázky č. 7 bude více jak 50% respondentů souhlasit se systémem vzdělávání, tak v otázce č. 16 si více jak 50% respondentů nebude přát změnu stávajícího systému vzdělávání. Opak byl však pravdou. Respondenti z Plzeňského kraje se této logiky víceméně držel, 22 respondentů z 29 uvedlo, že je se systémem vzdělávání víceméně spokojeno a v otázce č. 16 16 respondentů z 29 uvedlo, že si nepřeje změnu stávajícího systému vzdělávání policistů. Pardubický kraj měl podobné výsledky, 16 respondentům z 21 se nelíbil současný systém vzdělávání policistů a v otázce č. 16 všichni respondenti odpověděli, že by nějakou změnu stávajícího systému vzdělávání uvítaly. Ostatní kraje, i když se současným systémem vzdělávání policistů souhlasily tak si přesto přály změnu. Můžeme zde polemizovat, jaký mají tyto odpovědi důvod, zda nepoctivé vyplňování respondenty, nebo jestli je to opravdu myšlený záměr. Mohlo by se to také jevit tak, že s drobnými výhradami se systémem vzdělávání souhlasí, ale určitě by mu prospěla nějaká změna k lepšímu fungování.

Pomocí otázky č. 8 jsme zjišťovali, zda je ZPPP č.4/2009 zpracovaný v dobré srozumitelné podobě, zde většina respondentů ze všech krajů odpověděla, že ano nebo spíše ano.

Pomocí otázky č. 9 jsme zjišťovali, zda se v jednotlivých krajích podle tohoto pokynu řídí. Zde opět většina respondentů odpověděla ano nebo spíše ano. V této otázce

také byla možnost nevím, kterou zvolilo několik respondentů v různých krajích, můžeme to vidět v grafu 26.

Otázka č. 10 nás velice zajímala, ptali jsme se v ní, zda respondentům připadá rozdělení do skupin optimální. Respondentům ze Středočeského a Pardubického kraje se rozdělení spíše nelíbí. Ve Středočeském kraji 58% respondentů nepřipadá rozdělení do skupin příliš optimální a v Pardubickém kraji rozdělení nepřipadá optimální 76% respondentům. V ostatních krajích vždy více jak 50% respondentů souhlasilo s rozdělením do skupin viz graf 27.

Pomocí otázky č. 11 jsme zjišťovali, zda si respondenti myslí, že frekvence výcviků uvedená v tomto pokynu pro příslušné skupiny dostatečná. U této otázky jsme předpokládali, že více jak 50% respondentům bude připadat frekvence výcviku dostatečná. Pro nás to opět byla velice zajímavá otázka, protože podle našeho názoru je frekvence nedostatečná. Z otázky č. 5 nám vyplynulo, že většinou probíhají výcviky 1x za měsíc nebo i méně. Při této frekvenci není možné se něčemu naučit, ať už se jedná o výcvik v rámci služební přípravy nebo výuku matematiky, při frekvenci 1x za měsíc si nelze zapamatovat, co bylo obsahem předchozí hodiny, tím spíše, aby se na to mohlo efektivně navázat a dále rozvíjet znalosti. V rámci rozhovoru s instruktory si tohoto problému byly všichni instruktoři vědomi. Nabízí se naprosto jednoduché řešení navýšení frekvence tréninků. To ovšem není tak jednoduché a tento problém bude se všemi souvisejícími aspekty probrán níže v diskusi. Již zmíněný předpoklad, který jsme u této otázky měli, se nám v souhrnu všech výsledků potvrdil s rozdílem jednoho pouhého respondenta. V rámci jednotlivých krajů je skutečnost jiná. Ve Středočeském kraji si 60% respondentů myslí, že je frekvence nedostatečná. V Ústeckém kraji si 51% respondentů myslím, že je frekvence nedostatečná. V Libereckém kraji to je 58% respondentů a v Pardubickém kraji je to 80% respondentů, kteří si myslí, že je frekvence výcviků nedostatečná. Po vyhodnocení všech dotazníků s frekvencí výcviků souhlasilo více jak 50% respondentů, ovšem pokud vezmeme výsledky za jednotlivé kraje tak 4 krajům přijde frekvence nedostatečná a v Jihočeském, Plzeňském a Jihomoravském kraji ji považují za dostatečnou. Tyto výsledky můžeme vidět v grafu 28.

Otázka č. 12 je úzce spjatá s předchozími otázkami a zjišťuje, zda respondentům připadají přidělené hodiny dostatečné. V otázce dostáváme velice podobné hodnoty jako v otázce č. 11. Středočeský, Ústecký, Liberecký a Pardubický kraj považují přidělené hodiny za nedostatečné. Ve Středočeském kraji to je 62% respondentů. V Ústeckém

59% respondentů. V Libereckém 64% respondentů a v Pardubickém 76% respondentů. Ve zbylých krajích vždy více jak 50% respondentů souhlasí s časovou dotací viz graf 29. Pokud již předešlá frekvence v určitých krajích nebyla dostatečná, tak nemůže být dostatečná ani časová dotace. Dalším problémem, který je s tímto spojený, je využívání času v rámci výcviku. Když už je času na výcvik minimální množství, tak by se měl co nejeftivněji využívat. Tímto problémem se také budeme zabývat níže v diskusi.

Pomocí otázky č. 13 jsme zjišťovali, zda se v jednotlivých krajích konají prověrky ze služební přípravy. Přesné znění otázky je následující: *Probíhají u Vás prověrky služební přípravy (k používání DP, fyzická způsobilost, taktika, střelby)? K odpovědi ano by u Vás měly probíhat prověrky ze všech těchto oblastí. V případě, že nějaká část chybí, uzpůsobte tomu odpověď a prosím rozvedte, jaké prověrky chybí (nebo pouze jaké se u Vás provádějí).* Vzhledem k povaze otázky a ke skutečnosti, že v roce 2009 Policejní prezídium zrušilo prověrky z donucovacích prostředků a fyzické zdatnosti. A také informace od instruktorů, že ve většině případů dělají prověrky pouze ze střelby a písemný test k používání donucovacích prostředků (jsou kraje kde se plní i prověrky z fyzické zdatnosti,...), jsme očekávali naprosto rozdílné odpovědi. Po analýze výsledků jsme byli velice překvapeni. Náš názor v této otázce je teda takový, že respondenti nedbali přesných instrukcí podle zadání otázky. Nevíme o tom, že by nějaký z hodnocených krajů dělal prověrky z používání donucovacích prostředků, fyzické způsobilost, střelby a taktiky. Ovšem jsme stále pouhá civilní osoba a můžeme se mýlit, a pokud se opravdu někde konají všechny prověrky, myslíme, že je to dobře. Další fakt, který je potřeba říci je ten, že i když respondent odpověděl ano, že se všechny prověrky konají, tak nám k otázce napsal dodatek: „pouze střelby“, „chybí taktika“ atd. Tyto skutečnosti si teď rozebereme kraj po kraji. Ve Středočeském kraji nám respondenti uvedli, že je problém s prověrkami, někdo uvedl, že jsou pouze 1x za rok a někdo zase, že jsou 1x za 5 let. V Libereckém kraji bylo uvedeno, že u pořádkové policie chybí prověrky z taktiky. V Jihomoravském kraji jsou prověrky pouze ze střelby. V Jihočeském kraji respondenti uvedli, že u nich probíhají pouze prověrky z fyzické způsobilosti a střelby a že chybí taktika a služební zákroky. Z Ústeckého kraje vzhledem k počtu odpovědí se nám dostalo nejvíce připomínek k prověrkám. Respondenti uvedli, že jsou prověrky pouze ze střelby a fyzické způsobilosti. V současné době mají prvosledové jednotky více prověrek než dříve. A chybí prověrky z taktiky a amoku. V těchto případech se nejednalo o jednoznačný souhlas všech respondentů. Je zde pouze popsáno, co nám určití respondenti napsali k prověrkám. Lze

z toho vydedukovat, že by policisté asi rádi uvítali prověrky z taktiky a postupu při služebních zákrocích např. při situaci amok šíleného střelce, o kterém jistě z minulosti ví každý policista. Při rozhovoru s instruktory, zejména s instruktorem z Jihočeského kraje jsme zjistili zajímavé skutečnosti, které se týkají problematiky taktiky. O tomto problému bude pojednáno níže v diskusi se všemi problémy ovlivňující služební přípravu.

Pomocí otázky č. 14 jsme zjišťovali, zda si respondenti myslí, že je probíraný obsah v rámci služební přípravy dostatečný. Výsledky našeho výzkumu můžeme vidět v grafu 31. Většina respondentů ze všech krajů si myslí, že je obsah služební přípravy dostatečný, tohoto názoru jsme i my. Z našeho pohledu, pokud se podíváme na obsah služební přípravy podle ZPPP č. 4/2009 uvedený v příloze č. 2 tak je dle našeho názoru obsah přemrštěný. V určitých krajích byly vytvořeny vlastní osnovy, které vyplývají z této přílohy a podle nich se řídí, výcvik se také upravuje podle skupin cvičících. Ale abychom se vrátili zpět k příloze č. 2 k ZPPP č. 4/2009. V této příloze je napsáno, co by vše měl policista ovládat, ovšem vzhledem k frekvenci a časové dotaci služební přípravy není možné naplnit zde uvedený obsah.

A pomocí otázky č. 15 jsme zjišťovali, zda jsou podle respondentů v jednotlivých krajích splňovány cíle služební přípravy. U této otázky respondenti ze všech krajů, kromě Pardubického odpověděli, že jsou cíle služební přípravy splňovány, viz graf 32. V této otázce se dá v obecné rovině s respondenty souhlasit. V obecném pojetí je cílem služební přípravy připravit policisty k přímému výkonu služby z hlediska použití donucovacích prostředků, taktiky a fyzické způsobilosti. Ve svém omezeném čase se instruktoři snaží předat policistů co nejvíce informací a znalostí, které by mohli uplatnit při výkonu služby. Pokud zde ovšem srovnáme cíle služební přípravy podle přílohy č. 1 k ZPPP č. 4/2009, které jsme uváděli v teoretické části.

Pro připomenutí:

Cílem služební přípravy u skupiny 2 je v rámci

a) přípravy k použití služební zbraně - střelecké přípravy

získání, udržování a prohlubování nadprůměrných teoretických znalostí

a praktických dovedností při manipulaci a zacházení se všemi přidělenými služebními zbraněmi v souladu s právním předpisem,

b) nácviku používání donucovacích prostředků (včetně profesní sebeobrany)

získání, udržování a prohlubování nadprůměrných znalostí a dovedností v oblasti racionální obrany a útoku, včetně použití přidělených donucovacích prostředků,

c) nácviku taktických dovedností

zvládnutí rizikových situací ohrožujících život a zdraví při služebním zákroku proti pachatelům trestné činnosti a přestupků a schopnost volit optimální postup k dosažení stanoveného cíle takového zákroku,

d) kondiční přípravy

udržování fyzických předpokladů na úrovni kondiční (nad úrovní průměrné populace). (Příloha č. 1 k ZPPP č. 4/2009)

Zde se mluví o získávání, udržování a prohlubování nadprůměrných znalostí (vztáhnuto na donucovací prostředky). Na základě předešlých získaných informací o frekvenci a časové dotaci služební přípravy se možná můžeme bavit o získání určitých dovedností, u určitých jedinců i o jejich udržování, ale o prohlubování nadprůměrných znalostí tu řeč být nemůže. A u kondiční přípravy, také nelze hovořit o úrovni nad průměrem populace.

Nyní si v diskusi popíšeme a porovnáme naši účast na výcviku k provádění služební přípravy k používání donucovacích prostředků a rozhovor s instruktory. Zde opět narazíme na výše uvedené problémy a lépe si je popíšeme.

V diskusi jsme si popsali hodnotící kritéria cvičení. Zde nyní vždy uvedeme naše hodnocení na základě pozorování a pokusíme se výcvik popsat. Hodnocení je zde uváděno na stupnici 1 až 5, kdy 1 je nejnižší hodnocení a 5 je nejvyšší hodnocení. Je zde důležité znovu zmínit, že níže uvedená hodnocení jsou pouze orientační a vyplývají z našeho mínění při pozorování daného výcviku a nelze toto hodnocení vztahovat na celý kraj.

Liberecký kraj:

Technické vybavení: 2

Instruktor: 4

Úroveň cvičení (technik): 2-3

Obsah: 4

Disciplína: 3

Náročnost: 1

Ke konci výcviku v tomto kraji jsem se dozvěděl, že se jednalo o 3. výcvikovou skupinu. Požadavkem byla účast na provádění služební přípravy 2. výcvikové skupiny. Došlo zde zřejmě k informačním nesrovnalostem.

Výcvik probíhal bez rozcvičky, což považuji za nedostatek. Řádné zahřátí a protáhnutí eliminuje riziko úrazu. V průběhu výcviku policisté ukazovali jednotlivé techniky, které si pamatují. Instruktor poté jednotlivé techniky opravil po technické stránce. Instruktor zde kladl důraz na techniku a upozorňoval, že technicky správně provedené techniky jsou účinné a v mnoha případech technika vyhrává nad silou. Tato metoda výcviku se mi velice líbila. Instruktor zde pobízel cvičící, aby ukázali techniky, které si pamatují. Nenutil je učit se nové techniky, který by si ani nemuseli zapamatovat, ale zdokonaloval techniky, které si již pamatují a používají. Na konci i v průběhu výcviku chybělo posilování. Ovšem musím znovu zmínit, že se jednalo o 3. výcvikovou skupinu.

V rozhovoru instruktor uvedl, že provozoval karate a boj v kleci. Ve výcviku se snaží uplatňovat své osobní zkušenosti a předat je policistům, klade důraz na efektivitu technik při zákroku a snaží se do tréningu zařadit kombinace (jedná se o cvičení ve dvojicích, řízený boj, simulované konkrétní situace atd.). Ohledně současné úrovně služební přípravy uznává, že není na moc vysoké úrovni, ovšem nevidí moc slibné vyhlídky na zlepšení. Problémy spojené se zlepšením úrovně služební přípravy budou rozebrány v dalším tématu diskuse.

Středočeský kraj:

Technické vybavení: 4-5

Instruktor: 4

Úroveň cvičení (technik): 2-3

Obsah: 4

Disciplína: 2

Náročnost: 1

Výcvik začínal poctivou rozcvičkou (běhání, pády a protáhnutí) a poté následoval výcvik s teleskopickým obuškem. Nejdříve samostatné nácviky do vzduchu poté ve dvojicích a s lapami. Nacvičovaly se techniky od úderů po páčení. Instruktor k technikám podával výklad. Bohužel zde přímo neproběhl rozhovor s instruktorem, který vedl výcvik, ale na výcviku byl příslušník Policie České republiky, který pracuje na odboru služební přípravy a byl na tomto výcviku na kontrole. Informoval nás, že mají své osnovy, podle kterých postupují, kde omezily techniky pouze na ty základní. Jsou si vědomi, že úroveň služební přípravy je na relativně nízké úrovni.

Plzeňský kraj:

Technické vybavení: 5

Instruktor: 5

Úroveň cvičení (technik): 3

Obsah: 4

Disciplína: 4

Náročnost: 3-4

Ve všech krajích jsem se účastnil jednoho cvičení. V Plzeňském kraji měli v ten den účasti 3 výcviky za sebou a na všech jsem se účastnil. Tyto výcviky vedli dva instruktoři, proto bude popsán průběh dvou cvičení a rozhovor s dvěma instruktory. První výcvik: zahřátí a rozhýbání pomocí míčových her poté následovalo pečlivé uvolnění a protáhnutí. Poté bylo cvičení s medicinbaly na posílení. S medicinbaly probíhalo několik cviků se zrychlujícími se sériemi. Hlavní náplní výcviku byly údery a kopy. Nejdříve probíhal nácvik do vzduchu, kde instruktor hodnotil a kontroloval techniku cvičících, poté se přešlo na nácvik úderů a kopů do lap. A nakonec probíhaly techniky se zbraní. Průběh druhého cvičení byl velice podobný. Rozcvička pomocí běhání a následné uvolnění a protáhnutí. Opět zátěžová cvičení pomocí medicinbalů. Hlavní náplní byly údery a kopy, nejdříve s volným nácvikem poté do lap. Pak následovaly kombinace technik ve dvojicích a nakonec souboj ve dvojicích s boxerskými rukavicemi na čas s kompletním protočením všech dvojic a na konec tréninku protáhnutí. Instruktoři se zde pokoušeli vést výcviky hravým způsobem, aby zaujmuli cvičící a měli chuť si pořádně zacvičit. Měl jsem možnost nahlédnout do osnov, které mají v tomto kraji zpracované. Osnovy mají přehledně zpracované, začínají od základních technik, jako jsou základní údery a kopy a na to pak postupně nabalují další techniky. Neřídí se vždy striktně podle osnov, ale náplň výcviku upravují podle zdatnosti současné cvičící skupiny. Snaží se zařazovat do výcviku hodně kombinací a modelových situací. Taky jsem se zde dozvěděl, že dříve byla dotace 2 hodiny týdně na sportovní aktivity, jako je fotbal, bojové sporty atd., ale jak by se dalo očekávat tato dotace je již dávno zrušena. Také mají klub musada kam si policisté mohou jít zacvičit ve volném čase. Oba instruktoři mají velice přátelské vystupování, disponují bohatými zkušenostmi, při výcviku mají osobní přístup, vysvětlují průběh jednotlivých technik. Poskytují také individuální péči, pokud je o ní požádáno. Jeden instruktor považuje služební přípravu u policistů 2. výcvikové skupiny za velice důležitou, ba jednu z nejdůležitějších součástí. S tímto názorem s ním souhlasím. Rozhovor 1.: instruktor

dělá box a musado. Výcvik se snaží vést zajímavým způsobem, zapojuje do něj osobní zkušenosti, pokud je to možné tak dělají různé kombinace. Úroveň služební přípravy je na nízké úrovni, považuje ji za velice důležitou a určitě by zasloužila zlepšení. Rozhovor 2.: dělá musado. Jako předešlý instruktor snaží se vést výcvik hravým způsobem, zapojuje do něj osobní zkušenosti a dělají kombinace a řízený souboj. Úroveň služební přípravy také nevnímá za příliš vysokou, také netvrdí, že to co dělají tak dělají nejlépe, ale snaží se, co to jen jde. Tyto výcviky považují za jedny z nejlepších, které jsem viděl.

V Jihočeském kraji jsem se účastnil zátěžového testu čerstvě přijatých policistů a fyzických testů v rámci přijímání nových policistů a samozřejmě jsem pak byl i na výcviku služební přípravy. Na základě pozorování zátěžového testu čerstvě přijatých policistů, kteří byli po absolvování školy, můžu konstatovat, že je jejich fyzická zdatnost je na nízké úrovni. Problémy spojené s fyzickou zdatností policistů budou popsány v následující kapitole.

Jihočeský kraj:

Technické vybavení: 4

Instruktor: 4

Úroveň cvičení (technik): 2

Obsah: 3

Disciplína: 2

Náročnost: 2

Začátek výcviku opět začínal rozcvičkou, zahřátím, uvolněním a protáhnutím. Náplním výcviku byla manipulace se zbraní. Výklad jak manipulovat se zbraní, její popsání, rozebrání a složení, manipulace na střelnici a při střelbě. Instruktor opět ke všemu co předvádí, poskytuje výklad a má dobrý osobní přístup. V rozhovoru instruktor sdělil, že dlouhá léta dělal karate. Do výcviku zapojuje získané osobní zkušenosti. Na poslední otázku odpověděl, že se služební přípravě nevěnuje tolik, co by se mělo. A uvedl několik problému souvisejících se služební přípravou. Je málo prostor na výcvik služební přípravy, nejsou budovy na taktiky a automobily na nácvik. Tyto problémy spolu s dalšími zjištěnými problémy budou probrány a hodnoceny po popsání cvičení ve všech krajích.

Výcviky v Jihomoravském kraji probíhají odlišnou formou než v ostatních krajích v našem šetření. Ve většině krajů probíhá výcvik 8x ročně, jelikož je podle

ZPPP č.4/2009 stanoveno provádět střelby a nácvik k použití donucovacích prostředků 8x ročně. Výcvik pak probíhá následnou formou, policisté jsou na jeden den uvolněni ze služby a v příslušný den dopoledne probíhá výcvik k použití donucovacích prostředků, pak může následovat teoretická příprava k taktice a pak následují střelby, vše v jeden den. V dalším bloku se to v obdobných formách opakuje. V Jihomoravském kraji mají policisté, takové malé soustředění. Ze služby jsou uvolněni na 3 dny. Na dobu těchto dnů se policisté odeberou do výcvikového střediska, kde za tuto dobu proberou základy služební přípravy, jako používání donucovacích prostředků, taktika, střelby, polygon s automobily atd.

Jihomoravský kraj:

Technické vybavení: 5

Instruktor: 4

Úroveň cvičení (technik): 3

Obsah: 4

Disciplína: 4

Náročnost: 3

Výcvik opět začal rozcvičkou. Poté následoval nácvik úderů a kopů, nejdříve volně do vzduchu a poté do lap. Výcvik mají na starosti vždy 2-3 instruktoři, aby se dostatečně mohli věnovat danému počtu cvičících. V průběhu cvičení instruktoři obcházel cvičící a opravovali je. Jako všichni předešní instruktoři poskytovali výklad k jednotlivým prováděným technikám. Po části s nácvikem úderů a kopů jsme se přesunuli do jiného objektu, kde probíhala manipulace se zbraní, cvičení s teleskopickým obuškem a nácvik poutání. Při nácviku poutání jsme mohli být svědci i lehkému nácviku taktiky. Z části jsem mohl vidět postupy poutání, které ve své knize popisuje Hrazdíra (2006).

- a) nedržet současně v jedné ruce zbraň a v druhé pouta,
- b) před spoutáním dostat pachatele do polohy, ze které se mu bude co nejhůře útočit proti policistovi,
- c) při zatýkání přistupovat k pachateli, tak aby zbraň v pouzdře byla vzhledem k pachateli na vzdálenějším boku policisty,...

Poté následovala výuka první pomoci. S tímto jsem se setkal pouze v Jihomoravském a považuji za velice dobré, že vzdělávají policisty také v poskytování

první pomoci. Myslím, že nemá cenu si cokoliv nalhávat a můžeme říci, že většina policistů by nevěděla jak poskytnout adekvátní první pomoc. Od instruktorů mi bylo řečeno, že jsou rádi, že je zde zařazena, protože policista více poskytuje podobnou pomoc, než střílí ze zbraně. Rozhovory s instruktory: první instruktor dělal karate a aikido a druhý instruktor dělá aikido. Jelikož instruktoři vždy spolu vedou výcvik, tak v následujících dvou otázkách měli stejné názory a v některých věcech se navzájem doplňovali. Dostalo se mi tvrzení, že do tréninku nezapojují osobní zkušenosti, omezí se na základní techniky a ty opakují. Z mého pohledu je to škoda, pokud již mají dlouholetou praxi v bojových sportech, tak si myslíme, že je namístě se pokusit předávat tyto nabyté zkušenosti. Není to myšleno, tak že by podle jejich osobních zkušeností měli vyučovat nějaké složité techniky, ale u technik, které procvičují poukázat na určité důležitosti nebo vychytávky v provedení, které získaly v průběhu své praxe v bojových sportech atd. Ve výcvicích cvičí kombinace. V rámci poslední otázky jsem s instruktory diskutoval a zjistil spoustu zajímavých informací. Poslední otázku jsem takto formuloval záměrně, aby dala instruktorům podnět k tomu, aby mi sdělili jaké má služební příprava problémy a nedostatky dle jejich názoru. Instruktoři v Jihomoravském kraji to vnímají jako rozsáhlý problém. Narážím tu na problém motivace policistů, nedostatek prostorů a střelnic, přemísťování na střelnice, nedokonalé rozdělení policistů do skupin, rozšíření přípravy o první pomoc. Instruktoři by prý také uvítali obecnou metodickou příručku, co a jak procvičovat v rámci služební přípravy. Jak již bylo zmíněno, Jihomoravský kraj má méně policistů ve 2. výcvikové skupině než ostatní kraje, důvod toho rozřazení byl popsán a vysvětlen výše v diskusi.

Pardubický kraj:

Technické vybavení: 4-5

Instruktor: 5

Úroveň cvičení (technik): 3

Obsah: 4-5

Disciplína: 3

Náročnost: 4

V Pardubickém kraji jsem již byl na cvičení v rámci tvorby bakalářské práce. A podařilo se nám navštívit stejný výcvik i v rámci diplomové práce. Jako většina cvičení se opět začínalo pořádnou rozcvičkou, zahřátím, uvolněním a protáhnutím. V rámci rozcvičky také proběhl lehký řízený boj. Hlavní náplní výcviku byly údery a kopy, opět

byl zprvu nácvik volně do vzduchu a poté do lap. Následovalo cvičení s teleskopickým obuškem (škrčení, páky, úchopy, atd.). Ve výcviku byly taktéž zařazeny postřehové hry. Ke konci výcviku byly probrány páky. A jako jediný výcvik měl na konci posilování. Instruktor měl dobrý přístup, ke všem technikám poskytoval výklad a byl velice aktivní při výcviku. V rozhovoru s instruktorem jsem získal následující informace. Dlouho provozoval karate. Do tréninku se snaží zařadit hodně osobních zkušeností, zařazuje kombinace a souboje do tréninku. Úroveň služební přípravy vnímá jako nízkou, je zde hodně věcí, které by se měly zlepšit, obzvláště vnímá fyzickou připravenost jako velice nízkou.

Všechny kraje mi také shodně potvrdily, že pokud policista požádá o více nábojů při střelbách je mu bez problému vydáno další množství nábojů.

Abychom mohli kompaktně obsáhnout šestý cíl stanovený v naší práci, je potřeba provést porovnání úrovně služební přípravy v rámci krajů na základě účasti na výcviku a rozhovoru s instruktory. Provést objektivní hodnocení a říci, který z navštívených krajů má služební přípravu na nejvyšší úrovni není možné. To bychom museli navštívit naprosto stejná cvičení v každém kraji a nemělo by se jednat pouze jednorázovou návštěvu. Z hlediska časové a finanční náročnosti jsme byli schopní provést pouze takovýto výzkum. Ovšem i výzkum v takovémto rozsahu nám poskytl mnoho informací. Každý výcvik, který jsem navštívil, měl určitá specifika. Pokud nás výcvik něčím zaujal, tak jsem to zmínil.

Z námi zjištěných výsledků na základě účasti při provádění služební přípravy, můžeme konstatovat, že instruktorem není moc co vytknout. V čase, který mají přidělený na výcvik, se snaží předat co nejvíce zkušeností a znalostí policistům. Každý instruktor má velice osobní přístup, snaží se věnovat všem policistům na výcviku a pokud je to potřeba poskytují i individuální péči. Pokud tuto práci budou číst instruktoři služební přípravy, možná se budou moci inspirovat od jiných krajů a rozšířit repertoár svého výcviku. Jedinou věc, kterou bychom instruktorem doručili je zvýšit fyzickou zátěž výcviků. Z celkového pohledu a na základě vyhodnocení všech získaných informací, lze konstatovat, že je služební příprava na nízké úrovni.

Nyní se v rámci diskuse zaměříme na zjištěné problémy, které se týkají služební přípravy, pokusíme se je více rozvinout a objasnit.

Neunikla Vám jistě skutečnost, že zde nebyl popsán průběh výcviku a rozhovoru s instruktory z Ústeckého kraje. Bohužel se mi v tomto kraji nepodařilo navštívit výcvik k provádění služební přípravy. Důvod byla časová flexibilita. V období

kdy v Ústeckém kraji probíhal výcvik 2. výcvikové skupiny, byli již domluveny účasti na provádění služební přípravy v jiných krajích. A když jsem měl z mé strany volno, tak již v Ústeckém kraji skončil výcvikový blok druhých skupin a další blok začínal s termínem odevzdání naší práce.

Fyzická připravenost je jeden ze zjištěných problémů, na který upozorňoval instruktor z Pardubického kraje a instruktoři z Jihočeského kraje při zátěžovém testu. V Jihomoravském kraji se snaží o pečlivé vyřídění uchazečů již při výběrovém řízení. To je samozřejmě dobré a k tomuto účelu mají fyzické testy sloužit, je tu ovšem taková realita, že se fyzické testy s postupem času musely snižovat, jelikož fyzická úroveň společnosti neustále upadá. Změnit společnost nemůžeme a musíme přijmout fakt jaká je realita. Pokud se uchazeč rozhodne pracovat u Policie České republiky, tak mu musí být jasné, že tu bude značná fyzická zátěž. Policie chce zdatné a mladé lidi, ale myslíme, že k tomu nedělá patřičné kroky. Určitá fyzická zátěž je kladena na nováčky v průběhu úvodních kurzů, ale poté dosti upadá. Jistě se zde objeví otázky a připomínky typu, zabírá to čas, další lidi, peníze atd. Ovšem z navštívených výcviků měl určitou zátěž pouze Pardubický kraj a Plzeňský kraj. Pokud to nepraktikují, doporučil bych instruktorům zařadit více posilovacích cviků do výcviku, udělání 30 kliků může zabrat takových 30-45 sekund. Dalším zjištěným problémem z dotazníkového šetření, účasti na výcviku a rozhovoru s instruktory, je frekvence služební přípravy a její časová dotace. Všichni instruktoři se mnou souhlasili, že by se služební přípravě mělo věnovat více času. Ovšem je s tím spojenou spousta problémů. Prvním problémem v této oblasti je nedostatečný počet instruktorů, již teď jsou instruktoři velice vytíženi a zvýšení počtu výcviků by nejspíše s jejich počtem nebylo možné efektivně zvládnout. Dalším problémem je nedostatek prostor pro výcviky, policie má minimum vlastních objektů, ve který provádí výcvik a většinu prostor si musí pronajímat a to samozřejmě stojí značnou částku peněz. A to tu ještě nemluvíme o nedostatečném počtu střelnic a budov na nácvik taktiky. I když v Jihomoravském kraji vybudovali v areálu svého výcvikového pracoviště novou budovu na nácvik taktiky, tak jsou stále problémy s prostory. Jedno z řešení je se pokusit dohodnout s poskytovateli daných prostor na výhodném nájmu při pravidelných termínech výcviku, což je ovšem krátkodobé řešení, ale v určitých dislokacích je to jediné řešení. Policie má v plánu v dohledné době nabrat velké množství nových policistů, osobně jsme velice zvědaví jak při současném počtu instruktorů a prostor pro výcvik budou zvládat nárůst policistů řekněme o tisíc. Jak již bylo zmíněno, nově přijatí policisté si můžou vybrat mezi zařazením k dopravní,

pořádkové nebo cizinecké policii a tyto skupiny spadají do již zmíněné 2. výcvikové skupiny. Samozřejmě se bude jednat o postupný nábor, ale pokud se situace nebude řešit v dohledné době máme obavy, že se policie může dostat do situace, kdy to bude nevladatelné a budou potřeba radikální řešení. Abychom se dostali k nějakému řešení, které nám přinese perspektivu do budoucnosti, tak se jedná o výstavbu (pokud bude možnost tak odkoupení prostor) nových prostor, zejména střelnic a budov na taktiku, tělocvičny na výcvik donucovacích prostředků lze vypůjčovat, ovšem i výstavba hal by byla prospěšná. Nedávno 9. května 2016 se na internetovém serveru www.novinky.cz objevil článek s názvem *Policie má velké nákupní plány*, zde se píše o plánu přijímání nových policistů, nákupu nové techniky a výstavby budov zejména pro kriminalistický ústav. Jakožto civilní osoby nejsme obeznámeni s nákupními plány policie, ale toto vidíme jako veliký krok kupředu a doufáme, že se najdou i nějaké finance ke zlepšení služební přípravy. Další problém, který byl zjištěn v rozhovoru s instruktorem z Jihočeského kraje, byl nedostatek prostředků na výcvik taktiky konkrétně se jednalo o nácvik postupů u automobilu, jak správně rozbít okénko atd. Tuto situaci, dle našeho názoru můžeme řešit, nákupem automobilů z vrakovišť. Je jedno v jakém stavu je daný automobil, po dokončení výcviku stejně nebude k použití. S naší myšlenkou souhlasí i instruktor z Jihočeského kraje, který však upozorňoval, že to současná legislativa neumožňuje. Pokud policistů určitým způsobem brání legislativa k odkoupení vozu z vrakoviště a využít ho pro účely výcviku, tak máme takový neblahý dojem, že tato legislativa není zrovna nastavena správně a moc policii nepomáhá. Dalším již zmíněným problémem byl veliký nedostatek střelnic a s tímto problémem se opět pojí další problémy. Jelikož je střelnic malý počet, tak se na ně musí dojíždět a na to je potřeba určité množství pohonných hmot, což znamená další výdaje. Dalším problémem s tím spojeným je efektivní využívání času při výcviku v ZPPP č. 4/2009 máme uvedeno, že časová dotace výcviku pro pracovní den je 7,5 hod, dále je zde uvedeno, že čistý výcvikový čas tvoří zpravidla polovina celkové dotace, zbytek je určen na již zmíněnou přepravu, přestávky, rozcvičky atd. Ovšem několik instruktorů si na toto stěžuje a případný uspořené čas by mohl být lépe využit v rámci výcviku. Tímto problémem se ve své práci také zabýval Pavlů (2010), který se své třetí hypotéze stanovil předpoklad, že více jak 40% času stanoveného pro nácvik používání donucovacích prostředků je využit k jiným účelům, který se potvrdil. Již zde bylo popsáno, jakým způsobem výcvik probíhá, že v jednom dni jsou probrány vesměs všechny aspekty služební přípravy. U vyhodnocení své hypotézy uvedl: „*V den, kdy měl*

*být prováděn pouze výcvik v používání donucovacích prostředků (po dobu celé pracovní doby= 7,5 hodiny), dochází zároveň k výcviku střelecké přípravy a tím automaticky ke zkrácení přidělené časové dotace. Za předpokladu, že výcvik na všech útvarech probíhá 8x do roka (musí se vzít v úvahu doprava na místo konání střeleb a zpět + prostoje při samotných střelbách), zbývá na samotný výcvik donucovacích prostředků cca 3 hodiny čistého času = 24 hodin čisté výcvikové doby z 60 hodin přidělených, což je **více jak 50% nevyužitě pracovní doby pro nácvik donucovacích prostředků**“.* (Pavlů, 2010, s. 82)

Většina krajů má již tento systém zažitý a postupují podle něj dlouhou dobu, myslíme ovšem, že by mohlo být dobré, kdyby se odpovědné osoby zamyslely nad efektivnějším způsobem využívání času v rámci služební přípravy. Dalším zjištěným problémem je jak zajistit motivaci policistů. Někteří policisté vnímají služební přípravu jako přínosnou pro výkon služby, někteří k tomu přistupují neutrálně a pak tu jsou policisté, kteří to berou jako nutné zlo a otravuje je to. Není tu vidět snaha policistů se zlepšovat. Vzhledem ke zrušeným prověrkám a neexistujícím sankcím za nesplnění určitých požadavků jsou policisté v klidu, i když jim chybí určité dovednosti potřebné pro výkon služby. S těmito všemi problémy je také spojená administrativní zátěž policistů, tento problém jsem již zmiňoval v bakalářské práci. Dnes bere policistovi papírování neúměrné množství času i na úkor jiných povinností. Tento problém by mohl zmírnit již zmíněný fakt, že policie chce nabírat nové příslušníky. Několikrát zmíněným problémem je také rozdělení do skupin. Tento problém může ovlivnit Policejním prezídium a jednotlivá krajská ředitelství policie. Jak již bylo zmíněno, Jihomoravský kraj se tento problém snaží určitým způsobem kompenzovat. Problém spočívá ve vysokém počtu policistů ve 2. výcvikové skupině. Dle našeho názoru by tento problém mohlo zlepšit detailnější rozdělení policistů do skupin, více brát v potaz pracovní náplň policistů a podle toho je lépe rozřazovat do skupin. Dalším možným řešením by samozřejmě bylo již zmíněné navýšení počtu instruktorů, budov pro účely výcviku atd.

V nacházení a popisování problémů v této oblasti bychom mohli stále pokračovat. Vidíme, že problémy v oblasti služební přípravy jsou rozsáhle a provázané a jejich vyřešení by si vyžádalo spoustu finančních, personálních a materiálních prostředků.

Poslední problém, který budeme v diskusi rozebírat je vývoj a reakce práva na dění v historii a reakce a vývoj na dění v současnosti a jejich porovnání. Historický vývoj práva jsme stručně popisovali v teoretické části této práce. Tuto část jsme sem

zařadili z důvodu poukázat na to, jak právo a trestní právo bylo schopné reagovat na změny ve společnosti. Viděli jsme, že v historii bylo právo na svou dobu celkem schopno reagovat i když se jednalo o celkem radikální změny. Právo zpočátku neupřednostňovalo systém prevence, ale reagovalo na již proběhnuté události. S postupem času se obzvláště právo trestní přesouvá do oblasti prevence, začínají se formovat skutkové podstaty trestných činů, definují se nové trestné činy, atd. Pokud se to pokusíme vztáhnout na dnešní dobu a porovnat, pak v historii kdy vládli králové nebo císařové se radikálním způsobem mohly měnit zákony téměř ze dne na den, což je ovšem extrém a není to možné v naší době praktikovat. V dnešní době, vzhledem k našemu technologickému a společenskému pokroku jsme dosáhli opaku. Vydání nové legislativy, předpisu, nebo nějakých dokumentů, které mají právní váhu, trvá naopak příliš dlouho. Vzhledem k úrovni naší vyspělosti by se dalo očekávat, že tíživé problémy budou přednostně vyřešeny, tomu ovšem v mnoha případech není. Vydáním nové legislativy přechází dlouhá analýza, plánování a konečné realizování. A když se konečně dokument nabyde účinnosti, tak nám praxe v mnoha případech ukáže na jejich nedostatky a jejich odstranění zabere opět soustu času, pokud vůbec. Abychom se vrátili zpátky k jádru problému i v dnešní době je úprava legislativy velice zdlouhavá. Problémy o kterých víme, neřešíme v rámci prevence, i kdybychom mohli, ale až v rámci represe až se něco pokazí a přímo poukáže na určitý problém. Toto je ovšem nedostatek, který se vytvořil v průběhu několika let a je téměř nemožné ho odstranit. Co si myslíme, že by šlo změnit, tak aby legislativa týkající se policie byla rozumně nastavená a napomáhala policii ve své činnosti. A naopak aby ji v co nejmenší míře bránila a omezovala. Neuvažujeme tu samozřejmě o tom, aby v rámci legislativy byly policistům přiřčeny nějaké výjimečné pravomoci a výhody, to rozhodně ne.

V průběhu diskuse prezentujeme námi zjištěné výsledky a výsledky autorů jiných prací a pokoušíme se je vztahovat na příslušnou legislativu. Již jsme si popsali všechny zjištěné nedostatky ohledně služební přípravy a pokusili jsme navrhnout možná řešení. Abychom ohodnotili samotnou legislativu udávající služební přípravu. Příslušná legislativa je zpracovaná v dobré podobě, ovšem nastavení limitů, obsahu a cílů nám přijde nereálné.

V závěru diskuse bychom rádi řekli, že tato práce vůbec neslouží k tomu, aby někoho pošpinila, nebo konstatovala, že vše co policie a dotčené subjekty dělají je špatně. Policii velice respektujeme a vážíme si ji a z tohoto důvodu právě zpracováváme tuto práci v oblasti policie z důvodu pomoci ke zlepšení. Snažíme se tu poskytnout

pohled na danou problematiku z jiného úhlu. Byli bychom velice rádi, kdyby tato práce sloužila k objevení nedostatků a alespoň mohla poskytnout podnět pro jejich zlepšení.

9 ZÁVĚR

Tato diplomová práce pojednávala o problematice služební přípravy. Je nesporné, že tato problematika je velice rozsáhlá a provázaná s dalšími oblastmi a její případné řešení by vyžadovalo hodně práce a úsilí, samozřejmě také veliké množství finančních prostředků, ale bez těch se bohužel v dnešní době nic obejde. V této práci jsme shrnuli a popsali nejzávažnější problémy týkající se služební přípravy, jistě bychom mohli najít spoustu dalších dílčích problémů, dle našeho názoru jsou zde rozebrané problémy považované za ty nejvíce palčivé.

V teoretické části jsme stručně popsali vývoj a reakce práva v historii a v diskusi jsme tuto oblast porovnali se skutečností. Dále jsme si nastínili systém vzdělávání policistů a služební přípravu.

V empirické části tato diplomová práce vycházela ze zjištěných zkušeností, názorů a postojů příslušníků Policie České republiky. Výsledky jsme poté zpracovali do přehledných grafů. Stanovili jsme si cíle a rozpracovali hypotézy. Zjištěné problémy a nedostatky byly rozebrány v diskusi.

Námi navrhovaná řešení na jednotlivých úrovních:

Vláda a policejní prezídium:

- legislativa:
 - úprava obsahu, jednotlivých limitů a cílů (přiblížení se realitě)
 - lépe rozpracovat rozdělení do skupin podle služebního zařazení policistů
 - navýšení frekvence a časové dotace služební přípravy
 - zvážení opětovného zavedení prověrek z taktiky a fyzické připravenosti
- zvýšení počtu kvalifikovaných instruktorů
- výstavba nových objektů sloužících pro potřeby služební přípravy (zajištění pronájmu dalších odpovídajících prostor)
- ulehčit od administrativní zátěže řadových policistů

Krajská ředitelství:

- lépe přerozdělovat policisty do skupin
- lepší využívání časové dotace
- lépe motivovat policisty
- zvážit možnost rozšíření služební přípravy o první pomoc

Instruktoři:

- zvýšit fyzickou náročnost výcviků (zařazení posilování)

10 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BALÍK, S., BALÍK S. ml. *Právní dějiny evropských zemí a USA*. 3. rozšířené vydání. Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2005, ISBN 80-86898-20-2

BOATWRIGHT, M. T., GARGOLA, J. D., TALBERT, J. A. R. *Dějiny římské říše od nejranějších časů po Konstantina Velikého*. Praha: Grada Publishing a.s., 2012, ISBN 978-80-247-3168-1

HRAZDÍRA, Ivo a kol. *Základy metodiky výcviku a taktiky služebních zákroků*. 2. Vyd. Praha: Vydavatelství Policejní akademie České republiky, 2006, ISBN 80-85981-25-4.

Interní předpisy čs. četnictva MV čis. jedn. 47.761/13-1928. Věstník četnictva čis. 11 z 1928. Instrukce pro četnické školy.

KNOLLOVÁ, Michaela. *Trestní právo starověkého Egypta a Chetitské říše*. Brno: Václav Klemm, 2012, ISBN 978-80-87713-00-6

KNOLL, V., SMRŽOVÁ, P., ZBORNÍKOVÁ, A. *Vybrané mezníky českých právních dějin*. Aleš Čeněk, 2002, ISBN 80-86473-11-2

KUKLÍK J, a kol. *Dějiny československého práva 1945-1989*, Praha: Auditorium, 2011, ISBN 978-80-87284-17-9

MALÝ K. a kol. *Dějiny Českého a Československého práva do roku 1945*. Praha: Právnícké a ekonomické nakladatelství a knihkupectví Bohumily Hořínkové a Jana Tuláčka, 1997, ISBN 80-7210-045-X

MV ČR. *Koncepce celoživotního vzdělávání příslušníků policie České republiky*. Praha: OVSPŠ, 2008a. Č.j. MV-16511-1/VO-2008

MV ČR. *Rámcový vzdělávací program - ZOP*. Praha: OVSPŠ, 2008b. Č.j. MV-25639-9/VO-2008

PEŠEK J. Vzdělávání, výchova a výcvik četnictva a policejních sborů stráže bezpečnosti v letech 1918-1938. In *Policista*. 1997. roč. 3 č. 6, s. 30-31 ISSN 1211-7943

POLICIE ČR. *Příloha č. 1 k Závaznému pokynu policejního prezidenta č. 4 ze dne 19. ledna 2009, o provádění služební přípravy příslušníků Policie České republiky.*

POLICIE ČR. *Příloha č. 3 k Závaznému pokynu policejního prezidenta č. 4 ze dne 19. ledna 2009, o provádění služební přípravy příslušníků Policie České republiky.*

POLICIE ČR. *Závazný pokyn policejního prezidenta č. 4 ze dne 19. ledna 2009, o provádění služební přípravy příslušníků Policie České republiky.*

SPIRIT, M. *Úvod do studia práva*. 2. vydání - aktualizované dle nového občanského zákoníku. Praha: Grada Publishing a.s., 2014, ISBN 978-80-247-5280-8

STANĚK, T. *Systém vzdělávání u Policie ČR a obecní policie*. Olomouc, 2014. Bakalářská práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Pedagogická fakulta. Ústav pedagogiky a sociálních studií. Vedoucí práce doc. Mgr. Miroslav Dopita, Ph.D.

TIEFENBACH, Martin. *Posouzení stávající metodiky služební střelecké přípravy u Policie ČR*. Brno, 2011. Diplomová práce. Masarykova univerzita. Fakulta sportovních studií. Katedra atletiky, plavání a sportů v přírodě. Vedoucí práce PaedDr. Jan Ondráček, Ph.D.

UHLÍŘ, Lubomír. *Dějiny evropských policejních sborů*. Praha: Police history, 2007, ISBN 978-80-86477-40-4

VOJÁČEK, L.: *Československé četnictvo*. In. *Historický obzor* (časopis pro výuku dějepisu a popularizaci historie), 8, 1997, č. 5 – 6, s. 123 - 128. ISSN 1210-6097

ZOUBEK, Vladimír. *Právověda a státověda. Úvod do právního a státovědního myšlení*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2010. ISBN 978-80-7380-239-4.

Internetové zdroje

ČESKO. Předpis č. 361/2003 Sb. ze dne 23. září 2003 Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, § 19. *Zákony pro lidi.cz* [online] © AION CS 2010-2014 [cit. 2016-04-05]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2003-361>

GRIVNA, T. Trestní právo hmotné. In Bobek, M. – Molek, P. – Šimíček, V. (eds.) *Komunistické právo v Československu. Kapitoly z dějin bezpráví. Mezinárodní politologický ústav, Masarykova univerzita: Brno, 2009, str. 553-581. ISBN 978-80-210-4844-7.* [online] [cit. 2016-09-05]. Přístupné na <http://www.komunistickepravo.cz>

Římské právo. Poslední změna 16. 9. 2015, 19:10. [cit. 2016-05-13]. Dostupné z http://www.iuridictum.pecina.cz/w/%C5%98%C3%ADmsk%C3%A9_pr%C3%A1vo

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ČR – Česká republika

PČR – Policie České republiky

ZPPP č.4/2009 – Závazný pokyn policejního prezidenta o provádění služební přípravy příslušníků Policie České republiky

SEZNAM POUŽITÝCH GRAFŮ

Graf 1 Pohlaví respondentů.....	366
Graf 2 Věk respondentů.....	37
Graf 3 Nejvyšší dosažené vzdělání.....	37
Graf 4 Délka služební praxe (v letech).....	38
Graf 5 Frekvence provádění služební přípravy.....	39
Graf 6 Systém vzdělávání policistů.....	39
Graf 7 Spokojenost respondentů se stávajícím systémem vzdělávání.....	40
Graf 8 Srozumitelnost ZPPP č. 4/2009.....	41
Graf 9 Dodržování ZPPP č.4/2009 respondenty.....	41
Graf 10 Optimálnost rozdělení do skupin dle názoru respondentů.....	42
Graf 11 Dostatečnost frekvence výcviku uvedená v ZPPP č. 4/2009 dle respondentů ..	42
Graf 12 Dostatečnost přidělených hodin výcviku dle ZPPP č. 4/2009 dle názoru respondentů.....	43
Graf 13 Realizace prověrek služební přípravy respondentů.....	44
Graf 14 Názor na dostatečnost obsahu služební přípravy dle respondentů.....	44
Graf 15 Naplnění cílů služební přípravy dle respondentů.....	45
Graf 16 Názor respondentů na změnu stávajícího systému vzdělávání policistů.....	45
Graf 17 Počet respondentů z jednotlivých krajů.....	46
Graf 18 Pohlaví respondentů v jednotlivých krajích.....	47
Graf 19 Věk respondentů v jednotlivých krajích.....	48
Graf 20 Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů v jednotlivých krajích.....	48
Graf 21 Délka služebního poměru respondentů v jednotlivých krajích.....	49
Graf 22 Frekvence služební přípravy v jednotlivých krajích.....	50
Graf 23 Systém vzdělávání policistů v jednotlivých krajích.....	51
Graf 25 Srozumitelnost ZPPP č. 4/2009 dle respondentů v jednotlivých krajích.....	52
Graf 26 Dodržování ZPPP č.4/2009 respondenty v jednotlivých krajích.....	53
Graf 27 Optimálnost rozdělení do skupin dle názoru respondentů v jednotlivých krajích.....	54
Graf 28 Dostatečnost frekvence výcviku uvedená v ZPPP č. 4/2009 dle respondentů v jednotlivých krajích.....	54
Graf 29 Dostatečnost přidělených hodin výcviku dle ZPPP č. 4/2009 dle názoru respondentů v jednotlivých krajích.....	55
Graf 30 Realizace prověrek služební přípravy respondentů v jednotlivých krajích.....	56

Graf 31 Názor na dostatečnost obsahu služební přípravy dle respondentů v jednotlivých krajích	56
Graf 32 Naplnění cílů služební přípravy dle respondentů v jednotlivých krajích	57
Graf 33 Názor respondentů na změnu stávajícího systému vzdělávání policistů v jednotlivých krajích	58

SEZNAM POUŽITÝCH OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Potvrzení o účasti na provádění služební přípravy – Lišov	101
Obrázek 2 Souhlas s uveřejněním informací	102
Obrázek 3 Potvrzení o účasti na provádění služební přípravy - Brno a souhlas s uveřejněním informací	103
Obrázek 4 Souhlas s uveřejněním informací	104
Obrázek 5 Potvrzení účasti na provádění služební přípravy - Černovír	105
Obrázek 6 Potvrzení účasti na provádění služební přípravy - Kladno	106
Obrázek 7 Souhlas s uveřejněním informací	107
Obrázek 8 Potvrzení účastni na provádění služební přípravy - Semily	108
Obrázek 9 Souhlas s uveřejněním informací	108

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 Dotazník

DOTAZNÍK

Dobrý den,

Jsem v posledním ročníku fakulty Biomedicínského inženýrství, katedry zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva v Kladně. Tento dotazník je vytvořen, aby zjistil vycvičenost a zhodnotil systém vzdělávání policistů. Dotazník je anonymní, proto se nikde nepodepisujte. Prosím Vás o co největší upřímnost při vyplňování dotazníku. Jedná se o vědecký výzkum, ve kterém mají pravdivé odpovědi cenu.

Zakroužkujte vždy podle Vás tu správnou odpověď, pokud je podle Vás více správných odpovědí, zakroužkujte všechny správné. Na otázky, u kterých se odpověď vypisuje, odpovězte co nejpodrobněji a pravdivě.

Děkuji za vyplnění.

Filip Lásko

1) Pohlaví.

- a) Muž
- b) Žena

2) Věk?

- a) 18-21
- b) 22-25
- c) 26-30
- d) 31-35
- e) 36-40
- f) 41-45
- g) 46-50
- h) 50+

3) Nejvyšší dosažené vzdělání?

- a) úplné střední vzdělání s maturitou
- b) vyšší odborné vzdělání
- c) bakalářské vzdělání
- d) vysokoškolské vzdělání
- e) vysokoškolské doktorské vzdělání

4) Délka služební praxe (v letech).

- a) 0-5
- b) 6-10
- c) 11-15
- d) 16-20
- e) 21-25
- f) 26-30
- g) 31-35
- h) 36-40
- i) 40+

5) Jak často u Vás probíhá služební příprava?

- a) 2x měsíčně
- b) 1x měsíčně
- c) Méně než 1x za měsíc
- d) Více jak 2x měsíčně (napište jak často _____)

6) Jaký je u Vás v kraji systém vzdělávání (jak u Vás probíhá vzdělávání policistů)?

- a) školení
- b) e-learning (v rámci ETR, esiář aj.)
- c) samostudium
- d) jiné _____

7) Vyhovuje vám stávající systém vzdělávání policistů?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne

Další otázky jsou směřovány na Závazný pokyn policejního prezidenta k provádění služební přípravy č. 4/2009

8) Je tento pokyn zpracovaný v dobré srozumitelné podobě?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne
- e) Nevím

9) Řídíte se podle tohoto pokynu?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne
- e) Nevím

10) Případá vám rozdělení do skupin optimální?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne

11) Myslíte si, že frekvence výcviků uvedená v tomto pokynu je pro příslušné skupiny dostatečná?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne

12) Případají vám přidělené hodiny dostatečné?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne

13) Probíhají u Vás prověrky služební přípravy (k používání DP, fyzická způsobilost, taktika, střelby)? K odpovědi ano by u Vás měly probíhat prověrky ze všech těchto oblastí. V případě, že nějaká část chybí, uzpůsobte tomu odpověď a prosím rozveďte, jaké prověrky chybí (nebo pouze jaké se u Vás provádějí).

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne
- e) _____

14) Myslíte si, že je probíraný obsah v rámci služební přípravy dostatečný?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne

15) Myslíte, že jsou cíle služební přípravy splňovány?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne
- e) Nevím

16) Uvítali byste změnu stávajícího systému vzdělávání policistů?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne

Příloha 2 Potvrzení účasti na výcviku a písemné souhlasy s uveřejněním získaných informací od instruktorů, se kterými jsme vedli rozhovor.

Pomáhat a chránit

KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE JIHOČESKÉHO KRAJE

Školní policejní středisko Lišov

Č.j. KRPC-5458-3 /2016-0200SP

Lišov 28. dubna 2016
Počet listů: 1

Bc. Filip Lásko
Smetanova 1245
Choceň 565 01

Potvrzení

Potvrzují, že Bc. Filip Lásko student ČVUT, fakulty Biomedicínského inženýrství se ve dnech 25. února a 16. března 2016 zúčastnil služební přípravy Policie ČR krajského ředitelství Jihočeského kraje za účelem získání podkladů pro svou diplomovou práci.

mjr. Mgr. Milan Šesták
vedoucí odboru

Lišov- Slabec
373 72 Lišov

www.policie.cz

Tel.: +420 974 221 419,974 221 411
Fax: +420 974 221 930
Email: krpc.sps@pcr.cz

Obrázek 1 Potvrzení o účasti na provádění služební přípravy – Lišov

Pomáhat a chránit

KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE JIHOČESKÉHO KRAJE

Školní policejní středisko Lišov

Č.j. KRPC-5458-4 /2016-0200SP

Lišov 28. dubna 2016
Počet listů: 1

Bc. Filip Lásko
Smetanova 1245
Choceň 565 01

Potvrzení – souhlas s uveřejněním informací

Na základě účasti na služební přípravě Policie ČR krajského ředitelství Jihočeského kraje vystavuji souhlas s uveřejněním získaných informací pro zpracování diplomové práce studenta ČVUT, fakulty biomedicínského inženýrství, Bc. Filipa Lásko. Informace byly čerpány ze zátěžového dne policistů zařazených do kurzu základní odborné přípravy, fyzických testů uchazečů o přijetí do služebního poměru a služební přípravy policistů krajského ředitelství. Informace podali instruktoři služební přípravy krajského ředitelství kpt. Ing. Martin Hermann, kpt. Bc. Jiří Faktor a kpt. Bc. Pavel Strnad.

— Výše uvedený Bc. Filip Lásko se zavazuje, že získané informace použije pouze pro účely zpracování diplomové práce. Toto potvrzení se vydává na žádost Bc. Filipa Lásko.

mjr. Mgr. Milan Šesták
vedoucí odboru

Lišov- Slabec
373 72 Lišov

www.policie.cz

Tel.: +420 974 221 419,974 221 411
Fax: +420 974 221 930
Email: krpc.sps@pcr.cz

Obrázek 1 Souhlas s uveřejněním informací

ochraňovat a chránit

KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE JIHOMORAVSKÉHO KRAJE

Školní policejní středisko

Brno 28. dubna 2016

Filip Lásko
Smetanova 1245
Choceň 565 01

Filip Lásko, Smetanova 1245, Choceň 565 01-potvrzení o účasti na výcviku a písemný souhlas s uveřejněním získaných informací od instruktorů Školního policejního střediska

Na základě schválené žádosti, v souvislosti s realizací své diplomové práce, se výše jmenovaný Filip Lásko dne 22. března 2016 zúčastnil, ve výcvikovém areálu PČR Brno, Bauerova 5a, výcviku policistů Krajského ředitelství Jihomoravského kraje se zaměřením na praktický nácvik použití donucovacích prostředků. V rámci této jednodenní stáže se seznamoval s obsahovou náplní výcviku, metodickými postupy i okolnostmi, které ovlivňují proces edukace.

mjr. Mgr. Roman Barák
zástupce vedoucího odboru

Souhlas s uveřejněním získaných informací

Níže uvedení lektori-instruktoři Školního policejního střediska KŘP Jmk Brno, udělují písemný souhlas panu Filipu Láskovi, bytem Smetanova 1245, Choceň k uveřejnění získaných informací z jednodenní stáže výcviku policistů, která se konala dne 22. března 2016 v areálu PČR Brno, Bauerova 5 v rámci jeho veřejné diplomové práce.

kpt. Bc. Jiří Grünwald

souhlasím-podpis

kpt. Mgr. Josef Rokytnský

souhlasím-podpis

kpt. Mgr. Miroslav Stavěl

souhlasím-podpis

Brno, Horní 23

Tel.: +420 974 628 711

Fax: +420 974 623 006

Email: krjmk.sps.poda@pcr.cz

WWW.POLICIE.CZ

Obrázek 3 Potvrzení o účasti na provádění služební přípravy - Brno a souhlas s uveřejněním informací

obháhat a chránit

KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE
PARDUBICKÉHO KRAJE

Odbor služební přípravy

Svitavy 29. dubna 2016

Počet listů: 1

Přílohy: 0/0

Filip Lásko
Smetanova 1245
565 01 Choceň

Věc: souhlas s uveřejněním získaných informací

Souhlasíme s uveřejněním získaných informací, které získal pana Bc. Filip Lásko na výcviku donucovacích prostředků, který se konal dne 12. dubna 2016 ve výcvikovém objektu Policie České republiky Územního odboru Ústí nad Orlicí – Černovír. Pod vedením instruktora služební přípravy nrap. Oldřichem Houdkem.

nrap. Radovan Pěntek DiS
zástupce vedoucího

Purkyňova 2
568 14 Svitavy

Tel.: +420 974 568 203 (474)

Fax: +420 974 568 900

Email: radovan.pente@pcr.cz
roman.zatloukal@pcr.cz

Obrázek 4 Souhlas s uveřejněním informací

Pomáhat a chránit

KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE
PARDUBICKÉHO KRAJE

Odbor služební přípravy

Svitavy 29. dubna 2016
Počet listů: 1
Přílohy: 0/0

Filip Lásko
Smetanova 1245
565 01 Choceň

Věc: potvrzení o účasti na výcviku

Tímto potvrzují účast pana Bc. Filipa Lásko na výcviku donucovacích prostředků, který se konal dne 12. dubna 2016 ve výcvikovém objektu Policie České republiky Územního odboru Ústí nad Orlicí – Černovír. Pod vedením instruktora služební přípravy nrap. Oldřichem Houdkem.

nrap. Radovan Pentek
zástupce vedoucího OSP

Purkyňova 2
568 14 Svitavy

Tel.: +420 974 568 203 (474)
Fax: +420 974 568 900
Email: radovan.pente@pcr.cz
roman.zatloukal@pcr.cz

Obrázek 5 Potvrzení účasti na provádění služební přípravy - Černovír

Posuzovat a chránit

KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE STŘEDOČESKÉHO KRAJE
Školní policejní středisko

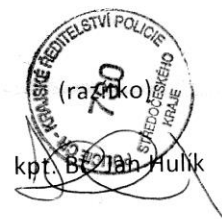

Sadská 2. 5. 2016

Počet listů: 1

Věc: Potvrzení účasti na provádění služební přípravy

Potvrzuji, že student Bc. Filip Lásko se dne 29. 2. 2016, v Kladně u ŠPS OSP Kladno zúčastnil výcviku služební přípravy k používání donucovacích prostředků. Potvrzení vydáváme na žádost jmenovaného.

kpt. Břetislav Hulík

Lázeňská 826
289 12 Sadská
Tel.: +420 974 878 820
Fax: +420 974 878 830
nákladové středisko 41 00 40 45 92
E-mail: krpstck.sps@pcr.cz

www.policie.cz

Obrázek 6 Potvrzení účasti na provádění služební přípravy - Kladno

Pomáhat a chránit

KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE STŘEDOČESKÉHO KRAJE
Školní policejní středisko

Sadská 2. 5. 2016

Počet listů: 1

Věc: Souhlas s uveřejněním získaných informací

Já, níže podepsaný/á Jan Hulík, nar. 2. 4. 1978, souhlasím s tím, aby informace, poskytnuté v rámci rozhovoru s Bc. Filipem Láskou mohly být zpracovány v diplomové práci s názvem: Analýza připravenosti příslušníků Policie České republiky v oblasti služební přípravy, kterou předkládá v akademickém roce 2015/2016 na FBMI ČVUT v Praze.

Potvrzení vydáváme na žádost jmenovaného.

kpt. Jan Hulík

Lázeňská 826
289 12 Sadská
Tel.: +420 974 878 820
Fax: +420 974 878 830
nákladové středisko 41 00 40 45 92
E-mail: krpstck.sps@pcr.cz

www.policie.cz

Obrázek 7 Souhlas s uveřejněním informací

Věc: Potvrzení

Potvrzení účasti na provádění služební přípravy

Potvrzuji, že student Bc. Filip Lásko se dne 18. 2. 2016 v Semilech, zúčastnil: výcviku služební přípravy k používání donucovacích prostředků.

Potvrzení vydáváme na žádost jmenovaného.

(razítko) POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE
LIBERECKÉHO KRAJE
ODBOR SLUŽEBNÍ PŘÍPRAVY
460 32 LIBEREC, POŠT. SCHRÁNKA 320

(podpis)

Obrázek 8 *Potvrzení účasti na provádění služební přípravy - Semily*

Věc: Potvrzení

Souhlas s uveřejněním získaných informací

Já, níže podepsaný nrap. Mgr. Libor Maran, souhlasím s tím, aby informace, poskytnuté v rámci rozhovoru s Bc. Filipem Láskou mohly být zpracovány v jeho diplomové práci.

Potvrzení vydáváme na žádost jmenovaného.

(razítko) POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE
LIBERECKÉHO KRAJE
ODBOR SLUŽEBNÍ PŘÍPRAVY
460 32 LIBEREC, POŠT. SCHRÁNKA 320

(podpis)

Obrázek 9 *Souhlas s uveřejněním informací*